EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 30. 6. 2021
COM(2021) 347 final

2021/0171 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o spotrebiteľských úveroch

{SEC(2021) 281 final} - {SWD(2021) 170 final} - {SWD(2021) 171 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Smernicou 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „smernica o spotrebiteľských úveroch“ alebo „smernica“), ktorá bola zmenená v roku 2011, 2014, 2016 a 2019[1], sa stanovil harmonizovaný rámec EÚ pre spotrebiteľské úvery s cieľom uľahčiť vznik bezproblémovo fungujúceho vnútorného trhu so spotrebiteľskými úvermi a poskytnúť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa v záujme zaistenia dôvery spotrebiteľov.

Počas hodnotenia REFIT[2] v rokoch 2018 – 2019 sa zistilo, že ciele smernice z roku 2008, najmä zaistenie vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa a podpora rozvoja vnútorného trhu s úvermi, sú stále relevantné v kontexte regulačného prostredia, ktoré je v EÚ značne roztrieštené, a boli splnené len čiastočne. Toto roztrieštenie spoločne s právnou neistotou spôsobenou nepresným znením niektorých ustanovení smernice bránia bezproblémovému fungovaniu vnútorného trhu so spotrebiteľskými úvermi a nezaručujú jednotne vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa.

Digitalizácia od prijatia smernice z roku 2008 značne zmenila postup rozhodovania a návyky spotrebiteľov vo všeobecnosti. V súčasnosti požadujú bezproblémovejší a rýchlejší postup získavania úverov a často o ne žiadajú online. To ovplyvňuje aj sektor poskytovania úverov, ktorý sa postupne digitalizuje. Noví účastníci trhu, ako sú platformy na partnerské poskytovanie úverov, ponúkajú zmluvy o úvere v rôznych podobách. Objavili sa nové produkty, ako sú krátkodobé úvery s vysokými nákladmi. Digitalizácia priniesla aj nové spôsoby digitálneho poskytovania informácií a posudzovania úverovej bonity spotrebiteľov pomocou automatizovaných systémov rozhodovania a iných ako tradičných údajov.

Kríza spôsobená pandémiou COVID-19 a opatrenia na obmedzenie pohybu, ktoré z nej vyplývali, takisto narušili hospodárstvo EÚ a mali významný vplyv na trh s úvermi a spotrebiteľov, najmä tých zraniteľných, čo viedlo k tomu, že mnohé domácnosti v EÚ sa stali finančne zraniteľnejšími. Na druhej strane kríza takisto urýchlila digitálnu transformáciu. V rámci krízy spôsobenej pandémiou COVID-19 členské štáty prijali sériu podporných opatrení s cieľom zmierniť finančné zaťaženie občanov a domácností, ako sú moratóriá na splácanie úverov, ktoré sa vo všeobecnosti rozšírili aj na spotrebiteľské úvery.

V tomto kontexte Komisia vo svojom pracovnom programe na rok 2020 oznámila preskúmanie smernice o spotrebiteľských úveroch. V revidovanom pracovnom programe prijatom v súvislosti s pandémiou COVID-19 sa dátum prijatia preskúmania odložil na druhý štvrťrok 2021[3].

---

[1] Smernicou 2011/90/EÚ, smernicou 2014/17/EÚ, nariadením (EÚ) 2016/1011 a nariadením (EÚ) 2019/1243.

[2] Výsledky hodnotenia boli uverejnené v roku 2020. Pracovný dokument útvarov Komisie, Hodnotenie smernice 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, Brusel, 5. 11. 2020, SWD(2020) 254 final.

[3] Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, Upravený pracovný program Komisie na rok 2020, Ambicióznejšia Únia, COM(2020) 440 final.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

V návrhu by sa zaručil súlad s existujúcimi ustanoveniami politík.

Neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách sú regulované smernicou 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských úveroch, v ktorej sa stanovuje, že zmluvné podmienky, ktoré neboli individuálne dohodnuté, nie sú pre spotrebiteľov záväzné, ak napriek požiadavke dobrej viery spôsobia značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach spotrebiteľov na jednej strane a predávajúcich a dodávateľov na druhej strane ku škode spotrebiteľa. Túto všeobecnú požiadavku dopĺňa zoznam príkladov podmienok, ktoré sa môžu považovať za neprijateľné. Smernica 93/13/EHS sa uplatňuje súbežne s inými pravidlami na ochranu spotrebiteľa v rámci práva Únie.

Smernicou 2002/65/ES o poskytovaní finančných služieb na diaľku sa regulujú spotrebiteľské úvery, ktoré sa predávajú na diaľku, napr. online, a v súčasnosti sú vylúčené z rozsahu pôsobnosti smernice o spotrebiteľských úveroch. Smernica sa v súčasnosti skúma, ako sa oznámilo v pracovnom programe Komisie na rok 2020.

Klamlivá reklama je regulovaná smernicou 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu a smernicou 2006/114/ES o klamlivej a porovnávacej reklame, ktorá sa uplatňuje na vzťahy medzi obchodníkmi. V týchto pravidlách sa však nezohľadňujú špecifiká spotrebiteľských úverov ani sa nerieši potreba toho, aby mohli spotrebitelia reklamy porovnávať.

V nariadení (EÚ) 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov (ďalej len „všeobecné nariadenie o ochrane údajov“) sa stanovujú pravidlá uplatniteľné na spracúvanie osobných údajov, ktorými sa posilňujú základné práva jednotlivcov a objasňujú sa pravidlá pre spoločnosti a verejné subjekty. Zásadami minimalizácie, správnosti a minimalizácie uchovávania údajov stanovenými v článku 5 všeobecného nariadenia o ochrane údajov sa riadi používanie údajov pri vykonávaní posúdení úverovej bonity. Bez toho, aby sa tento návrh odchýlil od všeobecného nariadenia o ochrane údajov, je jeho cieľom riešiť obavy identifikované v súvislosti so spracúvaním osobných údajov špecifických pre postupy zistené na trhu so spotrebiteľskými úvermi, t. j. používanie alternatívnych zdrojov údajov na posúdenia úverovej bonity alebo transparentnosť posúdení vykonávaných pomocou techník strojového učenia.

V návrhu by sa zaručil aj súlad s inými právnymi predpismi, ako sú okrem iného zmeny smernice 2005/29/ES zavedené smernicou (EÚ) 2019/2161 o lepšom presadzovaní a modernizácii predpisov Únie v oblasti ochrany spotrebiteľa, pričom ustanovenia v návrhu sú v súlade s touto smernicou.

Komisia v roku 2020 prijala balík, ktorého súčasťou je akt o digitálnych službách. Zahŕňa akt o digitálnych službách, ktorým sa mení smernica 2000/31/ES (smernica o elektronickom obchode) a zavádza sa ním horizontálny rámec pre sprostredkovateľské služby, ako aj akt o digitálnych trhoch, ktorým sa zavádzajú pravidlá pre platformy vystupujúce ako „strážcovia prístupu“ v digitálnom sektore.

Komisia v roku 2021 uverejnila aj návrh nariadenia, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie[4], s cieľom nabádať k využívaniu umelej inteligencie, ako aj riešiť riziká spojené s niektorými použitiami umelej inteligencie.

[4] COM(2021) 206 final.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Ciele návrhu sú v súlade s politikami a cieľmi EÚ.

Návrh je v súlade s ostatnými právnymi predpismi a politikami EÚ, najmä v oblasti ochrany spotrebiteľa, ako je smernica 2011/83/EÚ o právach spotrebiteľov, smernica 2013/11/EÚ o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov a smernica 2014/17/EÚ o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov týkajúcich sa nehnuteľností určených na bývanie, ktorou sa upravujú zmluvy o hypotekárnom úvere (smernica o hypotekárnych úveroch), a dopĺňa ich.

Komisia v roku 2018 uverejnila aj návrh smernice o správcoch úverov, nákupcoch úverov a vymáhaní kolaterálu[5], o ktorom v súčasnosti rokujú spoluzákonodarcovia.

V septembri 2020 Komisia prijala balík v oblasti digitálnych financií, ktorého súčasťou je stratégia v oblasti digitálnych financií a legislatívne návrhy týkajúce sa kryptoaktív a digitálnej odolnosti, s cieľom vytvoriť konkurenčný finančný sektor EÚ, ktorý spotrebiteľom poskytuje prístup k inovatívnym finančným produktom, a zároveň zaisťuje ochranu spotrebiteľa a finančnú stabilitu. V súlade s uvedeným je cieľom tohto návrhu modernizácia pravidiel týkajúcich sa spotrebiteľských úverov v záujme prispôsobenia sa zmenám, ktoré priniesla digitalizácia. Návrhom sa takisto dopĺňa nariadenie (EÚ) 2020/1503 o európskych poskytovateľoch služieb hromadného financovania pre podnikanie, keďže dané nariadenie sa neuplatňuje na služby hromadného financovania pre spotrebiteľov.

V Zmluve o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“ alebo „zmluva“) sa stanovujú opatrenia na zabezpečenie vytvorenia a fungovania vnútorného trhu s vysokou úrovňou ochrany spotrebiteľa, ako aj slobody poskytovať služby. Cezhraničnému poskytovaniu spotrebiteľských úverov stále bránia viaceré prekážky.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom navrhovanej smernice je článok 114 ZFEÚ o zavŕšení tvorby vnútorného trhu s náležitým prihliadnutím na článok 169 ZFEÚ[6]. EÚ sa v ňom zveruje právomoc prijímať opatrenia na aproximáciu vnútroštátnych pravidiel týkajúcich sa vytvárania a fungovania vnútorného trhu. Cieľom návrhu je prostredníctvom zabezpečenia vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa prispieť k bezproblémovému fungovaniu vnútorného trhu.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Zásada subsidiarity sa uplatňuje, ak návrh nespadá do výlučnej právomoci EÚ[7].

Ciele navrhovaného opatrenia nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov a vzhľadom na rozsah alebo účinky navrhovaného opatrenia ich preto možno lepšie dosiahnuť na úrovni EÚ.

V zmluve sa stanovujú opatrenia na zabezpečenie vytvorenia a fungovania vnútorného trhu s vysokou úrovňou ochrany spotrebiteľa, ako aj so slobodným poskytovaním služieb. Tento trh so spotrebiteľskými úvermi je z dôvodu viacerých prekážok stále obmedzený. Uvedené prekážky obmedzujú úroveň cezhraničnej činnosti v rámci ponuky a dopytu, zmenšujú hospodársku súťaž, a teda aj výber pre spotrebiteľov.

---

5 COM(2018) 0135 final.

6 V článku 169 ZFEÚ sa uvádza, že ciele podpory záujmov spotrebiteľov a zabezpečenia vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov možno dosiahnuť prostredníctvom opatrení prijatých podľa článku 114 ZFEÚ.

7 V článku 3 ZFEÚ sa uvádzajú oblasti výlučnej právomoci Únie.

Opatrením EÚ by sa zabezpečila trvale vysoká úroveň ochrany spotrebiteľa, ako aj jasnejší a harmonizovanejší právny rámec pre podniky, čím by sa zmenšili prekážky poskytovania úverov v iných členských štátoch (prostredníctvom priameho cezhraničného poskytovania alebo založenia dcérskych spoločností).

Očakáva sa, že vďaka digitalizácii a potenciálnemu vstupu nových digitálnych aktérov na trh s úvermi bude objem cezhraničného poskytovania úverov narastať. Spoločné pravidlá EÚ pripravené na digitálny vek preto budú ešte potrebnejšie a účinnejšie na dosahovanie cieľov politík EÚ.

- **Proporcionalita**

Návrh sa obmedzuje výlučne na to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie jeho cieľov. Neregulujú sa ním všetky aspekty poskytovania a prijímania úverov, ale pozornosť sa sústreďuje na kľúčové aspekty transakcií v oblasti spotrebiteľských úverov s cieľom uľahčiť rozvoj cezhraničného poskytovania služieb a chrániť spotrebiteľov v tejto súvislosti.

Navrhované pravidlá boli podrobené testu proporcionality, aby sa zabezpečila vhodná a primeraná právna úprava. Spájali by sa s nimi náklady pre poskytovateľov, ale zároveň by predstavovali ambiciózny a nadčasový prístup, ktorý by viedol k väčším prínosom pre spotrebiteľov a spoločnosť vo všeobecnosti.

- **Výber nástroja**

Vybraným nástrojom je smernica, ktorou sa zrušuje smernica 2008/48/ES.

Smernica je záväzná vzhľadom na výsledok spočívajúci v dosiahnutí fungovania vnútorného trhu, pričom sa voľba foriem a metód ponecháva vnútroštátnym orgánom[8]. Navrhovanou smernicou sa nahradí smernica z roku 2008, ale ponechá sa množstvo jej prvkov. Členským štátom sa tak umožní zmeniť platné právne predpisy (ktoré sú výsledkom transpozície smernice 2008/48/ES) v rozsahu potrebnom na zabezpečenie súladu, čím sa minimalizuje vplyv tejto reformy na ich legislatívne systémy. Navrhovaná smernica je v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje, nástrojom úplnej harmonizácie, ale v niektorých oblastiach sa niektoré regulačné rozhodnutia ponechávajú na členských štátoch.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia *ex post*/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Komisia v roku 2014 predložila správu o vykonávaní smernice[9], na účely ktorej uskutočnila fiktívne nakupovanie, ako aj spotrebiteľský prieskum s cieľom posúdiť dodržiavanie smernice. V správe sa dospelo k záveru, že je potrebné pokračovať v monitorovaní presadzovania smernice.

V roku 2020 Komisia predložila ďalšiu správu o vykonávaní smernice[10], v ktorej prezentovala kľúčové výsledky hodnotenia REFIT z rokov 2018 – 2019[11], ako aj poznatky získané pri uplatňovaní smernice od jej prijatia. V správe sa zdôraznilo, že ciele smernice z roku 2008 sú stále relevantné a že bola čiastočne účinná v zaisťovaní vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa a vo vzniku bezproblémovo fungujúceho vnútorného trhu. Dôvody, pre ktoré bola smernica účinná len

[8] Článok 288 ZFEÚ.

[9] Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní smernice 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, 14. 5. 2014, COM(2014) 259 final.

[10] Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní smernice 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, 5. 11. 2020, COM(2020) 963 final.

[11] Výsledky hodnotenia boli uverejnené v roku 2020. Pracovný dokument útvarov Komisie, Hodnotenie smernice 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, 5. 11. 2020, SWD(2020) 254 final.

čiastočne, vyplývajú zo samotnej smernice (napríklad nepresné znenie určitých článkov) a z vonkajších faktorov, napríklad z praktického uplatňovania a presadzovania v členských štátoch, ako aj z aspektov trhu so spotrebiteľskými úvermi, na ktoré sa smernica nevzťahuje. V rámci hodnotenia sa identifikovalo viacero nedostatkov spojených s rozsahom uplatňovania smernice, vymedzením pojmov a podmienkami, ktoré sú niekedy nejasné, informačnými povinnosťami, ktoré nie sú prispôsobené digitálnym médiám, nedostatočnou jednoznačnosťou ustanovení o posúdení úverovej bonity, čo vedie k nedostatočnej ochrane spotrebiteľov, a rozdielnym presadzovaním.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Komisia za posledných niekoľko rokov uskutočnila viacero konzultačných činností v súvislosti s pravidlami na úrovni EÚ uplatniteľnými na spotrebiteľské úvery. Ku konzultáciám so zainteresovanými stranami došlo na účely hodnotenia REFIT, ktorého výsledky boli uverejnené v roku 2020, ako aj na účely posúdenia vplyvu vykonaného v rámci preskúmania REFIT smernice. V rámci hodnotenia REFIT a preskúmania REFIT sa uskutočnili dve verejné konzultácie[12], ako aj ďalšie formy konzultácií (spotrebiteľské prieskumy, rozhovory so zainteresovanými stranami a prieskumy medzi zainteresovanými stranami, cielené dotazníky zasielané vnútroštátnym orgánom[13], dvojstranné stretnutia, semináre, stretnutia špecializovaných expertných skupín členských štátov, konzultácia so skupinou pre používateľov finančných služieb, ako aj diskusie *ad hoc* počas každoročných spotrebiteľských samitov).

Európsky parlament takisto v súvislosti s preskúmaním smernice v marci 2021 usporiadal vypočutie a Európsky hospodársky a sociálny výbor v roku 2019 uverejnil informačnú správu o hodnotení smernice o spotrebiteľských úveroch[14].

Skupina orgánov spolupráce v oblasti ochrany spotrebiteľa (CPC) (členovia siete CPC) takisto vo februári a v marci 2021 uskutočnili koordinovanú kontrolu dodržiavania súladu v prípade online reklám a ponúk na nákup produktov v oblasti spotrebiteľských úverov[15].

Vďaka rozsiahlemu postupu konzultácií bolo možné identifikovať hlavné názory zainteresovaných strán na kľúčové otázky. V rámci spätnej väzby zainteresovaných strán sa ako hlavná hybná sila, ktorú je potrebné vziať do úvahy v postupe preskúmania, identifikovala digitalizácia trhu. Spotrebiteľské organizácie uprednostňujú rozsiahlu revíziu smernice s cieľom bojovať proti viacerým problémom identifikovaným v rámci preskúmania, ktoré súvisia s neprimeraným rozsahom uplatňovania smernice, nezodpovednými postupmi poskytovania úverov, nadmerným množstvom informácií, používaním údajov a nadmernou zadlženosťou, najmä v súvislosti s pandémiou COVID-19. Respondenti zo všetkých skupín zainteresovaných strán a členských štátov sa zhodujú, že ak sa má dosiahnuť cieľ ochrany spotrebiteľa, informácie, ktoré spotrebitelia získajú vo fáze reklamy a v predzmluvnej fáze, sa musia zefektívniť a musia zohľadňovať rastúce používanie digitálnych služieb. Zástupcovia podnikov výrazne uprednostňujú regulačnú stabilitu a neregulačné zásahy alebo cielené zmeny smernice v záujme jej prispôsobenia vývoju v oblasti digitalizácie. Navrhujú zjednodušiť požiadavky na poskytovanie informácií a zároveň ponechať dostatok pružnosti v rámci postupu posudzovania úverovej bonity. Vnútroštátne orgány vo všeobecnosti podporujú legislatívnu zmenu. Zdá sa, že

---

12 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/1844-Evaluation-of-the-Consumer-Credit-Directive/public-consultation_sk.
https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12465-Consumer-Credit-Agreement-review-of-EU-rules/public-consultation_sk.

13 Okrem prieskumov a rozhovorov s vnútroštátnymi orgánmi sa vytvorili tri dotazníky zamerané na subjekty alternatívneho riešenia sporov (ARS) a členov európskych spotrebiteľských centier (ESC) a centier na ochranu spotrebiteľa.

14 INT/884-EESC-2019-01055-00-00-ri-tra.

15 Malá kontrolná akcia v oblasti spotrebiteľských úverov, 2021.

viaceré členské štáty uprednostňujú rozsiahle legislatívne zmeny na riešenie identifikovaných problémov, zatiaľ čo iné presadzujú cielenejší prístup. Väčšina vnútroštátnych orgánov uznáva, že harmonizáciou pravidiel by sa podporil rozvoj cezhraničného trhu. Všetky zainteresované strany oceňujú prínosy dlhových poradenských služieb pre zraniteľných spotrebiteľov a veriteľov, keďže tieto služby umožňujú veriteľom účinne vymáhať dlhy.

Prijaté príspevky sa zhrnuli a použili pri vypracúvaní posúdenia vplyvu, ktoré je sprievodným dokumentom k tomuto návrhu, ako aj pri posúdení vplyvu nových pravidiel na zainteresované strany.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Komisia vychádzala aj zo série štúdií a správ o otázkach spojených so zodpovedným poskytovaním a prijímaním úverov. Patrí k nim štúdia spoločnosti ICF, ktorá je podkladom posúdenia vplyvu smernice (2021)[16]; štúdia spoločnosti ICF, ktorá je podkladom hodnotenia smernice o spotrebiteľských úveroch (2020)[17]; behaviorálna štúdia spoločnosti LE Europe a ďalších autorov o digitalizácii marketingu a predaja retailových finančných služieb na diaľku (2019)[18]; štúdia spoločnosti CIVIC o meraní poškodzovania spotrebiteľov v Európskej únii (2017)[19] a štúdia spoločnosti CIVIC o nadmernej zadlženosti európskych domácností (2013)[20].

Komisia takisto v súvislosti s akčným plánom pre spotrebiteľské finančné služby[21] z roku 2017 uskutočnila v spolupráci s orgánmi členských štátov mapovanie vnútroštátnych prístupov k posudzovaniu úverovej bonity podľa smernice o spotrebiteľských úveroch a uverejnila ho v roku 2018[22].

- **Posúdenie vplyvu**

Komisia k tomuto návrhu vykonala posúdenie vplyvu.

Všeobecnými cieľmi preskúmania REFIT bolo znížiť poškodzovanie spotrebiteľa a riziká brania úverov na meniacom sa trhu, uľahčiť cezhraničné poskytovanie spotrebiteľských úverov a podporiť konkurenciu na vnútornom trhu. To všetko je v súlade s pôvodnými cieľmi smernice.

K možnostiam posudzovaným na dosahovanie cieľov patrili: scenár nezmenenej politiky (možnosť 0 – základný scenár), neregulačný zásah (možnosť 1); cielená zmena smernice, ktorá by sa zamerala na zvýšenie jednoznačnosti a účinnosti jej súčasných ustanovení (možnosť 2); rozsiahla zmena smernice, do ktorej by sa začlenili nové ustanovenia v súlade s existujúcim právom EÚ (možnosť 3a) alebo nové ustanovenia, ktoré by presahovali rámec existujúceho práva EÚ (možnosť 3b). Na základe posúdenia vplyvu sa ako uprednostňovaná možnosť identifikovala možnosť 3a doplnená určitými nákladovo efektívnymi opatreniami prevzatými z iných možností.

---

16 ICF, *Study on possible impacts of a revision of the CCD* (Štúdia o možných vplyvoch revízie smernice o spotrebiteľských úveroch), 2021 (uverejní sa spolu s návrhom).

17 ICF, *Evaluation of Directive 2008/48/EC on credit agreements for consumers* (Hodnotenie smernice 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere), 2020.

18 LE Europe, VVA Europe, Ipsos NV, ConPolicy a Time.lex, *Behavioural study on the digitalisation of the marketing and distance selling of retail financial services* (Behaviorálna štúdia o digitalizácii marketingu a predaja retailových finančných služieb na diaľku), 2019.

19 CIVIC Consulting, *Study on measuring consumer detriment in the European Union* (Štúdia o meraní poškodzovania spotrebiteľov v Európskej únii), 2017.

20 CIVIC Consulting, The over-indebtedness of European households: updated mapping of the situation, nature and causes, effects and initiatives for alleviating its impact (Nadmerná zadlženosť európskych domácností: aktualizované mapovanie situácie, povahy a príčin, účinkov a iniciatív na zmiernenie jej vplyvu), 2013.

21 COM(2017) 0139 final.

22 Mapovanie vnútroštátnych prístupov k posudzovaniu úverovej bonity podľa smernice 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/mapping_national_approaches_creditworthiness_assessment.pdf.

Uprednostňovaná možnosť spočíva v zmene smernice, do ktorej sa začlenia nové ustanovenia v súlade s existujúcim *acquis* EÚ. Prostredníctvom krátkeho zhrnutia hlavných prvkov uprednostňovanej možnosti uvádzame opatrenia, ktoré boli do smernice začlenené: rozšírenie rozsahu pôsobnosti smernice, aby sa vzťahoval na úvery s výškou menšou ako 200 EUR, bezúročné úvery, všetky povolené prečerpania a všetky lízingové zmluvy, ako aj na zmluvy o úvere uzavreté prostredníctvom platforiem na partnerské poskytovanie úverov; zmena vymedzenia viacerých kľúčových pojmov; poskytovanie primeraných vysvetlení spotrebiteľom; zmenšenie množstva informácií, ktoré sa majú poskytnúť spotrebiteľom v rámci reklamy so zameraním na kľúčové informácie pri poskytovaní prostredníctvom určitých kanálov; zákaz vopred označených polí; zákaz viazania produktov; normy týkajúce sa poradenských služieb; zákaz nevyžiadaného predaja úverových produktov; zavedenie povinnosti členských štátov stanoviť hornú hranicu pre úrokové sadzby, ročnú percentuálnu mieru nákladov alebo celkové náklady spojené s úverom; zavedenie pravidiel obchodného správania pre poskytovateľov a sprostredkovateľov úverov, ako aj ich povinnosti zabezpečiť, aby mali ich zamestnanci náležitý súbor zručností a vedomostí; určenie, že posúdenia úverovej bonity by sa mali vykonávať na základe informácií o finančných a hospodárskych okolnostiach, ktoré sú nevyhnutné, dostatočné a primerané; ustanovenie o používaní alternatívnych zdrojov údajov na vykonávanie posúdení úverovej bonity, v ktorom sa zohľadňujú zásady všeobecného nariadenia o ochrane údajov (EÚ) 2016/679; povinnosť členských štátov podporovať finančné vzdelávanie; povinnosť členských štátov prijať opatrenia, ktorými veriteľov povzbudia, aby uplatňovali primeranú úpravu podmienok splácania; zlepšenie podmienok na presadzovanie zavedením článku o príslušných orgánoch; v prípade cezhraničných rozšírených porušení sa v súvislosti so sankciami začlenilo pravidlo 4 % (minimálna maximálna pokuta), ako sa stanovuje v súhrnnej smernici (EÚ) 2019/2161.

Z posúdenia vyplynulo, že uprednostňovaná možnosť je veľmi účinná pri dosahovaní cieľov iniciatívy, zabezpečení vysokej úrovne súdržnosti s právnymi predpismi EÚ a efektívnosti z hľadiska posudzovaných hospodárskych a sociálnych vplyvov. Očakáva sa, že bude mať pozitívny vplyv na ochranu spotrebiteľa, zníži sa ňou poškodzovanie, bude sa budovať dôvera a zlepší sa sociálne začlenenie. Pravdepodobne posilní rovnaké podmienky v rámci členských štátov a medzi nimi, a to znížením rozdrobenosti súčasného právneho rámca. Kvantifikované opatrenia v rámci uprednostňovanej možnosti by v období 2021 – 2030 priniesli zníženie poškodzovania spotrebiteľa na úrovni približne 2 miliárd EUR. Okrem uvedených kvantifikovaných opatrení by táto možnosť zahŕňala prínosy iných opatrení, ako je horná hranica ročnej percentuálnej miery nákladov/úrokových sadzieb, ktorá sa považuje za veľmi prínosnú pre spotrebiteľov a spoločnosť, ale nebolo možné ju kvantifikovať, vďaka čomu je uprednostňovaná možnosť ešte použiteľnejšia. Za veľmi pozitívny sa považuje aj vplyv na spoločnosť, **a** to vďaka opatreniam na predchádzanie nadmernej zadlženosti a jej riešenie, v dôsledku čoho sa zlepšuje sociálne začlenenie. K týmto opatreniam patrí posilnenie posúdení úverovej bonity, úprava podmienok splácania a dlhové poradenské služby. Očakáva sa, že každé 1 EUR vynaložené na dlhové poradenstvo prinesie 1,4 – 5,3 EUR v rovnocenných prínosoch, najmä prostredníctvom predchádzania spoločenským nákladom spojeným s nadmernou zadlženosťou.

Väčšinu nákladov na vykonávanie novej smernice by znášali poskytovatelia úverov. Niektoré opatrenia by boli nákladnejšie pre poskytovateľov, ktorí v súčasnosti ponúkajú produkty, na ktoré sa nevzťahuje smernica (napr. horná hranica úrokovej sadzby, ročnej percentuálnej miery nákladov alebo celkových nákladov spojených s úverom). Odhaduje sa, že náklady na kvantifikované opatrenia pre banky budú v rozpätí od 1,4 miliardy EUR do 1,5 miliardy EUR. Očakáva sa, že náklady sa prenesú na spotrebiteľov (hoci nebolo možné zistiť, do akej miery).

Nerieši sa ochrana spotrebiteľov poskytujúcich úver prostredníctvom platforiem na partnerské poskytovanie úverov, pretože nezodpovedá logike návrhu. Ochrana spotrebiteľov investujúcich

prostredníctvom týchto platforiem a zodpovednosť platforiem voči týmto spotrebiteľom sa bude posudzovať v inom kontexte a prípadne bude po tom nasledovať právny návrh.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Preskúmanie REFIT sa uvádza v časti pracovného programu Komisie venovanej programu REFIT. S návrhom by sa spájali náklady pre podniky, ale takisto sa očakáva, že vďaka väčšej právnej zrozumiteľnosti zníži ich administratívne zaťaženie. Viaceré opatrenia sa už v niektorých členských štátoch vykonávajú, takže podniky v týchto členských štátoch by nečelili značným dodatočným nákladom.

Návrhom sa zjednodušujú určité požiadavky na poskytovanie informácií a jeho cieľom je prispôsobiť požiadavky digitálnemu používaniu. Návrhom sa konkrétne znížia náklady na reklamu poskytovateľov/sprostredkovateľov úverov v určitých médiách, napr. v rozhlase, a zároveň sa zabezpečí, aby spotrebitelia dostávali jasnejšie informácie, ktoré sa jednoduchšie spracúvajú a chápu. Potenciál na zjednodušenie požiadaviek na reklamu na spotrebiteľské úvery v rozhlasovom vysielaní možno odhadnúť na sumu 1,4 milióna EUR ročne, čo počas obdobia 2021 – 2030 predstavuje 14 miliónov EUR.

S prispôsobením požiadaviek na poskytovanie informácií digitálnemu používaniu, najmä prostredníctvom nového štandardného európskeho prehľadu o spotrebiteľskom úvere, sú spojené počiatočné náklady. Z dlhodobého hľadiska by sa však znížilo zaťaženie podnikov, ktoré by mohli zasielať úplné tlačivo pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere e-mailom bez potreby jeho prispôsobovania digitálnym obrazovkám. Keďže približne tretina spotrebiteľov uzavrela zmluvu o úvere cez internet, toto zníženie zaťaženia by napokon mohlo mať pozitívny vplyv na 25 miliónov osobných bankových úverov ročne.

Pokiaľ ide o zníženie zaťaženia pre subjekty verejnej správy, očakáva sa, že vyššia miera právnej zrozumiteľnosti a zjednodušený regulačný rámec povedú k zníženiu počtu sťažností a zvýšeniu úrovne istoty a dodržiavania súladu, vďaka čomu budú postupy presadzovania efektívnejšie. Takisto sa očakáva, že osobitné opatrenia na posilnenie koordinácie a zlepšenie podmienok presadzovania smernice povedú k zvýšeniu efektívnosti pri presadzovaní povinností v smernici.

Osobitné vplyvy na MSP neboli identifikované ako významné, takže sa samostatne neposudzovali.

- **Základné práva**

Týmto návrhom sa rešpektujú základné práva a dodržiavajú sa zásady uznávané najmä Chartou základných práv Európskej únie. Jeho cieľom je najmä zabezpečiť úplné dodržiavanie pravidiel ochrany osobných údajov, vlastníckeho práva, nediskriminácie, ochrany rodinného a pracovného života a ochrany spotrebiteľa podľa Charty základných práv Európskej únie. Každé spracúvanie osobných údajov na účely tejto smernice bude v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679. K tomu patrí skutočnosť, že získavať a inak spracúvať by sa mali iba tie údaje, ktoré sú primerané, relevantné a obmedzené na rozsah nevyhnutný na posúdenie úverovej bonity spotrebiteľa.

V návrhu sa zakáže diskriminácia na základe štátnej príslušnosti alebo miesta pobytu alebo z akéhokoľvek iného dôvodu uvedeného v článku 21 Charty základných práv Európskej únie pri žiadaní o zmluvu o úvere, jej uzatváraní alebo trvaní v EÚ, a to v prospech veriteľov aj spotrebiteľov.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Tento návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet EÚ ani agentúr EÚ okrem bežných administratívnych nákladov spojených so zabezpečením dodržiavania právnych predpisov EÚ, keďže sa nevytvárajú žiadne nové výbory a neprijímajú sa žiadne finančné záväzky.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Komisia bude v prípade prijatia revidovanej smernice po nadobudnutí jej účinnosti monitorovať jej vykonávanie. Komisia bude predovšetkým zodpovedať za monitorovanie vplyvu smernice na základe údajov poskytnutých orgánmi členských štátov a poskytovateľmi úverov, ktoré budú podľa možnosti vychádzať z existujúcich zdrojov údajov, aby sa predišlo ďalšiemu zaťaženiu rôznych zainteresovaných strán.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

Cieľom tohto zhrnutia je uľahčiť rozhodovací postup uvedením hlavnej podstaty smernice. V článku 1 (Predmet úpravy) sa uvádza, že cieľom smernice je harmonizácia aspektov zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú určitých zmlúv o úvere pre spotrebiteľov a úverových služieb hromadného financovania.

V článku 2 (Rozsah pôsobnosti) sa stanovuje rozsah pôsobnosti smernice, do ktorého patria určité zmluvy o úvere pre spotrebiteľov a úverové služby hromadného financovania. Niektoré výnimky povolené v článku 2 smernice 2008/48/ES platia aj naďalej, ale tie, ktoré sa týkajú minimálnych súm, lízingových zmlúv s možnosťou kúpiť tovar alebo služby, povoleného prečerpania, bezúročných úverov bez poplatkov alebo úverov, ktoré sa musia splatiť do troch mesiacov s len zanedbateľnými poplatkami, sa odstraňujú.

V článku 3 (Vymedzenie pojmov) sa vymedzujú pojmy použité v tomto návrhu. Vymedzenie pojmov sa v najväčšom možnom rozsahu zosúladilo s vymedzením pojmov v iných textoch EÚ, najmä v smernici 2014/17/EÚ o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov týkajúcich sa nehnuteľností určených na bývanie. Vzhľadom na špecifiká tejto smernice však niektoré boli prispôsobené potrebám tohto návrhu.

V článku 4 (Prepočet súm vyjadrených v eurách do národnej meny) sa stanovujú pravidlá prepočtu súm v smernici vyjadrených v eurách do národnej meny.

V článku 5 (Povinnosť poskytnúť spotrebiteľom bezplatné informácie) sa uvádza povinnosť poskytovať spotrebiteľom bezplatné informácie v súlade so smernicou.

V článku 6 (Nediskriminácia) sa od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili, aby spotrebitelia, ktorí majú oprávnený pobyt v Únii, neboli diskriminovaní na základe svojej štátnej príslušnosti, pobytu alebo akéhokoľvek iného dôvodu uvedeného v článku 21 charty pri žiadaní o zmluvu o úvere alebo zmluvu o úverových službách hromadného financovania, ich uzatváraní alebo trvaní v EÚ.

V článku 7 (Reklama a marketing v súvislosti so zmluvami o úvere a s úverovými službami hromadného financovania) sa zavádzajú všeobecné zásady marketingových a reklamných oznámení.

V článku 8 (Štandardné informácie, ktoré sa majú uviesť v reklame na zmluvy o úvere a úverové služby hromadného financovania) sa stanovuje forma a obsah informácií, ktoré sa majú zahrnúť do reklamy. Štandardné informácie sa týkajú kľúčových prvkov úveru. V osobitných a odôvodnených prípadoch, ak médium použité na oznámenie informácií, ktoré sa majú uviesť v reklame, neumožňuje zobrazenie, napríklad v prípade reklamy v rozhlase, malo by sa zmenšiť množstvo takýchto informácií s cieľom zabrániť nadmernému množstvu informácií a znížiť nepotrebné zaťaženie. Týmito ustanoveniami sa dopĺňajú povinnosti v smernici 2002/65/ES o poskytovaní finančných služieb spotrebiteľom na diaľku a smernici 2005/29/ES o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu.

V článku 9 (Všeobecné informácie) sa vyžaduje, aby veritelia alebo prípadne sprostredkovatelia úverov alebo poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania vždy poskytli jasné a zrozumiteľné všeobecné informácie o zmluvách o úvere.

V článku 10 (Predzmluvné informácie) sa veriteľom, sprostredkovateľom úverov alebo poskytovateľom úverových služieb hromadného financovania ukladá povinnosť poskytovať spotrebiteľom prispôsobené predzmluvné informácie na základe tlačiva pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ku ktorému majú dostať aj jednostranný štandardný európsky prehľad o spotrebiteľskom úvere s uvedením kľúčových prvkov daného úveru, s cieľom pomôcť im porovnať rôzne ponuky. Účelom je zabezpečiť, aby spotrebitelia získali prehľad o všetkých podstatných informáciách dokonca aj na obrazovke mobilného telefónu. Obsah a štruktúra štandardného európskeho prehľadu o spotrebiteľskom úvere sa podrobne uvádzajú v prílohe II, zatiaľ čo obsah a štruktúra tlačiva pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere sa podrobne uvádzajú v prílohe I. Predzmluvné informácie sa musia poskytnúť aspoň jeden deň predtým, ako spotrebiteľ začne byť viazaný akoukoľvek zmluvou o úvere, zmluvou o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania alebo ponukou. Ak sa predzmluvné informácie poskytnú menej ako jeden deň predtým, ako spotrebiteľ začne byť viazaný akoukoľvek zmluvou o úvere, zmluvou o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania alebo ponukou, veritelia, sprostredkovatelia úverov alebo poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania musia spotrebiteľom jeden deň po uzavretí zmluvy pripomenúť možnosť odstúpenia od zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania.

V článku 11 (Predzmluvné informácie v súvislosti so zmluvami o úvere uvedenými v článku 2 ods. 5 alebo 6) sa veriteľom a sprostredkovateľom úverov ukladá povinnosť poskytnúť spotrebiteľom v prípade určitých druhov spotrebiteľských úverov okrem jednostranného štandardného európskeho prehľadu o spotrebiteľskom úvere prispôsobené predzmluvné informácie na základe tlačiva pre európske informácie o spotrebiteľskom úvere. Obsah a štruktúra tlačiva sa podrobne uvádzajú v prílohe III. V prípade iných zmlúv o úvere sa predzmluvné informácie musia poskytnúť najmenej jeden deň predtým, ako spotrebiteľ začne byť viazaný akoukoľvek zmluvou o úvere alebo ponukou. V opačnom prípade musia veritelia a sprostredkovatelia úverov spotrebiteľom jeden deň po uzavretí zmluvy pripomenúť možnosť odstúpenia od zmluvy o úvere.

V článku 12 (Primerané vysvetlenia) sa od veriteľov, sprostredkovateľov úverov alebo poskytovateľov úverových služieb hromadného financovania vyžaduje, aby spotrebiteľom primerane vysvetlili navrhované zmluvy o úvere, úverovú službu hromadného financovania a doplnkové služby s cieľom umožniť im posúdiť, či sú prispôsobené ich potrebám a finančnej situácii.

V článku 13 (Ponuky prispôsobené na základe automatizovaného spracúvania) sa stanovuje povinnosť informovať spotrebiteľov, keď sa im na základe automatizovaného spracúvania vrátane profilovania predkladajú prispôsobené ponuky.

V článku 14 (Viazanie produktov a spájanie produktov do balíkov) sa zakazuje viazanie produktov, ak nemožno preukázať, že vedie k jasnej výhode pre spotrebiteľov s náležitým zohľadnením dostupnosti a cien dotknutých druhov produktov, zatiaľ čo spájanie produktov do balíkov sa umožňuje.

V článku 15 (Vyvodený súhlas s nákupom doplnkových služieb) sa zakazuje vyvodzovanie súhlasu spotrebiteľa prostredníctvom štandardných možností, ako sú vopred označené polia.

V článku 16 (Poradenské služby) sa stanovujú normy na zabezpečenie toho, aby sa spotrebiteľom oznámilo, že veriteľ, sprostredkovateľ úveru alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania poskytuje poradenstvo, bez toho, aby vznikla povinnosť poradenstvo poskytnúť. Zavádza sa ním požiadavka, aby sa zvážilo dostatočné množstvo

zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania na trhu a aby sa poradenstvo poskytovalo v súlade s profilom dlžníka.

V článku 17 (Zákaz nevyžiadaného predaja úverov) sa zakazuje akýkoľvek nevyžiadaný predaj úverov vrátane nevyžiadaných vopred schválených kreditných kariet zasielaných spotrebiteľom a jednostranného zvýšenia výdavkového limitu povoleného prečerpania/kreditnej karty spotrebiteľov zo strany veriteľa bez ich predchádzajúcej žiadosti alebo výslovného súhlasu.

V článku 18 (povinnosť posudzovať úverovú bonitu spotrebiteľa) sa vyžaduje, aby veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania posúdil schopnosť spotrebiteľa splatiť úver, pričom zohľadní záujem spotrebiteľa a bude vychádzať z nevyhnutných a primeraných informácií o spotrebiteľových príjmoch a výdavkoch, ako aj iných finančných a hospodárskych okolnostiach bez toho, aby presiahol rámec toho, čo je striktne potrebné na vykonanie takéhoto posúdenia. Takisto sa v ňom vyžaduje, aby sa úver spotrebiteľom poskytol len vtedy, keď výsledok posúdenia úverovej bonity naznačuje, že povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere alebo zo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania pravdepodobne budú splnené spôsobom, ktorý sa podľa danej zmluvy vyžaduje, s výnimkou osobitných a odôvodnených okolností. Keď sa navyše posúdenia úverovej bonity zakladajú na automatizovanom spracúvaní vrátane profilovania, spotrebitelia majú právo požadovať a dosiahnuť ľudský zásah zo strany veriteľa a zmysluplné vysvetlenie posúdenia úverovej bonity, ako aj právo vyjadriť svoj názor a napadnúť toto posúdenie úverovej bonity.

V článku 19 (Databázy) sa uvádzajú ustanovenia na zabezpečenie, aby veritelia alebo poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania mali prístup k informáciám z príslušných databáz na nediskriminačnom základe.

V článkoch 20 (Forma zmluvy o úvere a zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania) a 21 (Informácie, ktoré sa majú uviesť v zmluve o úvere alebo v zmluve o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania) sa stanovuje forma a informácie, ktoré sa majú uviesť v zmluvách o úvere alebo v zmluvách o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania.

V článku 22 (informácie o úpravách zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania) sa stanovujú osobitné záruky, ktoré sa majú zaviesť pre spotrebiteľov v prípade zmeny zmlúv o úvere alebo zmlúv o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania.

V článku 23 (zmeny úrokovej sadzby úveru) sa stanovujú informácie, ktoré sa spotrebiteľovi musia poskytnúť v prípade zmeny úrokovej sadzby úveru.

V článku 24 (povolené prečerpania) sa uvádzajú ustanovenia na zabezpečenie, aby boli spotrebitelia pravidelne informovaní o určitých podrobnostiach povoleného prečerpania.

V článku 25 (Prekročenie) sa stanovujú pravidlá pre automaticky prijaté povolené prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať finančnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania. V prípade výrazného prekročenia sa musí spotrebiteľ upozorniť a informovať o podmienkach, ktoré sa uplatňujú.

V článku 26 (Právo na odstúpenie od zmluvy) sa navrhuje možnosť odstúpenia spotrebiteľov od zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania za okolností podobných ako tie, ktoré sa uvádzajú v smernici 2002/65/ES o poskytovaní finančných služieb spotrebiteľom na diaľku.

V článku 27 (Zmluvy o viazanom úvere) sa stanovujú osobitné pravidlá o zmluvách o viazanom úvere a práve spotrebiteľov na odstúpenie od zmluvy.

V článku 28 (Zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania na dobu neurčitú) sa stanovujú osobitné podmienky vzťahujúce sa na ukončenie zmlúv na dobu neurčitú.

V článku 29 (Predčasné splatenie) sa stanovuje právo spotrebiteľov splatiť svoje záväzky pred dátumom splatnosti. V prípade úplného alebo čiastočného predčasného splatenia má spotrebiteľ právo na zníženie celkových nákladov spojených s úverom, zatiaľ čo veriteľ má právo na spravodlivú a objektívne odôvodnenú náhradu možných nákladov priamo súvisiacich s predčasným splatením úveru.

Článok 30 (Výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov) sa týka hlavného ukazovateľa použitého na porovnanie produktov v oblasti spotrebiteľských úverov. Vyžaduje sa v ňom, aby sa v prípade produktov v oblasti spotrebiteľských úverov používalo vymedzenie ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) použité v smernici 2008/48/ES. Podrobnosti metódy výpočtu RPMN sa uvádzajú v prílohe IV a stanovujú sa ustanovenia na zmenu metodiky, aby bolo možné zohľadniť vývoj trhu.

V článku 31 (Horná hranica pre úrokovú sadzbu, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom) sa stanovuje horná hranica, ktorá sa má zaviesť v prípade úrokovej sadzby uplatniteľnej na zmluvy o spotrebiteľských úveroch, RPMN a/alebo celkových nákladov spojených s úverom. Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že stanovia osobitnú hornú hranicu pre revolvingový úverový nástroj.

V článkoch 32 (Povinnosti v oblasti obchodného správania pri poskytovaní úveru spotrebiteľom) a 33 (Požiadavky na vedomosti a spôsobilosť zamestnancov) sa stanovujú dôležité podmienky pre veriteľov, sprostredkovateľov úverov a poskytovateľov úverových služieb hromadného financovania, ako sú požiadavky na politiky odmeňovania a požiadavky na primerané vedomosti a zručnosti, s cieľom zabezpečiť vysokú úroveň profesionality pri poskytovaní spotrebiteľských úverov.

V článku 34 (Finančné vzdelávanie) sa zavádzajú opatrenia týkajúce sa finančného vzdelávania, ktoré majú členské štáty podporovať, najmä v súvislosti so zmluvami o spotrebiteľských úveroch, v záujme zlepšenia finančnej gramotnosti spotrebiteľov, a to aj v prípade produktov predávaných cez internet.

V článku 35 (Omeškanie a úprava podmienok splácania) sa stanovujú opatrenia na povzbudenie primeranej úpravy podmienok splácania pred začatím vymáhacieho konania.

V článku 36 (Dlhové poradenské služby) sa od členských štátov vyžaduje zabezpečenie, aby boli spotrebiteľom k dispozícii dlhové poradenské služby.

V článku 37 (Oprávnenia na činnosť neúverových inštitúcií, ich registrácia a dohľad nad nimi) sa stanovuje, že neúverové inštitúcie musia podliehať primeraným postupom udeľovania povolení, registrácii a dohľadu. Tým by sa malo zabezpečiť, aby boli všetci veritelia a poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania primerane regulovaní a bol nad nimi vykonávaný dohľad bez ohľadu na to, či ide o úverovú inštitúciu alebo nie.

V článku 38 (Osobitné povinnosti sprostredkovateľov úverov) sa uvádzajú ustanovenia o osobitných opatreniach v súvislosti so sprostredkovateľmi úverov.

V článku 39 (Postúpenie práv), ktorý zodpovedá článku 17 smernice 2008/48/ES, sa stanovuje, že v prípade postúpenia práv veriteľa vyplývajúcich zo zmluvy o úvere alebo postúpenia samotnej zmluvy o úvere tretej strane sa niektoré práva zachovajú. Nadobúdateľ je akákoľvek osoba, ktorej sa postúpili práva veriteľa, inými slovami poistiteľ úveru, agentúra na vymáhanie dlhov, reeskontná spoločnosť alebo spoločnosť zaoberajúca sa sekuritizáciou atď.

V článku 40 (Mimosúdne riešenie sporov) sa stanovuje, že spotrebitelia by mali mať prístup k postupom alternatívneho riešenia sporov na urovnávanie sporov medzi spotrebiteľmi a veriteľmi, sprostredkovateľmi úverov alebo poskytovateľmi služieb hromadného financovania týkajúcich sa práv a povinností stanovených v tejto smernici, a to bez rozlišovania medzi spormi vyplývajúcimi zo zmluvy a spormi, ktoré vznikli pred uzavretím zmluvy. Takéto postupy alternatívneho riešenia sporov a subjekty, ktoré ich ponúkajú, by mali byť v súlade s kvalitatívnymi požiadavkami stanovenými v smernici 2013/11/EÚ.

V článku 41(Príslušné orgány) sa od členských štátov vyžaduje, aby určili osobitné príslušné orgány na vykonávanie smernice.

V článkoch 42 (Úroveň harmonizácie) a 43 (Záväzný charakter smernice) sa potvrdzuje zásada úplnej harmonizácie, ako aj záväzný charakter smernice. Členské štáty nemajú právo zaviesť iné ustanovenia vo vzťahu k oblastiam, na ktoré sa vzťahuje smernica, pokiaľ obsahuje harmonizované ustanovenia v daných oblastiach.

V článku 44 (Sankcie) sa od členských štátov vyžaduje zabezpečenie, aby sa v prípade nedodržania smernice uplatnili primerané administratívne opatrenia alebo sankcie. V prípade „rozšíreného porušovania právnych predpisov“ a „rozšíreného porušovania právnych predpisov s rozmerom EÚ“, ako sa vymedzujú v revidovanom nariadení CPC, sa navyše od členských štátov bude požadovať, aby vo svojom vnútroštátnom práve stanovili pokuty s maximálnou výškou najmenej 4 % obratu veriteľa, sprostredkovateľa úverov alebo poskytovateľa úverových služieb hromadného financovania porušujúceho predpisy v dotknutom členskom štáte.

V článku 45 (Vykonávanie delegovania právomocí) sa stanovujú postupy, ktoré sa majú dodržiavať s cieľom umožniť prispôsobenie, spresnenie alebo aktualizáciu niektorých častí smernice prostredníctvom delegovaných aktov.

V článkoch 46 (Preskúmanie a monitorovanie), 47 (Zrušovacie a prechodné ustanovenia), 48 (Transpozícia), 49 (Nadobudnutie účinnosti) a 50 (Adresáti) sa uvádzajú štandardné ustanovenia a znenie, ktoré si nevyžadujú osobitné poznámky.

2021/0171 (COD)

Návrh

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o spotrebiteľských úveroch

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru[23],

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

(1) V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES[24] sa na úrovni Únie stanovujú pravidlá v súvislosti so zmluvami o spotrebiteľských úveroch a s úverovými službami hromadného financovania pre spotrebiteľov.

(2) V roku 2014 Komisia predložila správu o vykonávaní smernice 2008/48/ES. V roku 2020 Komisia predložila druhú správu o vykonávaní danej smernice, ako aj pracovný dokument útvarov Komisie, v ktorých prezentovala výsledky hodnotenia REFIT smernice, ktoré zahŕňalo rozsiahlu konzultáciu s príslušnými zainteresovanými stranami.

(3) Z týchto správ a konzultácii vyplynulo, že smernica 2008/48/ES bola čiastočne účinná v zaisťovaní vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa a podporovaní rozvoja jednotného trhu s úvermi, a že tieto ciele sú stále relevantné. Dôvody, prečo bola smernica účinná len čiastočne, vyplývajú zo samotnej smernice, napríklad nepresné znenie konkrétnych článkov, a z externých faktorov, napríklad z vývoja spojeného s digitalizáciou, praktického uplatňovania a presadzovania v členských štátoch, ako aj z toho, že na určité aspekty trhu so spotrebiteľskými úvermi sa smernica nevzťahuje.

(4) Digitalizácia prispela k vývoju trhu, ktorý sa v čase prijatia smernice 2008/48/ES nepredvídal. Rýchly technologický rozvoj zaznamenaný od prijatia smernice z roku 2008 v skutočnosti priniesol na trh so spotrebiteľskými úvermi významné zmeny na strane ponuky aj dopytu, napríklad vznik nových produktov a vývoj správania a preferencií spotrebiteľov.

(5) Nepresné znenie niektorých ustanovení smernice 2008/48/ES, ktoré členským štátom umožnilo prijať odlišné ustanovenia, ktoré prekračujú ustanovenia stanovené v tejto smernici, viedlo k rozdrobenému právnemu rámcu v celej Únii vo viacerých aspektoch spotrebiteľských úverov

---

23 …

24 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú. v. EÚ L 133, 22.5.2008, s. 66).

(6) Skutočná a právna situácia vyplývajúca z týchto vnútroštátnych rozdielov v niektorých prípadoch vedie k narušeniu hospodárskej súťaže medzi veriteľmi v Únii a vytvára prekážky na vnútornom trhu. Daná situácia obmedzuje schopnosť spotrebiteľov využívať postupne sa zväčšujúcu ponuku cezhraničných úverov, ktorá bude podľa očakávaní v dôsledku digitalizácie ďalej rásť. Tieto narušenia a prekážky môžu mať potom dôsledky v podobe zníženého dopytu po tovare a službách. Situácia takisto vedie k neprimeranej a nejednotnej úrovni ochrany spotrebiteľov v Únii.

(7) V posledných rokoch sa ponuka úverov pre spotrebiteľov výrazne vyvinula a spestrila. Objavili sa nové úverové produkty, najmä v online prostredí, a ich používanie sa naďalej rozvíja. Toto vyvolalo právnu neistotu, pokiaľ ide o uplatňovanie smernice 2008/48/ES týkajúce sa takýchto nových produktov.

(8) Touto smernicou sa dopĺňajú pravidlá stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2002/65/ES[25] o poskytovaní finančných služieb spotrebiteľom na diaľku. Na zabezpečenie právnej istoty by sa malo objasniť, že v prípade rozporu medzi ustanoveniami by sa mala *lex specialis* uplatňovať uvedená smernica.

(9) V súlade s článkom 26 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) vnútorný trh zahŕňa oblasť, v ktorej je zaručený voľný pohyb tovaru a služieb a sloboda usadiť sa. Tvorbou transparentnejšieho a efektívnejšieho právneho rámca pre spotrebiteľské úvery by sa mala zvýšiť dôvera spotrebiteľov a mal by sa uľahčiť rozvoj cezhraničných činností.

(10) V záujme lepšieho fungovania vnútorného trhu so spotrebiteľskými úvermi je potrebné stanoviť harmonizovaný rámec Únie vo viacerých kľúčových oblastiach. Keďže trh so spotrebiteľskými úvermi sa vyvíja, najmä v online prostredí, a mobilita európskych občanov sa zvyšuje, progresívne právne predpisy Únie, ktoré sa dokážu prispôsobiť budúcim formám úverov a ktoré členským štátom poskytnú primeranú flexibilitu pri ich vykonávaní, prispejú k vytvoreniu rovnakých podmienok pre podniky.

(11) V článku 169 ods. 1 a článku 169 ods. 2 písm. a) ZFEÚ sa stanovuje, že Únia má prispievať k dosiahnutiu vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa prostredníctvom opatrení prijatých podľa článku 114 ZFEÚ. V článku 38 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) sa stanovuje, že politiky Únie zabezpečia vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa.

(12) Je dôležité, aby spotrebitelia požívali vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa. Preto by malo byť možné, aby voľný pohyb ponúk úverov prebiehal za optimálnych podmienok pre tých, ktorí úvery ponúkajú, ako aj pre tých, ktorí o ne žiadajú, s náležitým zohľadnením osobitnej situácie v členských štátoch.

(13) Na zaistenie toho, aby všetci spotrebitelia v Únii požívali vysokú a rovnakú úroveň ochrany svojich záujmov a aby sa vytvoril dobre fungujúci vnútorný trh, je potrebná úplná harmonizácia. Členské štáty by preto nemali mať možnosť zachovať alebo zaviesť vnútroštátne ustanovenia odlišné od ustanovení stanovených v tejto smernici, ak nie je v tejto smernici ustanovené inak. Takéto obmedzenie by sa však malo uplatňovať len na ustanovenia harmonizované touto smernicou. Ak neexistujú takéto harmonizované ustanovenia, členské štáty by mali mať možnosť zachovať alebo zaviesť vnútroštátne právne predpisy. Členské štáty by v tom prípade mali napríklad

[25] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/65/ES z 23. septembra 2002 o poskytovaní finančných služieb spotrebiteľom na diaľku a o zmene a doplnení smernice Rady 90/619/EHS a smerníc 97/7/ES a 98/27/ES (Ú. v. ES L 271, 9.10.2002, s. 16).

mať možnosť zachovať alebo zaviesť vnútroštátne právne predpisy o spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti predajcu alebo dodávateľa služieb a veriteľa. Členské štáty by takisto mali mať možnosť zachovať alebo zaviesť vnútroštátne ustanovenia o zrušení zmluvy o predaji tovaru alebo poskytnutí služieb, ak si spotrebiteľ uplatní právo na odstúpenie od zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania. Z tohto hľadiska by sa v prípade zmlúv o úvere na dobu neurčitú malo členským štátom povoliť určiť minimálne obdobie, ktoré má uplynúť medzi časom, keď veriteľ požiada o splatenie úveru, a dňom, keď musí byť úver splatený.

(14) Rozsah harmonizácie sa určuje vymedzením pojmov v tejto smernici. Povinnosť členských štátov vykonávať túto smernicu by sa preto mala obmedziť na rozsah jej pôsobnosti, ako sa určuje v uvedenom vymedzení pojmov. Touto smernicou by však nemalo byť dotknuté uplatňovanie ustanovení tejto smernice členskými štátmi v súlade s právom Únie v oblastiach, na ktoré sa jej rozsah pôsobnosti nevzťahuje. Členský štát by preto mohol zachovať alebo zaviesť vnútroštátne právne predpisy zodpovedajúce tejto smernici alebo určitým ustanoveniam tejto smernice, ktoré by sa týkali zmlúv o úvere mimo jej rozsahu pôsobnosti, napríklad zmlúv o úvere, pri ktorých uzavretí sa od spotrebiteľa požaduje, aby ako zábezpeku uložil do úschovy veriteľa nejaký predmet, a pri ktorých sa zodpovednosť spotrebiteľa obmedzuje výlučne na daný založený predmet. Členské štáty by túto smernicu navyše mohli uplatňovať aj na viazaný úver, ktorý nepatrí do vymedzenia zmluvy o viazanom úvere v tejto smernici. Ustanovenia tejto smernice o zmluvách o viazanom úvere by sa preto mohli vzťahovať aj na zmluvy o úvere, ktoré slúžia len čiastočne na financovanie zmluvy o dodaní tovaru alebo poskytnutí služby.

(15) Viaceré členské štáty uplatnili smernicu 2008/48/ES na oblasti, ktoré nepatria do rozsahu jej pôsobnosti, s cieľom zvýšiť úroveň ochrany spotrebiteľa. Spotrebiteľov môžu v skutočnosti poškodzovať viaceré zmluvy o úvere, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti danej smernice, vrátane krátkodobých úverov s vysokými nákladmi, ktorých výška je zvyčajne nižšia ako minimálny limit 200 EUR stanovený v smernici 2008/48/ES. V tejto súvislosti a s cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa, ako aj uľahčiť fungovanie cezhraničného trhu so spotrebiteľskými úvermi by mali do rozsahu pôsobnosti tejto smernice patriť niektoré zmluvy, ktoré boli vylúčené z rozsahu pôsobnosti smernice 2008/48/ES, ako sú zmluvy o spotrebiteľskom úvere s výškou nižšou ako 200 EUR. Táto smernica by sa mala rovnako vzťahovať aj na iné produkty, ktoré sú potenciálne poškodzujúce z dôvodu vysokých nákladov, ktoré sa s nimi spájajú, alebo vysokých poplatkov v prípade omeškania platieb, s cieľom zabezpečiť vyššiu transparentnosť a lepšiu ochranu spotrebiteľa, čo by viedlo k vyššej dôvere spotrebiteľov. V tomto smere by sa z rozsahu uplatňovania tejto smernice nemali vylučovať lízingové zmluvy, zmluvy o úvere vo forme povoleného prečerpania, podľa ktorých sa úver musí splatiť do jedného mesiaca, ako ani zmluvy o úvere, podľa ktorých je úver bezúročný a bez ďalších poplatkov, vrátane systémov typu „kúpte teraz a zaplaťte neskôr“, t. j. nových digitálnych finančných nástrojov, ktoré spotrebiteľom umožňujú nakupovať a zaplatiť postupne, a zmluvy o úvere, podľa podmienok ktorých sa úver musí splatiť do troch mesiacov a splatné sú len zanedbateľné poplatky. Do rozsahu uplatňovania tejto smernice by sa navyše mali zahrnúť všetky zmluvy o úvere až do výšky 100 000 EUR. Horný limit pre zmluvy o úvere by sa podľa tejto smernice mal zvýšiť s cieľom zohľadniť indexáciu v záujme úpravy o vplyvy inflácie od roku 2008 a v ďalších rokoch.

(16) Hromadné financovanie je forma financovania, ktorá je spotrebiteľom čoraz dostupnejšia, zvyčajne v prípade malých výdavkov alebo investícií. V prípade nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1503[26] sa z jeho rozsahu pôsobnosti vylučujú služby hromadného financovania vrátane tých, ktoré uľahčujú poskytovanie úverov, ktoré sa poskytujú spotrebiteľom v súlade s vymedzením v smernici 2008/48/ES. V tejto súvislosti je cieľom smernice doplniť nariadenie (EÚ) 2020/1503 nápravou tejto výnimky tak, že sa zabezpečí právna zrozumiteľnosť právneho režimu uplatniteľného na služby hromadného financovania v prípade, že sa spotrebiteľ snaží získať úver prostredníctvom poskytovateľa úverových služieb hromadného financovania.

(17) Poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania prevádzkuje digitálnu platformu otvorenú verejnosti s cieľom spárovať potenciálnych veriteľov so spotrebiteľmi, ktorí sa snažia získať finančné prostriedky, alebo uľahčiť ich spárovanie. Takéto financovanie by mohlo mať podobu spotrebiteľského úveru. Ak poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania poskytujú úver priamo spotrebiteľom, ustanovenia tejto smernice týkajúce sa veriteľov by sa na nich uplatňovali. Ak poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania uľahčujú poskytovanie úveru medzi veriteľmi konajúcimi v rámci svojej obchodnej či podnikateľskej činnosti alebo výkonu povolania a spotrebiteľmi, povinnosti veriteľov podľa tejto smernice by sa mali vzťahovať na týchto veriteľov. V takejto situácii konajú poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania ako sprostredkovatelia úverov, takže by sa na nich mali vzťahovať povinnosti sprostredkovateľov úverov podľa tejto smernice.

(18) Niektoré ustanovenia tejto smernice by sa navyše mali uplatňovať na poskytovateľov úverových služieb hromadného financovania, keď konajú v tomto postavení, a nie v postavení veriteľov alebo sprostredkovateľov úverov, a to v prípade, že uľahčujú poskytovanie úveru medzi osobami poskytujúcimi spotrebiteľský úver inak ako v rámci svojej obchodnej či podnikateľskej činnosti alebo výkonu povolania na jednej strane a spotrebiteľmi na druhej strane. V tejto súvislosti by mal poskytovateľ služieb hromadného financovania dodržiavať niektoré pravidlá a povinnosti v tejto smernici vrátane povinnosti vykonať posúdenie úverovej bonity a pravidiel, ktoré sa týkajú predzmluvných informácií. Osoby, ktoré poskytujú úver inak ako v rámci svojej obchodnej či podnikateľskej činnosti alebo výkonu povolania spotrebiteľom prostredníctvom úverovej platformy hromadného financovania, by nemali podliehať žiadnym povinnostiam veriteľov podľa tejto smernice.

(19) V prípade osobitných zmlúv o úvere, na ktoré sa uplatňujú iba niektoré ustanovenia tejto smernice, by mali mať členské štáty možnosť upraviť tieto druhy zmlúv o úvere vo svojom vnútroštátnom práve, pokiaľ ide o iné aspekty, ktoré nie sú harmonizované touto smernicou.

(20) Zmluvy o sústavnom poskytovaní služieb alebo dodávaní tovaru rovnakého druhu v prípade, že spotrebiteľ za tento tovar alebo tieto služby platí v priebehu ich poskytovania či dodávania formou splátok, sa môžu od zmlúv o úvere, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, značne líšiť z hľadiska záujmov zúčastnených zmluvných strán, ako aj foriem a uskutočňovania transakcií. Takéto zmluvy by sa preto na účely

[26] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1503 zo 7. októbra 2020 o európskych poskytovateľoch služieb hromadného financovania pre podnikanie a o zmene nariadenia (EÚ) 2017/1129 a smernice (EÚ) 2019/1937 (Ú. v. EÚ L 347, 20.10.2020, s. 1).

tejto smernice nemali považovať za zmluvy o úvere. K takýmto zmluvám patrí napríklad poistná zmluva, pri ktorej sa za poistenie platí formou mesačných splátok.

(21) Zmluvy o úvere, ktoré sa vzťahujú na poskytovanie úveru zabezpečeného nehnuteľnosťou, a zmluvy o úvere, ktorých účelom je financovať nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckych práv k pôde alebo existujúcej či projektovanej budove, by sa mali vylúčiť z rozsahu pôsobnosti tejto smernice, pretože takéto zmluvy sú regulované smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2014/17/EÚ[27]. Nezabezpečené úvery, ktorých účelom je rekonštrukcia nehnuteľnosti určenej na bývanie, vrátane tých s celkovou výškou úveru vyššou ako 100 000 EUR by sa však z rozsahu pôsobnosti tejto smernice vylučovať nemali.

(22) Táto smernica by sa mala uplatňovať bez ohľadu na to, či je veriteľ právnická alebo fyzická osoba. Touto smernicou by však nemalo byť dotknuté právo členských štátov obmedziť poskytovanie úverov pre spotrebiteľov len na právnické osoby alebo na určité právnické osoby.

(23) Niektoré ustanovenia tejto smernice by sa mali uplatňovať na fyzické osoby a právnické osoby (sprostredkovateľov úverov), ktoré počas svojej obchodnej či podnikateľskej činnosti alebo výkonu povolania za poplatok predkladajú alebo ponúkajú spotrebiteľom zmluvy o úvere, pomáhajú spotrebiteľom tým, že sa venujú príprave zmlúv o úvere, alebo v mene veriteľa uzatvárajú so spotrebiteľmi zmluvy o úvere.

(24) Informovanie spotrebiteľov, ako napríklad predzmluvné informácie alebo všeobecné informácie, by sa malo poskytovať bezplatne.

(25) Touto smernicou sa rešpektujú základné práva a dodržiavajú sa zásady uznané najmä Chartou základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“). Touto smernicou sa predovšetkým v plnej miere rešpektuje právo na ochranu osobných údajov, vlastnícke právo, právo na nediskrimináciu, ochranu rodinného a pracovného života a ochranu spotrebiteľa podľa charty.

(26) Spotrebitelia, ktorí majú oprávnený pobyt v Únii, by pri žiadaní o zmluvu o úvere alebo zmluvu o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, pri ich uzatváraní alebo počas ich trvania v Únii nemali byť diskriminovaní na základe svojej štátnej príslušnosti alebo miesta pobytu ani z akéhokoľvek dôvodu uvedeného v článku 21 charty.

(27) Spotrebitelia by mali byť chránení pred nekalými alebo zavádzajúcimi praktikami, najmä v súvislosti s informáciami poskytovanými veriteľom, sprostredkovateľom úverov alebo poskytovateľom úverových služieb hromadného financovania, v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES[28]. Smernica sa naďalej uplatňuje na zmluvy o úvere a úverové služby hromadného financovania a predstavuje „bezpečnostnú sieť“, ktorou sa zabezpečuje, aby bolo možné vo všetkých sektoroch

---

[27] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/17/EÚ zo 4. februára 2014 o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov týkajúcich sa nehnuteľností určených na bývanie a o zmene smerníc 2008/48/ES a 2013/36/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 (Ú. v. EÚ L 60, 28.2.2014, s. 34).

[28] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 („smernica o nekalých obchodných praktikách“) (Ú. v. EÚ L 149, 11.6.2005, s. 22).

zachovať vysokú spoločnú úroveň ochrany spotrebiteľa pred nekalými obchodnými praktikami, a to aj dopĺňaním iných právnych predpisov EÚ.

(28) Reklama má tendenciu sústrediť sa na jeden konkrétny produkt alebo viacero konkrétnych produktov, zatiaľ čo spotrebitelia by mali mať možnosť rozhodovať sa na základe úplnej znalosti škály ponúkaných úverových produktov. V tejto súvislosti pri oboznamovaní spotrebiteľa vo vzťahu k širokej škále dostupných produktov a služieb a ich kľúčovým prvkom hrajú dôležitú úlohu všeobecné informácie. Spotrebitelia by preto mali mať vždy prístup k všeobecným informáciám o dostupných úverových produktoch. Uvedeným by nemala byť dotknutá povinnosť poskytovať spotrebiteľom prispôsobené predzmluvné informácie.

(29) Mali by sa stanoviť osobitné ustanovenia o reklame na zmluvy o úvere alebo úverové služby hromadného financovania a o určitých položkách štandardných informácií, ktoré by sa mali poskytovať spotrebiteľom, s cieľom umožniť im najmä porovnať rôzne ponuky. Tieto informácie by sa mali poskytnúť zrozumiteľným, stručným a zreteľným spôsobom prostredníctvom reprezentatívneho príkladu. Štandardné informácie by sa mali poskytnúť vopred, zjavne, zrozumiteľne a v pútavom formáte. Mali by byť dobre čitateľné a prispôsobené tak, aby sa zohľadnili technické obmedzenia niektorých médií, ako sú obrazovky mobilných telefónov. Dočasné akciové podmienky, ako je atraktívna sadzba s nižšou úrokovou sadzbou na úvodné mesiace zmluvy o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania, by sa mali jasne identifikovať. Spotrebitelia by mali získať prehľad o všetkých základných informáciách, aj keď si ich prezerajú na obrazovke mobilného telefónu. Spotrebiteľovi by sa malo oznámiť aj telefónne číslo a e-mailová adresa veriteľa a prípadne sprostredkovateľa úverov a poskytovateľa úverových služieb hromadného financovania s cieľom umožniť mu rýchlo a efektívne kontaktovať veriteľa, sprostredkovateľa úverov alebo poskytovateľa úverových služieb hromadného financovania. Strop by sa mal určiť v prípadoch, keď nie je možné stanoviť celkovú výšku úveru ako súčet poskytnutých súm, najmä v prípade, ak zmluva o úvere dáva spotrebiteľovi voľnosť pri čerpaní úveru s obmedzením, pokiaľ ide o výšku. Strop by mal určovať maximálnu výšku úveru, ktorá sa môže spotrebiteľovi poskytnúť. V osobitných a odôvodnených prípadoch, keď použité médium, napríklad reklama v rozhlase, neumožňuje zobrazenie informácií poskytnutých v reklame na zmluvy o úveroch alebo úverové služby hromadného financovania, by sa množstvo poskytnutých informácií s cieľom zlepšiť pochopenie týchto informácií spotrebiteľom mohlo zmenšiť. Členské štáty by okrem toho mali mať naďalej možnosť stanoviť vo svojom vnútroštátnom práve požiadavky na poskytovanie informácií v reklame na zmluvy o úvere alebo úverové služby hromadného financovania, ktorá neobsahuje informácie o nákladoch spojených s úverom.

(30) V záujme toho, aby sa spotrebitelia mohli rozhodovať na základe úplnej znalosti skutočností, by sa im aspoň jeden deň pred uzavretím zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania mali poskytnúť primerané informácie vrátane informácií o podmienkach a nákladoch spojených s úverom a o ich povinnostiach, ako aj ich primerané vysvetlenie, aby ich mohli starostlivo a bez náhlenia zvážiť, keď im to bude vyhovovať. Tieto pravidlá by sa nemali dotýkať smernice Rady 93/13/EHS[29].

[29] Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 21.4.1993, s. 29).

(31) Predzmluvné informácie by sa mali poskytovať prostredníctvom tlačiva pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere. V záujme toho, aby sa spotrebiteľom pomohlo pochopiť a porovnať ponuky, by sa im malo okrem tlačiva pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere poskytnúť tlačivo pre štandardný európsky prehľad o spotrebiteľskom úvere, v ktorom sa zhrnú kľúčové prvky úveru a spotrebitelia by prostredníctvom neho mali získať prehľad o všetkých základných informáciách dokonca aj na obrazovke mobilného telefónu. Informácie by mali byť jasné, dobre čitateľné a prispôsobené technickým obmedzeniam niektorých médií, ako sú obrazovky mobilných telefónov. Mali by sa zobrazovať primeraným a vhodným spôsobom cez rôzne kanály v záujme zabezpečenia, aby mal každý spotrebiteľ rovnaký prístup k informáciám v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882[30].

(32) V záujme zaistenia čo najväčšej transparentnosti a porovnateľnosti ponúk by predzmluvné informácie mali zahŕňať najmä ročnú percentuálnu mieru nákladov uplatniteľnú na úver určenú rovnakým spôsobom v rámci celej Únie. Keďže ročná percentuálna miera nákladov sa dá v tejto fáze uviesť len pomocou príkladu, takýto príklad by mal byť reprezentatívny. Mal by preto zodpovedať napríklad priemernej dĺžke trvania a celkovej výške poskytnutého úveru pri zvažovanom druhu zmluvy o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania a vo vhodnom prípade kupovanému tovaru. Pri určovaní reprezentatívneho príkladu by sa malo zohľadniť aj to, ako často sa na konkrétnom trhu vyskytujú určité druhy zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania. Pokiaľ ide o úrokovú sadzbu úveru, frekvenciu splátok a kapitalizáciu úrokov, veritelia by mali používať svoj zvyčajný spôsob výpočtu pre príslušný spotrebiteľský úver. V prípade, že sa predzmluvné informácie poskytnú menej ako jeden deň predtým, ako spotrebiteľ začne byť viazaný akoukoľvek zmluvou o úvere alebo zmluvou o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, veriteľ a prípadne sprostredkovateľ úverov alebo poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania by mali spotrebiteľom jeden deň po uzavretí zmluvy pripomenúť možnosť odstúpenia od zmluvy o úvere.

(33) Celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom by mali zahŕňať všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní, poplatkov pre sprostredkovateľov úverov a iných poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere alebo s úverovými službami hromadného financovania, okrem notárskych poplatkov. Skutočná informovanosť veriteľov o nákladoch by sa mala posúdiť objektívne so zreteľom na požiadavky na profesionalitu stanovené v tejto smernici.

(34) Zmluvy o úvere alebo úverové služby hromadného financovania, pri ktorých sa úroková sadzba úveru pravidelne reviduje v súlade so zmenami referenčnej sadzby uvedenej v zmluve o úvere alebo v zmluve o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, by sa nemali považovať za zmluvy o úvere alebo úverové služby hromadného financovania s pevnou úrokovou sadzbou úveru.

(35) Členské štáty by mali mať naďalej možnosť zachovať alebo zaviesť vnútroštátne ustanovenia, ktorými sa veriteľovi alebo poskytovateľovi úverových služieb hromadného financovania zakazuje žiadať od spotrebiteľa, aby si v súvislosti so zmluvou o úvere alebo s úverovými službami hromadného financovania otvoril bankový účet alebo uzavrel zmluvu o ďalšej doplnkovej službe alebo aby hradil

[30] Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/882 zo 17. apríla 2019 o požiadavkách na prístupnosť výrobkov a služieb (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 70).

výdavky alebo poplatky za takéto bankové účty alebo ďalšie doplnkové služby. V členských štátoch, v ktorých sú takéto kombinované ponuky povolené, spotrebitelia mali byť pred uzavretím zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania informovaní o akýchkoľvek doplnkových službách, ktoré sú povinné na získanie úveru vo všeobecnosti alebo za ponúkaných podmienok. Náklady splatné v súvislosti s týmito doplnkovými službami, najmä poistné, by sa mali zahrnúť do celkových nákladov spojených s úverom. Prípadne ak výšku týchto nákladov nemožno určiť vopred, spotrebiteľom by sa mali v predzmluvnej fáze poskytnúť primerané informácie o existencii nákladov. Predpokladá sa, že veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania by mali mať informácie o nákladoch na doplnkové služby, ktoré spotrebiteľovi ponúka sám alebo v mene tretej strany, s výnimkou prípadov, keď ich cena závisí od osobitnej charakteristiky alebo situácie spotrebiteľa.

(36) V prípade osobitných druhov zmlúv o úvere je však vhodné na zabezpečenie primeranej úrovne ochrany spotrebiteľa bez nadmerného zaťažovania veriteľov alebo prípadne sprostredkovateľov úverov, obmedziť požiadavky na poskytovanie predzmluvných informácií so zreteľom na osobitnú povahu týchto druhov zmlúv.

(37) Spotrebiteľovi by sa mali pred uzavretím zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania poskytnúť komplexné informácie bez ohľadu na to, či do marketingu úveru je alebo nie je zapojený sprostredkovateľ úveru. Vo všeobecnosti by preto požiadavky na poskytovanie predzmluvných informácií mali platiť aj pre sprostredkovateľov úverov. Ak však dodávatelia tovaru a poskytovatelia služieb vykonávajú sprostredkovanie úverov ako doplnkovú službu, nie je vhodné zaťažiť ich právnou povinnosťou poskytovať predzmluvné informácie v súlade s touto smernicou. Dodávateľov tovaru a poskytovateľov služieb možno za subjekty, ktoré vykonávajú sprostredkovanie úverov ako doplnkovú službu, považovať napríklad vtedy, keď ich činnosť v postavení sprostredkovateľov úverov nie je hlavným účelom ich obchodnej či podnikateľskej činnosti alebo výkonu povolania. Aj v týchto prípadoch sa dosiahne dostatočná úroveň ochrany spotrebiteľa, keďže veriteľ by mal zodpovedať za zabezpečenie toho, aby spotrebiteľ dostal úplné predzmluvné informácie, a to buď od sprostredkovateľa úveru, ak sa na tom veriteľ a sprostredkovateľ dohodnú, alebo iným vhodným spôsobom.

(38) Členské štáty by mali mať možnosť upraviť možný záväzný charakter informácií, ktoré sa majú poskytnúť spotrebiteľovi pred uzavretím zmluvy o úvere alebo zmluvy o úverových službách hromadného financovania, a lehotu, počas ktorej má byť nimi veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania viazaný.

(39) Hoci sa spotrebiteľovi musia poskytnúť predzmluvné informácie, môže potrebovať aj ďalšiu pomoc, aby sa mohol rozhodnúť, ktorá zmluva o úvere alebo ktoré úverové služby hromadného financovania zo škály ponúkaných produktov najlepšie vyhovujú jeho potrebám a zodpovedajú jeho finančnej situácii. Členské štáty by preto mali zabezpečiť, aby veritelia a prípadne sprostredkovatelia úverov a poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania poskytovali takúto pomoc v súvislosti s úverovými produktami, ktoré ponúkajú spotrebiteľovi, a to tak, že sa spotrebiteľovi prispôsobeným spôsobom poskytnú primerané vysvetlenia príslušných informácií, okrem iného najmä pokiaľ ide o základné vlastnosti navrhovaných produktov, aby mohol pochopiť, aký vplyv by mohli mať na jeho hospodársku situáciu. Veritelia a prípadne sprostredkovatelia úverov a poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania by mali spôsob podania takéhoto vysvetlenia prispôsobiť okolnostiam, za ktorých sa úver ponúka, a potrebe spotrebiteľa získať pomoc so zohľadnením

vedomostí a skúseností spotrebiteľa v oblasti úverov a povahy jednotlivých úverových produktov. Takéto vysvetlenia by sami osebe nemali predstavovať osobné odporúčanie.

(40) Ako sa zdôrazňuje v návrhu nariadenia, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie (akt o umelej inteligencii)[31], vypracovanom Komisiou, systémy umelej inteligencie (systémy UI) možno ľahko zaviesť vo viacerých odvetviach hospodárstva a spoločnosti, a to aj cezhranične, a môžu sa pohybovať po celej Únii. V tejto súvislosti by veritelia, sprostredkovatelia úverov a poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania mali mať možnosť prispôsobiť cenu svojich ponúk v prípade konkrétnych spotrebiteľov alebo konkrétnych kategórií spotrebiteľov na základe automatizovaného rozhodovania a profilovania správania spotrebiteľov, ktoré im umožňuje posúdiť kúpnu silu spotrebiteľa. Spotrebitelia by preto mali byť jasne informovaní, že cena, ktorá im bola ponúknutá, je prispôsobená na základe automatizovaného spracúvania, aby vo svojom rozhodovaní o kúpe mohli zohľadniť potenciálne riziká.

(41) Ako všeobecné pravidlo by sa viazanie produktov nemalo povoliť okrem prípadu, keď by sa finančná služba alebo produkt ponúkané spolu so zmluvou o úvere alebo s úverovými službami hromadného financovania nemohli ponúkať samostatne, keďže ide o neoddeliteľnú súčasť úveru, napríklad v prípade povoleného prečerpania. Hoci veritelia alebo poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania by pri zohľadnení hľadiska proporcionality mali mať možnosť od spotrebiteľa požadovať, aby mal uzavreté príslušné poistenie na zaručenie splatenia úveru alebo aby poistil hodnotu zábezpeky, spotrebiteľ by mal mať možnosť zvoliť si svojho poskytovateľa poistenia. Toto by nemalo mať vplyv na úverové podmienky stanovené veriteľom alebo poskytovateľom úverových služieb hromadného financovania, pokiaľ poistenie daného poskytovateľa poskytuje rovnakú úroveň záruk ako poistenie, ktoré navrhol alebo ponúkal veriteľ alebo poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania. Členské štáty by navyše mali mať možnosť plne alebo sčasti štandardizovať krytie, ktoré poskytujú poistné zmluvy, s cieľom uľahčiť porovnanie rôznych ponúk tým spotrebiteľom, ktorí si takéto porovnanie želajú.

(42) Doplnkové služby by sa mali predkladať jasne a transparentne. Okrem toho by nemalo byť možné vyvodzovať súhlas spotrebiteľa s takýmito doplnkovými službami, ale tento súhlas by mal byť jasným schvaľujúcim úkonom, ktorým sa určuje slobodne poskytnutý, osobitný, informovaný a jednoznačný prejav súhlasu spotrebiteľa. V tejto súvislosti by mlčanie, vopred označené polia alebo nečinnosť nemali predstavovať súhlas.

(43) Poskytovanie poradenstva vo forme prispôsobeného odporúčania (ďalej len „poradenské služby“) je činnosťou, ktorá môže byť spojená s ostatnými aspektmi poskytovania alebo sprostredkovania úverov. Preto aby spotrebitelia mohli pochopiť povahu služieb, ktoré sa im poskytujú, mali by byť upovedomení o tom, čo tvorí takéto poradenské služby a či sa poradenské služby poskytujú alebo môžu poskytovať. Vzhľadom na dôležitosť, akú spotrebitelia prikladajú používaniu pojmov „poradenstvo“ a „poradcovia“, by členské štáty mali mať možnosť zakázať používanie týchto pojmov alebo podobných pojmov v prípade poskytovania poradenských služieb spotrebiteľom zo strany veriteľov, sprostredkovateľov úverov alebo poskytovateľov úverových služieb hromadného financovania. Je vhodné zaistiť, aby členské štáty

[31] COM(2021) 206 final.

stanovili záruky v prípade, že je poradenstvo charakterizované ako nezávislé, a to s cieľom zabezpečiť, aby bola škála zvažovaných produktov a úprava odmeňovania primeraná očakávaniam spotrebiteľov v súvislosti s týmto poradenstvom. Pri poskytovaní poradenských služieb by veriteľ, sprostredkovateľ úverov alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania mal poskytnúť informáciu o tom, či bude odporúčanie vychádzať iba z jeho vlastnej škály produktov alebo zo širokej škály produktov na trhu, aby spotrebiteľ mohol pochopiť základ, na akom sa poskytuje odporúčanie. Veriteľ, sprostredkovateľ úverov alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania by mal poskytnúť informáciu o poplatku, ktorý spotrebiteľ bude musieť zaplatiť za poradenské služby, alebo v prípade, že sumu v čase poskytnutia informácií nemožno zistiť, o spôsobe použitom na jeho výpočet.

(44) Predaj úveru, ktorý nebol vyžiadaný spotrebiteľmi, môže byť v niektorých prípadoch spojený s postupmi škodlivými pre spotrebiteľa. V tejto súvislosti by sa mal zakázať nevyžiadaný predaj úverov vrátane nevyžiadaných vopred schválených kreditných kariet zasielaných spotrebiteľom alebo jednostranného zvýšenia limitu povoleného prečerpania alebo kreditnej karty spotrebiteľov.

(45) Členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedných postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu a pritom zohľadniť osobitné vlastnosti svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií spotrebiteľom a ich vzdelávanie vrátane upozornení na riziká spojené s omeškaním s platbou a s nadmernou zadlženosťou. Obzvlášť na rozširujúcom sa trhu s úvermi je dôležité, že veritelia by nemali nezodpovedne poskytovať úvery ani poskytovať úvery bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity. Členské štáty by mali vykonávať potrebný dohľad s cieľom vyhnúť sa takémuto správaniu veriteľov a mali by určiť potrebné spôsoby postihovania takéhoto správania. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ[32], by veritelia alebo poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania mali niesť zodpovednosť za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by veritelia alebo poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania mali mať možnosť využiť informácie poskytnuté spotrebiteľom nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Spotrebitelia by takisto mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné záväzky.

(46) Je kľúčové, aby sa pred uzavretím zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania posúdila a overila schopnosť a vôľa spotrebiteľa splatiť úver. Posúdenie úverovej bonity by sa malo vykonávať v záujme spotrebiteľa s cieľom predísť postupom nezodpovedného poskytovania úverov a nadmernej zadlženosti, a mali by sa pri ňom zohľadňovať všetky potrebné a relevantné faktory, ktoré by mohli ovplyvniť schopnosť spotrebiteľa splatiť úver. Členské štáty by mali mať možnosť vydať dodatočné usmernenia k ďalším kritériám a metódam posudzovania úverovej bonity spotrebiteľa, napríklad stanovením limitov na pomer výšky úveru k hodnote zabezpečenia alebo pomer výšky úveru k príjmu.

[32] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

(47) Posúdenie úverovej bonity by malo vychádzať z informácií o finančnej a hospodárskej situácii spotrebiteľa vrátane jeho príjmu a výdavkov. V usmerneniach Európskeho orgánu pre bankovníctvo k vzniku a monitorovaniu úveru (EBA/GL/2020/06) sa poskytujú usmernenia k tomu, aké kategórie údajov možno použiť pri spracúvaní osobných údajov na účely úverovej bonity, pričom zahŕňajú doklad o príjme alebo iných zdrojoch splácania, informácie o finančných aktívach a pasívach alebo informácie o iných finančných záväzkoch. Pri vykonávaní posúdenia úverovej bonity by sa nemali používať osobné údaje, ako sú osobné údaje, ktoré sa nachádzajú na platformách sociálnych médií, ani údaje týkajúce sa zdravia vrátane onkologických údajov. Spotrebitelia by mali poskytnúť informácie o svojej finančnej a hospodárskej situácii s cieľom uľahčiť posúdenie úverovej bonity. Úver by sa mal spotrebiteľovi v zásade poskytnúť len vtedy, keď výsledok posúdenia úverovej bonity naznačuje, že povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere alebo zo zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania budú pravdepodobne splnené spôsobom, ktorý sa podľa danej zmluvy vyžaduje. Ak by však bolo toto posúdenie negatívne, veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania môže úver výnimočne poskytnúť za osobitných a odôvodnených okolností, napríklad v prípade dlhodobého vzťahu so spotrebiteľom alebo v prípade úverov na financovania mimoriadnych výdavkov spojených so zdravotnou starostlivosťou, študentských pôžičiek alebo úverov pre spotrebiteľov so zdravotným postihnutím. V takomto prípade by mal veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania pri rozhodovaní o tom, či poskytne úver spotrebiteľovi, zohľadniť výšku a účel úveru, ako aj pravdepodobnosť, že povinnosti vyplývajúce zo zmluvy budú splnené.

(48) V návrhu nariadenia, ktorým sa stanovujú harmonizované pravidlá v oblasti umelej inteligencie (akt o umelej inteligencii), sa stanovuje, že systémy umelej inteligencie používané na bodové hodnotenie kreditného rizika alebo hodnotenie úverovej bonity fyzických osôb by sa mali klasifikovať ako vysokorizikové, pretože určujú prístup týchto osôb k finančným zdrojom alebo základným službám, ako sú bývanie, elektrická energia a telekomunikačné služby. Vzhľadom na tento významný dosah vždy, keď je súčasťou posúdenia úverovej bonity automatizované spracúvanie, by spotrebiteľ mal mať právo na ľudský zásah zo strany veriteľa alebo poskytovateľov úverových služieb hromadného financovania. Spotrebiteľ by takisto mal mať právo na zmysluplné vysvetlenie vykonaného posúdenia a fungovania použitého automatizovaného spracúvania, a to okrem iného vrátane hlavných premenných, použitej logiky a súvisiacich rizík, ako aj právo vyjadriť svoj názor a napadnúť posúdenie úverovej bonity a rozhodnutie.

(49) Pri posudzovaní úverového stavu spotrebiteľa by mal veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania nahliadnuť aj do úverových databáz. Právne a reálne okolnosti môžu vyžadovať, aby sa tieto nahliadnutia rozsahovo líšili. S cieľom zabrániť narušeniu hospodárskej súťaže medzi veriteľmi alebo poskytovateľmi úverových služieb hromadného financovania by mali mať prístup k súkromným alebo verejným úverovým databázam týkajúcim sa spotrebiteľov v členskom štáte, v ktorom nemajú sídlo, a to za podmienok, ktoré ich nebudú diskriminovať v porovnaní s veriteľmi alebo poskytovateľmi úverových služieb hromadného financovania v danom členskom štáte. Členské štáty by mali uľahčiť cezhraničný prístup k súkromným alebo verejným databázam v súlade s nariadením

Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679[33]. V záujme posilnenia reciprocity by mali úverové databázy obsahovať minimálne informácie o omeškaní spotrebiteľov s platbou v súlade s právom Únie a vnútroštátnym právom.

(50) Ak sa rozhodnutie, ktorým sa zamieta žiadosť o úver, zakladá na nahliadnutí do úverovej databázy, veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania by mal spotrebiteľa informovať o tejto skutočnosti, ako aj o informáciách o ňom v databáze, do ktorej nahliadol.

(51) Touto smernicou sa neupravujú otázky zmluvného práva, ktoré sa týkajú platnosti zmlúv o úvere alebo zmlúv o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania. Členské štáty preto môžu v tejto oblasti zachovať alebo zaviesť vnútroštátne ustanovenia, ktoré sú v súlade s právom Únie. Členské štáty môžu upraviť právny režim, ktorým sa riadi ponuka na uzatvorenie zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, najmä to, kedy sa má predložiť, a obdobie, počas ktorého je pre veriteľa alebo poskytovateľa úverových služieb hromadného financovania záväzná. Ak sa takáto ponuka predloží zároveň s predzmluvnými informáciami stanovenými touto smernicou, mala by sa rovnako ako akékoľvek doplňujúce informácie, ktoré môže veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania chcieť spotrebiteľovi poskytnúť, predložiť v samostatnom dokumente. Tento samostatný dokument môže byť prílohou k štandardným európskym informáciám o spotrebiteľskom úvere.

(52) V zmluve o úvere a zmluve o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania by sa mali uviesť všetky potrebné informácie jasným a stručným spôsobom s cieľom umožniť spotrebiteľovi poznať svoje práva a povinnosti podľa danej zmluvy.

(53) Bez toho, aby bola dotknutá smernica 93/13/EHS a predzmluvné informácie podľa tejto smernice, a s cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa by sa spotrebiteľovi včas a pred akýmikoľvek úpravami podmienok zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania mal poskytnúť opis navrhovaných zmien a prípadne súhlasu spotrebiteľa alebo zmien zavedených zákonom; časový rámec vykonávania týchto zmien; prostriedky sťažnosti dostupné spotrebiteľovi, ako aj časové obdobie na podanie sťažnosti spotrebiteľa a názov a adresa príslušného orgánu, kam sťažnosť možno podať. Úpravou zmluvy by nemalo byť dotknuté žiadne právo spotrebiteľa vrátane práv na informácie podľa tejto smernice.

(54) V záujme zabezpečenia úplnej transparentnosti by sa spotrebiteľovi mali poskytnúť informácie o úrokovej sadzbe úveru, a to v predzmluvnej fáze, ako aj pri uzatváraní zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania. Počas zmluvného vzťahu by mal byť spotrebiteľ ďalej informovaný o zmenách pohyblivej úrokovej sadzby úveru a z nich vyplývajúcich zmenách platieb. Týmto nie sú dotknuté ustanovenia vnútroštátneho práva, ktoré nesúvisia s informáciami pre spotrebiteľa a v ktorých sa ustanovujú podmienky alebo dôsledky zmien, ktoré sa netýkajú zmien platieb a súvisia s úrokovými sadzbami úveru a inými hospodárskymi podmienkami týkajúcimi sa úveru, napríklad pravidlami, podľa ktorých veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania môže

[33] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

zmeniť úrokovú sadzbu úveru len vtedy, ak na to existuje dostatočný dôvod, alebo spotrebiteľ môže ukončiť zmluvu v prípade zmeny úrokovej sadzby úveru alebo iných osobitných hospodárskych podmienok týkajúcich sa úveru.

(55) V prípadne značného prekročenia presahujúceho obdobie jedného mesiaca by mal veriteľ bezodkladne predložiť spotrebiteľovi informácie o prečerpaní vrátane dotknutej sumy, úrokovej sadzby úveru a akýchkoľvek uplatniteľných sankcií, poplatkov alebo úrokov z omeškania. Pri pravidelnom prečerpaní by mal veriteľ v prípade dostupnosti ponúknuť spotrebiteľovi poradenské služby s cieľom pomôcť spotrebiteľom identifikovať lacnejšie alternatívy alebo nasmerovať ich na dlhové poradenské služby.

(56) Spotrebitelia by mali mať právo na odstúpenie od zmluvy bez sankcie a bez povinnosti poskytnúť odôvodnenie Právo na odstúpenie od zmluvy by sa nemalo používať v zlej viere.

(57) Ak spotrebiteľ odstúpi od zmluvy o úvere alebo od zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, na základe ktorej dostal tovar, a to najmä v prípade kúpy na splátky alebo zmluvy o nájme alebo lízingovej zmluvy, z ktorých mu vyplýva povinnosť kúpy, táto smernica by sa nemala dotýkať žiadnej úpravy otázok vrátenia tovaru ani žiadnych súvisiacich otázok v členských štátoch.

(58) V niektorých prípadoch sa už vo vnútroštátnych právnych predpisoch stanovuje, že finančné prostriedky sa spotrebiteľovi nemôžu poskytnúť pred uplynutím osobitnej lehoty. V týchto prípadoch môžu spotrebitelia chcieť zabezpečiť, aby im bol tovar dodaný alebo služby poskytnuté skôr. V prípade zmlúv o viazanom úvere by teda členské štáty mali mať možnosť výnimočne stanoviť, že ak spotrebiteľ výslovne požiada o skoré prijatie zakúpeného tovaru alebo služieb, lehotu na uplatnenie práva na odstúpenie od zmluvy by bolo možné skrátiť na rovnakú dĺžku, akú má lehota, pred ktorej uplynutím nemožno poskytnúť finančné prostriedky.

(59) V prípade zmlúv o viazanom úvere existuje medzi kúpou tovaru alebo služieb a zmluvou o úvere alebo zmluvou o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania uzavretou na tento účel vzájomná závislosť. Ak si teda spotrebiteľ na základe práva Únie uplatní právo na odstúpenie od kúpnej zmluvy, nemal by byť ďalej viazaný zmluvou o viazanom úvere. Nemalo by tým byť dotknuté vnútroštátne právo uplatniteľné na zmluvy o viazanom úvere v prípadoch, keď bola kúpna zmluva vyhlásená za neplatnú alebo keď spotrebiteľ uplatnil právo na odstúpenie od zmluvy na základe vnútroštátneho práva. Takisto by tým nemali byť dotknuté práva spotrebiteľov poskytované vnútroštátnym právom, podľa ktorého nemôže vzniknúť medzi spotrebiteľom a dodávateľom tovaru alebo poskytovateľom služieb žiadny záväzok ani sa medzi nimi nemôže uskutočniť žiadna platba, pokiaľ spotrebiteľ nepodpísal zmluvu o úvere alebo zmluvu o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania na financovanie kúpy tovaru alebo služieb.

(60) Zmluvné strany by mali mať právo štandardným spôsobom ukončiť zmluvu o úvere na dobu neurčitú. Keď sa tak dohodne v zmluve o úvere alebo zmluve o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania by mal mať navyše právo pozastaviť právo spotrebiteľa čerpať prostriedky na základe zmluvy o úvere na dobu neurčitú z objektívne opodstatnených dôvodov. K týmto dôvodom môže patriť napríklad podozrenie z nepovoleného alebo podvodného použitia úveru alebo významne zvýšené riziko toho, že spotrebiteľ nebude schopný plniť svoju povinnosť splácať úver. Touto smernicou by nemalo byť dotknuté vnútroštátne zmluvné právo, ktorým sa upravujú práva zmluvných strán na ukončenie zmluvy o úvere na základe jej porušenia.

(61) Spotrebiteľ by mal mať v prípade problémov súvisiacich s kúpnou zmluvou za určitých podmienok možnosť uplatniť voči veriteľovi alebo poskytovateľovi úverových služieb hromadného financovania prostriedky nápravy. Členské štáty by však mali určiť, do akej miery a za akých podmienok musí spotrebiteľ uplatniť prostriedky nápravy voči dodávateľovi predtým, ako ich môže uplatniť voči veriteľovi alebo poskytovateľom úverových služieb hromadného financovania, a to najmä podaním žaloby na dodávateľa. Spotrebitelia by nemali byť zbavení svojich práv vyplývajúcich z vnútroštátneho práva, v ktorom sa spoločná a nerozdielna zodpovednosť pripisuje predajcovi alebo dodávateľovi služieb a veriteľovi alebo poskytovateľovi úverových služieb hromadného financovania.

(62) Spotrebiteľ by mal mať právo splniť svoje povinnosti pred dátumom dohodnutým v zmluve o úvere. Ako stanovil Súdny dvor EÚ v rozhodnutí *Lexitor*[34], právo spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov spojených s úverom v prípade predčasného splatenia úveru zahŕňa všetky náklady, ktoré znáša spotrebiteľ. V prípade predčasného splatenia úveru by veriteľ mal mať právo na spravodlivú a objektívne odôvodnenú náhradu nákladov priamo spojených s predčasným splatením úveru, pričom sa zohľadňujú aj prípadné úspory, ktoré tým veriteľ dosiahol. Na účely určenia spôsobu výpočtu náhrady je však dôležité dodržať niekoľko zásad. Výpočet náhrady splatnej veriteľovi by mal byť transparentný a pre spotrebiteľov zrozumiteľný už v predzmluvnej fáze a v každom prípade počas plnenia zmluvy o úvere. Okrem toho by mal byť spôsob výpočtu pre veriteľov jednoducho uplatniteľný a mal by uľahčiť kontrolu nad náhradou príslušnými orgánmi v rámci dohľadu. Z tohto dôvodu, ako aj so zreteľom na skutočnosť, že spotrebiteľský úver vzhľadom na svoju dĺžku trvania a objem nie je financovaný mechanizmami dlhodobého financovania, by sa mala maximálna výška náhrady stanoviť paušálne. Tento prístup odzrkadľuje osobitnú povahu spotrebiteľských úverov a nemal by mať vplyv na prístup k iným produktom, ktoré sa financujú prostredníctvom mechanizmov dlhodobého financovania, ako napríklad hypotekárne úvery s pevnou úrokovou sadzbou.

(63) Členské štáty by mali mať právo stanoviť, že veriteľ môže požadovať náhradu za predčasné splatenie úveru len za predpokladu, že výška splatenej sumy počas dvanástich mesiacov presahuje limit vymedzený členskými štátmi. Členské štáty by pri určovaní tohto limitu, ktorý by nemal presiahnuť 10 000 EUR, mali zohľadniť priemernú výšku spotrebiteľských úverov na svojom trhu.

(64) S cieľom podporiť vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov v Únii je potrebné zabezpečiť porovnateľnosť informácií o ročnej percentuálnej miere nákladov v rámci Únie.

(65) Stanovenie hornej hranice úrokových sadzieb, ročných percentuálnych mier nákladov a/alebo celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom je vo viacerých členských štátoch bežným postupom. Ukázalo sa, že takéto stanovenie hornej hranice je prínosom pre spotrebiteľov. V tejto súvislosti by členské štáty mali mať možnosť zachovať si súčasný právny režim. V snahe zvýšiť ochranu spotrebiteľa bez stanovovania zbytočných limitov pre členské štáty by sa však v celej Únii mala zaviesť horná hranica úrokových sadzieb, ročných percentuálnych mier nákladov a/alebo celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom.

---

34 Rozsudok Súdneho dvora z 11. septembra 2019, Lexitor, C-383/18, ECLI:EU:C:2019:702.

(66) V právnych predpisoch jednotlivých členských štátov existujú vo vzťahu k podnikaniu v oblasti poskytovania zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania podstatné rozdiely. Aj keď sa uznáva rozmanitosť druhov subjektov, ktoré sa podieľajú na sprostredkovaní úverov, určité normy na úrovni Únie sú nevyhnutné na zabezpečenie vysokej úrovne profesionality a služieb.

(67) Uplatniteľný rámec Únie by mal spotrebiteľom poskytnúť istotu, že veritelia, sprostredkovatelia úverov a poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania zohľadňujú záujmy spotrebiteľa na základe informácií, ktoré sú veriteľovi, sprostredkovateľovi úverov a poskytovateľom úverových služieb hromadného financovania dostupné v danej chvíli, a na základe odôvodnených predpokladov rizík týkajúcich sa situácie spotrebiteľa počas obdobia trvania navrhovanej zmluvy o úvere alebo navrhovaných úverových služieb hromadného financovania. Kľúčovým aspektom zaistenia tejto dôvery spotrebiteľov je požiadavka na zabezpečenie vysokého stupňa čestnosti, poctivosti a profesionality v rámci sektora a vhodného riadenia konfliktov záujmov vrátane tých, ktoré vyplývajú z odmeňovania, ako aj požiadavka na poskytovanie poradenstva v najlepšom záujme spotrebiteľa.

(68) Je vhodné zabezpečiť, aby v záujme dosiahnutia vysokej úrovne profesionality príslušní zamestnanci veriteľov, sprostredkovateľov úverov a poskytovateľov úverových služieb hromadného financovania mali primeranú úroveň vedomostí a spôsobilosti. Na úrovni spoločnosti by sa preto malo vyžadovať preukázanie príslušných vedomostí a spôsobilosti na základe minimálnych požiadaviek na vedomosti a spôsobilosť. Členské štáty by mali mať možnosť zaviesť alebo ponechať takéto požiadavky vzťahujúce sa na jednotlivé fyzické osoby. Na účely tejto smernice by mali medzi zamestnancov priamo zapojených do činností podľa tejto smernice patriť pracovníci front office i pracovníci back office vrátane vedenia, ktorí plnia dôležitú úlohu v rámci postupu týkajúceho sa zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania. Osoby vykonávajúce podporné funkcie, ktoré nesúvisia s postupom týkajúcim sa zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania, vrátane zamestnancov v oblasti ľudských zdrojov a v oblasti informačných a komunikačných technológií by sa nemali považovať za zamestnancov podľa tejto smernice. Členské štáty by mali zaviesť opatrenia na podporu zvyšovania informovanosti o požiadavkách v tejto smernici v prípade malých a stredných veriteľov (MSP) a uľahčovania dodržiavania súladu z ich strany, ako sú informačné kampane, používateľské príručky alebo systémy odbornej prípravy pre zamestnancov.

(69) S cieľom zvýšiť schopnosť spotrebiteľov uskutočňovať informované rozhodnutia, ktoré sa týkajú zodpovedného prijímania úverov a riadenia dlhu, by členské štáty mali podporiť opatrenia na podporu vzdelávania spotrebiteľov v oblasti zodpovedného prijímania úverov a riadenia dlhu, najmä v súvislosti so zmluvami o spotrebiteľských úveroch. Túto povinnosť by bolo možné splniť so zohľadnením rámca finančnej spôsobilosti vytvoreného Úniou v spolupráci s Organizáciou pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD). Osobitne dôležité je usmerňovať spotrebiteľov, ktorí si spotrebiteľský úver berú prvýkrát, najmä pokiaľ ide o digitálne nástroje. V tejto súvislosti by Komisia mala identifikovať príklady najlepších postupov, aby sa uľahčila ďalšia tvorba opatrení na zvýšenie informovanosti spotrebiteľov vo finančnej oblasti. Komisia môže takéto príklady najlepších postupov uverejniť v koordinácii s podobnými správami vypracovanými so zreteľom na iné legislatívne akty Únie.

(70) Vzhľadom na významné dôsledky pre veriteľov, spotrebiteľov a potenciálne pre finančnú stabilitu vykonávacích konaní je vhodné nabádať veriteľov k tomu, aby vznikajúce úverové riziko aktívne riešili v počiatočnom štádiu, ako aj zaviesť potrebné

opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby veritelia primerane upravili podmienky úveru a aby pred začatím vykonávacieho konania vynakladali primerané úsilie na vyriešenie situácie inými prostriedkami. Pokiaľ je to možné, mali by sa nájsť riešenia, ktoré zohľadňujú okrem iných prvkov individuálne okolnosti spotrebiteľa, spotrebiteľove záujmy a práva, jeho schopnosť splatiť úver a primerané potreby, pokiaľ ide o výdavky na živobytie, a obmedzujú náklady spotrebiteľov v prípade omeškania s platbou. Členské štáty by zmluvným stranám zmluvy o úvere nemali brániť v tom, aby sa výslovne dohodli na tom, že prevod tovaru, na ktorý sa vzťahuje zmluva o viazanom úvere, alebo výnosu z predaja takéhoto tovaru na veriteľa bude dostatočný na splatenie úveru.

(71) K úprave podmienok splácania môže patriť celkové alebo čiastočné refinancovanie zmluvy o úvere alebo zmena predchádzajúcich podmienok zmluvy o úvere. Takéto úpravy môžu okrem iného zahŕňať: predĺženie trvania zmluvy o úvere; zmenu druhu zmluvy o úvere; odklad platby všetkých splátok v danom období alebo časti z nich; zmenu úrokovej sadzby; ponuku platobných prázdnin; čiastočné splátky; menové prepočty; čiastočné odpustenie a konsolidáciu dlhu.

(72) Spotrebitelia, ktorí majú ťažkosti s plnením svojich finančných záväzkov, môžu ťažiť zo špecializovanej pomoci s riadením dlhov. Cieľom dlhových poradenských služieb je pomôcť spotrebiteľom čeliť finančným problémom a usmerniť ich, aby čo najrýchlejšie splatili nesplatené dlhy a zároveň si zachovali prijateľnú životnú úroveň a dôstojnosť. Táto prispôsobená a nezávislá pomoc poskytovaná profesionálnymi prevádzkovateľmi, ktorí nie sú veriteľmi, sprostredkovateľmi úverov, poskytovateľmi úverových služieb hromadného financovania ani správcami úveru, môže zahŕňať právne poradenstvo, riadenie finančných prostriedkov a dlhov, ako aj sociálnu a psychologickú pomoc. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby boli spotrebiteľom priamo alebo nepriamo dostupné dlhové poradenské služby poskytované nezávislými profesionálnymi prevádzkovateľmi a aby sa spotrebitelia, ktorí majú ťažkosti so splácaním svojich dlhov, podľa možnosti pred začatím vymáhacieho konania odkazovali na dlhové poradenské služby. Členské štáty majú naďalej možnosť zachovať alebo zaviesť osobitné požiadavky na takéto služby.

(73) V záujme zabezpečenia transparentnosti a stability trhu a až do ďalšej harmonizácie by členské štáty mali zabezpečiť, aby sa zaviedli vhodné opatrenia na reguláciu činnosti veriteľov a poskytovateľov úverových služieb hromadného financovania alebo dohľad nad ňou.

(74) Členské štáty by mali zabezpečiť, aby neúverové inštitúcie podliehali primeranému postupu udelenia povolenia na činnosť vrátane zápisu neúverovej inštitúcie do registra, ako aj mechanizmu dohľadu zo strany príslušného orgánu.

(75) Touto smernicou sa upravujú len určité povinnosti sprostredkovateľov úverov vo vzťahu k spotrebiteľom. Členské štáty by preto naďalej mali mať možnosť zachovať alebo zaviesť dodatočné povinnosti vzťahujúce sa na sprostredkovateľov úverov vrátane určenia podmienok, za ktorých môže sprostredkovateľ úveru prijímať poplatky od spotrebiteľa, ktorý ho požiadal o poskytnutie služby.

(76) Postúpením práv veriteľa zo zmluvy o úvere alebo zo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania by sa nemalo zhoršiť postavenie spotrebiteľa. Spotrebiteľ by mal byť riadne informovaný aj v prípade, že sa zmluva o úvere alebo zmluva o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania postúpi tretej strane. Ak však pôvodný veriteľ po dohode s nadobúdateľom naďalej spravuje úver vo vzťahu k spotrebiteľovi, spotrebiteľ nemá výrazný záujem na tom,

aby bol o tomto postúpení informovaný. Preto by bola požiadavka na informovanie spotrebiteľa o tomto postúpení na úrovni Únie v takýchto prípadoch neprimeraná.

(77) Členské štáty by mali mať naďalej možnosť zachovať alebo zaviesť vnútroštátne pravidlá stanovujúce kolektívne formy komunikácie, ak je to potrebné na účely spojené s účinnosťou zložitých transakcií, ako napríklad sekuritizácií alebo likvidácie aktív, ku ktorým dochádza pri povinných administratívnych likvidáciách bánk.

(78) Spotrebitelia by mali mať prístup k primeraným a účinným postupom alternatívneho riešenia sporov na urovnávanie sporov vyplývajúcich z práv a povinností stanovených v rámci tejto smernice, a to vo vhodnom prípade s využitím existujúcich subjektov. Takýto prístup je už zabezpečený smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ[35], pokiaľ ide o relevantné spory vyplývajúce zo zmluvy. Spotrebitelia by však k postupom alternatívneho riešenia sporov mali mať prístup aj v prípade sporov, ktoré vznikli pred uzatvorením zmluvy a ktoré sa týkajú práv a povinností stanovených v tejto smernici, napríklad v súvislosti s požiadavkami na poskytovanie predzmluvných informácií, poradenskými službami a posúdením úverovej bonity, ako aj v súvislosti s informáciami poskytnutými sprostredkovateľmi úveru, ktorých odmeňujú veritelia, takže so spotrebiteľmi priamy zmluvný vzťah nemajú. Takéto postupy alternatívneho riešenia sporov a subjekty, ktoré ich ponúkajú, by mali byť v súlade s kvalitatívnymi požiadavkami ustanovenými v smernici 2013/11/EÚ.

(79) Členské štáty by mali určiť príslušné orgány oprávnené na zabezpečovanie presadzovania tejto smernice a zaistiť, aby sa týmto príslušným orgánom poskytli právomoci v oblasti vyšetrovania a presadzovania, ako aj primerané zdroje potrebné na plnenie ich úloh. Príslušné orgány rôznych členských štátov by mali navzájom spolupracovať, kedykoľvek je to potrebné na účely plnenia ich povinností podľa tejto smernice.

(80) Členské štáty by mali stanoviť pravidlá o sankciách s cieľom riešiť porušenia vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice a zabezpečiť ich vykonávanie. Hoci výber sankcií ostáva na uvážení členských štátov, stanovené sankcie by mali byť účinné, primerané a odrádzajúce.

(81) Súčasné vnútroštátne pravidlá o sankciách sa v Únii do veľkej miery líšia. Predovšetkým nie všetky členské štáty zabezpečujú možnosť ukladania účinných, primeraných a odrádzajúcich pokút obchodníkom zodpovedným za rozšírené porušovanie právnych predpisov alebo rozšírené porušovanie právnych predpisov s rozmerom Únie. S cieľom zabezpečiť, aby mohli orgány členských štátov ukladať účinné, primerané a odrádzajúce sankcie v súvislosti s rozšíreným porušovaním právnych predpisov a rozšíreným porušovaním právnych predpisov s rozmerom Únie, ktoré sú predmetom mechanizmu koordinovaného vyšetrovania a opatrení na presadzovanie práva v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2394[36], by sa mali pokuty zaviesť ako súčasť sankcií za takéto porušenia právnych predpisov. S cieľom zabezpečiť, aby pokuty mali odrádzajúci účinok, by členské štáty mali vo svojom vnútroštátnom práve stanoviť maximálnu výšku pokuty

[35] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/11/EÚ z 21. mája 2013 o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov, ktorou sa mení nariadenie (ES) č. 2006/2004 a smernica 2009/22/ES (Ú. v. EÚ L 165, 18.6.2013, s. 63).

[36] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/2394 z 12. decembra 2017 o spolupráci medzi národnými orgánmi zodpovednými za presadzovanie právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa a o zrušení nariadenia (ES) č. 2006/2004 (Ú. v. EÚ L 345, 27.12.2017, s. 1).

za takéto porušovanie právnych predpisov na úrovni aspoň 4 % ročného obratu veriteľa, sprostredkovateľa úverov alebo poskytovateľa úverových služieb hromadného financovania v dotknutom členskom štáte alebo v dotknutých členských štátoch. V niektorých prípadoch môže byť týmito obchodníkmi aj skupina spoločností.

(82) Na účely zvýšenia transparentnosti a dôvery spotrebiteľov môže príslušný orgán sprístupniť verejnosti akúkoľvek administratívnu sankciu, ktorá je uložená za porušenie opatrení prijatých na základe tejto smernice, s výnimkou prípadu, keď by takéto sprístupnenie závažne ohrozilo finančné trhy alebo by spôsobilo neprimeranú škodu zúčastneným stranám.

(83) Keďže cieľ tejto smernice, a to ustanovenie spoločných pravidiel pre určité aspekty zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľských úverov, nemožno uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov vzhľadom na vývoj trhu v dôsledku digitalizácie a cieľ uľahčiť cezhraničné poskytovanie úverov, ale ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, Únia môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

(84) S cieľom zmeniť nepodstatné prvky tejto smernice by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o dodatočné predpoklady na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni odborníkov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016[37]. Predovšetkým v záujme zaistenia rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov sa všetky dokumenty poskytujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako odborníkom z členských štátov a odborníci Európskeho parlamentu a Rady majú systematický prístup na zasadnutia expertných skupín Komisie, ktoré sa venujú príprave delegovaných aktov.

(85) V súlade so spoločným politickým vyhlásením členských štátov a Komisie z 28. septembra 2011 k vysvetľujúcim dokumentom[38] sa členské štáty zaviazali v odôvodnených prípadoch pripojiť k svojim oznámeniam transpozičných opatrení jeden alebo viacero dokumentov vysvetľujúcich vzťah medzi prvkami smernice a zodpovedajúcimi časťami vnútroštátnych transpozičných nástrojov. V súvislosti s touto smernicou sa zákonodarca domnieva, že zasielanie takýchto dokumentov je odôvodnené.

(86) Vzhľadom na početné zmeny, ktoré je potrebné vykonať v smernici 2008/48/ES v dôsledku vývoja sektora spotrebiteľských úverov a v záujme zrozumiteľnosti právnych predpisov Únie, by sa uvedená smernica mala zrušiť a nahradiť touto smernicou.

(87) Členské štáty by mali uplatňovať opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou od [*OP: doplňte dátum: šesť mesiacov od uplynutia lehoty na transpozíciu*]. Berúc do úvahy zložité hospodárske okolnosti spôsobené pandémiou COVID-19 a osobitné výzvy, ktorým čelia mikropodniky a malé a stredné podniky, by sa mal však takýmto podnikom poskytnúť dostatočný čas na to, aby sa pripravili na

[37] Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.
[38] Ú. v. EÚ C 369, 17.12.2011, s. 14.

uplatňovanie tejto smernice. Pokiaľ ide o mikropodniky, malé a stredné podniky, členské štáty by preto mali uplatňovať opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou od [*OP: doplňte dátum: 18 mesiacov od uplynutia lehoty na transpozíciu*].

(88) V súlade s článkom 42 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1725[39] sa uskutočnili konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov, ktorý vydal stanovisko XX XXXX[40].

[39] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1725 z 23. októbra 2018 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 45/2001 a rozhodnutie č. 1247/2002/ES (Ú. v. EÚ L 295, 21.11.2018, s. 39).

[40] …

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Touto smernicou sa stanovuje spoločný rámec pre harmonizáciu určitých aspektov zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú určitých zmlúv o úvere pre spotrebiteľov a úverových služieb hromadného financovania pre spotrebiteľov.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa vzťahuje na zmluvy o úvere.

   Články 1, 2 a 3, články 5 až 10, články 12 až 23, články 26, 27 a 28, články 30 až 33, článok 37 a články 39 až 50 sa vzťahujú aj na úverové služby hromadného financovania, ktoré neposkytuje veriteľ alebo sprostredkovateľ úveru.

2. Táto smernica sa nevzťahuje na:

   a) zmluvy o úvere, ktoré sú zabezpečené buď záložným právom k nehnuteľnosti, alebo iným porovnateľným zabezpečením, ktoré sa v členskom štáte bežne používa v prípade nehnuteľností určených na bývanie, alebo sú zabezpečené iným právom týkajúcim sa nehnuteľností určených na bývanie;

   b) zmluvy o úvere, ktorých účelom je nadobudnutie alebo zachovanie vlastníckeho práva k pozemku alebo k existujúcej či projektovanej budove;

   c) zmluvy o úvere, pri ktorých je celková suma úveru vyššia ako 100 000 EUR;

   d) zmluvy o úvere, podľa ktorých úver poskytujú zamestnávatelia svojim zamestnancom ako vedľajšiu činnosť buď bez úrokov, alebo s ročnou percentuálnou mierou nákladov nižšou, ako je miera, ktorá prevláda na trhu, a ktoré sa neponúkajú širokej verejnosti;

   e) zmluvy o úvere, ktoré sa uzatvárajú s investičnými spoločnosťami vymedzenými v článku 4 ods. 1 bode 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ[41] alebo s úverovými inštitúciami vymedzenými v článku 4 ods. 1 bode 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013[42], aby sa investorovi umožnilo uskutočniť transakciu týkajúcu sa jedného alebo viacerých finančnými nástrojov uvedených v oddiele C prílohy I k smernici 2014/65/EÚ, ak je táto investičná spoločnosť alebo úverová inštitúcia poskytujúca úver zapojená do tejto transakcie;

---

41 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/65/EÚ z 15. mája 2014 o trhoch s finančnými nástrojmi, ktorou sa mení smernica 2002/92/ES a smernica 2011/61/EÚ (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 349).

42 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 1).

f) zmluvy o úvere, ktoré sú výsledkom vyriešenia sporu na súde alebo pred iným zákonným orgánom;

g) zmluvy o úvere, ktoré sa týkajú odloženej platby existujúceho dlhu bez poplatku;

h) zmluvy o úvere, pri ktorých sa od spotrebiteľa vyžaduje, aby ako zábezpeku uložil do úschovy veriteľa nejaký predmet a zodpovednosť spotrebiteľa sa obmedzuje výlučne na tento uložený predmet;

i) zmluvy o úvere, ktoré sa týkajú pôžičiek poskytovaných obmedzenému okruhu verejnosti podľa zákonného ustanovenia vo všeobecnom záujme a za úrokové sadzby nižšie ako sadzby, ktoré prevládajú na trhu, alebo bezúročne, alebo za iných podmienok, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie ako tie, ktoré prevládajú na trhu.

j) zmluvy o úvere existujúce k [*OP: doplňte dátum: šesť mesiacov od uplynutia lehoty na transpozíciu*]; články 23 a 24, článok 25 ods. 1, druhá veta, článok 25 ods. 2 a články 28 a 39 sa však uplatňujú na všetky otvorené zmluvy o úvere existujúce k [*OP: doplňte dátum: šesť mesiacov od uplynutia lehoty na transpozíciu*].

3. Bez ohľadu na odsek 2 písm. c) sa táto smernica uplatňuje na nezabezpečené zmluvy o úvere, pri ktorých je celková výška úveru vyššia ako 100 000 EUR a ktorých účelom je rekonštrukcia nehnuteľnosti určenej na bývanie.

4. Na zmluvy o úvere vo forme prekročenia sa vzťahujú len články 1, 2 a 3, článok 25 a články 41 až 50.

5. Členské štáty môžu stanoviť, že len články 1, 2 a 3, články 7 a 8, články 11, 19 a 20, článok 21 ods. 1 písm. a) až h) a písm. l), článok 21 ods. 3, článok 23, 25 a články 28 až 51 sa vzťahujú na zmluvy o úvere uzavreté organizáciou, ktorej členstvo sa obmedzuje na osoby, ktoré majú pobyt alebo sú zamestnané na určitom mieste, alebo na zamestnancov a zamestnancov na dôchodku určitého zamestnávateľa, alebo osoby, ktoré spĺňajú iné predpoklady ustanovené vo vnútroštátnom práve ako základ existencie spoločnej väzby medzi členmi, a ktorá spĺňa všetky tieto podmienky:

a) je zriadená na vzájomný prospech svojich členov;

b) dosahuje zisky len pre svojich členov;

c) spĺňa sociálny účel, ktorý vyžaduje vnútroštátne právo;

d) získava a spravuje len úspory svojich členov a poskytuje úverové zdroje len svojim členom a

e) poskytuje úver na základe ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorá je nižšia než miera prevládajúca na trhu alebo ktorej maximálnu výšku stanovuje vnútroštátne právo.

Členské štáty môžu z uplatňovania tejto smernice vyňať zmluvy o úvere, ktoré uzatvorila organizácia uvedená v prvom pododseku, ak je celková hodnota všetkých existujúcich zmlúv o úvere uzatvorených touto organizáciou zanedbateľná v porovnaní s celkovou hodnotou všetkých existujúcich zmlúv o úvere v členskom štáte, v ktorom má organizácia sídlo, a celková hodnota všetkých existujúcich zmlúv o úvere uzavretých všetkými takýmito organizáciami v členskom štáte predstavuje menej než 1 % celkovej hodnoty všetkých existujúcich zmlúv o úvere uzavretých v danom členskom štáte.

Členské štáty každoročne preskúmajú, či sú naďalej splnené podmienky na uplatňovanie akejkoľvek takejto výnimky, ako sa uvádza v druhom pododseku, a prijmú opatrenie na zrušenie tejto výnimky, ak dospejú k záveru, že už splnené nie sú.

6. Členské štáty môžu stanoviť, že len články 1, 2 a 3, články 7 a 8, články 11, 19 a 20, článok 21 ods. 1 písm. a) až h) a písm. l) a r), článok 21 ods. 3, články 23 a 25, články 28 až 38 a články 40 až 50 sa vzťahujú na zmluvy o úvere, v ktorých sa stanovuje možnosť dohody medzi veriteľom a spotrebiteľom o odložení platby alebo spôsobe splácania, ak spotrebiteľ už je v omeškaní v súvislosti s pôvodnou zmluvou o úvere a ak sú splnené tieto podmienky:

   a) takáto dohoda pravdepodobne zabráni prípadnému súdnemu konaniu z dôvodu takého omeškania spotrebiteľa;

   b) spotrebiteľ by uzavretím tejto dohody nebol vystavený podmienkam horším, než sú podmienky stanovené v pôvodnej zmluve o úvere.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „spotrebiteľ“ je fyzická osoba, ktorá koná na účely, ktoré nesúvisia s jej obchodnou či podnikateľskou činnosťou alebo výkonom povolania;

2. „veriteľ“ je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje alebo sľubuje poskytnúť úver v rámci svojej obchodnej či podnikateľskej činnosti alebo svojho výkonu povolania;

3. „zmluva o úvere“ je zmluva, ktorou veriteľ poskytuje alebo sľubuje poskytnúť spotrebiteľovi úver vo forme odloženej platby, pôžičky alebo inej podobnej finančnej pomoci, okrem zmlúv o sústavnom poskytovaní služieb alebo dodávaní tovaru rovnakého druhu, ak spotrebiteľ platí za takéto služby v priebehu ich poskytovania alebo za tovar v priebehu jeho dodávania formou splátok;

4. „úverové služby hromadného financovania“ sú služby poskytované prostredníctvom platformy hromadného financovania na účely uľahčovania poskytovania spotrebiteľského úveru;

5. „celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom“ sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a iných poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere alebo s úverovými službami hromadného financovania a ktoré sú veriteľovi známe v prípade zmlúv o úvere, alebo poskytovateľovi úverových služieb hromadného financovania v prípade úverových služieb hromadného financovania, okrem notárskych poplatkov; náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o úvere alebo s úverovými službami hromadného financovania sú takisto zahrnuté do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak uzavretie zmluvy súvisiace s týmito doplnkovými službami je povinné na to, aby spotrebiteľ získal úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok;

6. „celková suma, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť“ je súčet celkovej výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom;

7. „ročná percentuálna miera nákladov“ alebo „RPMN“ sú celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom, vyjadrené ako percento ročne z celkovej výšky úveru, prípadne vrátane nákladov v súlade s článkom 30 ods. 2;

8. „úroková sadzba úveru“ je úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje na výšku čerpaného úveru;

9. „pevná úroková sadzba úveru“ je úroková sadzba úveru, na ktorej sa veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania a spotrebiteľ dohodnú v zmluve o úvere alebo zmluve o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania na celé obdobie trvania zmluvy o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania, alebo niekoľko úrokových sadzieb úveru, na ktorých sa veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania a spotrebiteľ dohodnú v zmluve o úvere alebo v rámci úverových služieb hromadného financovania na čiastkové obdobia, pre ktoré sú úrokové sadzby určené s výhradným použitím pevne stanoveného konkrétneho percentuálneho podielu. Ak v zmluve o úvere alebo zmluve o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania nie sú stanovené všetky úrokové sadzby úveru, úroková sadzba úveru sa považuje za pevnú iba na tie čiastkové obdobia, na ktoré sú úrokové sadzby úveru určené s výhradným použitím pevne stanoveného konkrétneho percentuálneho podielu dohodnutého pri uzavretí zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania;

10. „celková výška úveru“ je maximálna výška alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy o úvere alebo v rámci úverových služieb hromadného financovania;

11. „trvanlivý nosič“ je akýkoľvek nástroj, ktorý umožňuje spotrebiteľovi uložiť informácie, ktoré sú mu osobne určené, a to spôsobom, ktorý k nim umožňuje prístup na účel budúceho využitia počas obdobia zodpovedajúceho účelu týchto informácií a ktorý umožňuje nezmenenú reprodukciu uložených informácií;

12. „sprostredkovateľ úverov“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá nekoná ako veriteľ alebo notár a ktorá nielen predstavuje, priamo či nepriamo, spotrebiteľa veriteľovi, ale ktorá v rámci svojej obchodnej či podnikateľskej činnosti alebo svojho výkonu povolania za poplatok, ktorý môže mať formu peňažnej alebo akejkoľvek inej dohodnutej finančnej protihodnoty:

    a) predstavuje alebo ponúka spotrebiteľom zmluvy o úvere;

    b) pomáha spotrebiteľom tým, že v súvislosti so zmluvami o úvere vykonáva prípravné alebo iné predzmluvné administratívne činnosti, ktoré sú iné ako tie uvedené v písmene a), alebo

    c) v mene veriteľa uzatvára so spotrebiteľmi zmluvy o úvere;

13. „predzmluvné informácie“ sú informácie, ktoré spotrebiteľ potrebuje na to, aby mohol porovnať rôzne ponuky úverov a informovane sa rozhodnúť o tom, či chce uzavrieť zmluvu o úvere alebo zmluvu o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania;

14. „profilovanie“ je akákoľvek forma automatizovaného spracúvania osobných údajov v zmysle vymedzenia v článku 4 bode 4 nariadenia (EÚ) 2016/679;

15. „prostriedky diaľkovej komunikácie“ sú akékoľvek prostriedky komunikácie na diaľku v zmysle vymedzenia v článku 2 písm. e) smernice 2002/65/ES;

16. „viazanie produktov“ je ponúkanie alebo predávanie zmluvy o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania v balíku spolu s inými odlišnými finančnými produktmi alebo službami, pričom zmluva o úvere alebo úverové služby hromadného financovania nie sú spotrebiteľovi k dispozícii samostatne;

17. „spájanie produktov do balíkov“ je ponúkanie alebo predávanie zmluvy o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania v balíku spolu s inými odlišnými finančnými produktmi alebo službami, pričom zmluva o úvere alebo úverové služby hromadného financovania sú spotrebiteľovi k dispozícii aj samostatne, ale nie nevyhnutne za rovnakých podmienok, ako keď sa ponúkajú v balíku s týmito inými produktmi alebo službami;

18. „poradenské služby“ sú osobné odporúčania spotrebiteľovi v súvislosti s jednou alebo viacerými transakciami týkajúcimi sa zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania, pričom tieto predstavujú činnosť oddelenú od poskytovania úveru a od činností sprostredkovania úverov stanovených v bode 12;

19. „povolené prečerpanie“ je explicitná zmluva o úvere, na základe ktorej veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať finančnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte spotrebiteľa;

20. „prekročenie“ je automaticky prijaté prečerpanie, pri ktorom veriteľ umožňuje spotrebiteľovi disponovať finančnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku na bežnom účte spotrebiteľa alebo nad rámec dohodnutého povoleného prečerpania;

21. „zmluva o viazanom úvere“ je zmluva o úvere alebo úverových službách hromadného financovania, pri ktorej

    a) príslušný úver alebo príslušné služby slúžia výhradne na financovanie zmluvy o dodaní konkrétneho tovaru alebo poskytnutí konkrétnej služby a

    b) tieto dve zmluvy tvoria z objektívneho hľadiska obchodnú jednotku; obchodná jednotka existuje vtedy, keď úver pre spotrebiteľa financuje dodávateľ alebo poskytovateľ služieb, alebo v prípade, že ho financuje tretia strana, keď veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania využíva služby dodávateľa alebo poskytovateľa služieb pri uzatváraní alebo príprave zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, alebo ak sa v zmluve o úvere alebo v rámci úverových služieb hromadného financovania výslovne špecifikuje určitý tovar alebo poskytovanie určitej služby;

22. „predčasné splatenie“ je úplné alebo čiastočné splnenie povinností spotrebiteľa podľa zmluvy o úvere alebo v rámci úverových služieb hromadného financovania;

23. „platforma hromadného financovania“ je platforma hromadného financovania v zmysle vymedzenia v článku 2 ods. 1 písm. d) nariadenia (EÚ) 2020/1503;

24. „revolvingový úverový nástroj“ je forma zmluvy o úvere vydaná veriteľom, ktorá spotrebiteľovi umožňuje čerpať alebo vybrať finančné prostriedky, splatiť ich a následne ich znova vybrať;

25. „dlhové poradenské služby“ sú prispôsobená pomoc technického, právneho alebo psychologického charakteru, ktorú poskytujú nezávislí profesionálni prevádzkovatelia v prospech spotrebiteľov, ktorí majú alebo môžu mať problémy splniť svoje finančné záväzky.

Článok 4

Prepočet súm vyjadrených v eurách do národnej meny

1. Na účely tejto smernice členské štáty, ktoré prepočítavajú sumy vyjadrené v eurách do svojej národnej meny, použijú na začiatku pri prepočte výmenný kurz prevládajúci v deň nadobudnutia účinnosti tejto smernice.

2. Členské štáty môžu zaokrúhliť sumy, ktoré sú výsledkom prepočtu uvedeného v odseku 1, za predpokladu, že takéto zaokrúhlenie nepresahuje 10 EUR.

Článok 5

Povinnosť poskytnúť spotrebiteľom bezplatné informácie

Členské štáty vyžadujú, aby sa v prípade, že sa spotrebiteľom poskytujú informácie v súlade s touto smernicou, takéto informácie spotrebiteľovi poskytovali bezplatne.

Článok 6

Nediskriminácia

Členské štáty zabezpečia, aby podmienky, ktoré treba splniť na účely poskytnutia úveru, nediskriminovali spotrebiteľov s oprávneným pobytom v Únii na základe ich štátnej príslušnosti, miesta pobytu ani zo žiadneho iného dôvodu uvedeného v článku 21 Charty základných práv Európskej únie v prípade, ak títo spotrebitelia v rámci Únie požiadajú o zmluvu o úvere alebo o úverových službách hromadného financovania, uzavrú takúto zmluvu alebo ju už uzavreli.

KAPITOLA II

INFORMÁCIE, KTORÉ SA MAJÚ POSKYTNÚŤ PRED UZAVRETÍM ZMLUVY O ÚVERE ALEBO ZMLUVY O POSKYTOVANÍ ÚVEROVÝCH SLUŽIEB HROMADNÉHO FINANCOVANIA

Článok 7

Reklama a marketing v súvislosti so zmluvami o úvere a s **úverovými službami hromadného financovania**

Bez toho, aby bola dotknutá smernica 2005/29/ES, členské štáty vyžadujú, aby akákoľvek reklamná a marketingová komunikácia týkajúca sa zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania bola čestná, jasná a nebola klamlivá. Zakázané sú formulácie v reklamnej a marketingovej komunikácii, ktoré môžu vytvárať falošné očakávania spotrebiteľov, pokiaľ ide o dostupnosť úveru alebo s ním spojené náklady.

Článok 8

Štandardné informácie, ktoré sa majú uviesť v reklame na zmluvy o úvere a úverové služby hromadného financovania

1. Členské štáty vyžadujú, aby reklama na zmluvy o úvere alebo úverové služby hromadného financovania, v ktorej sa uvádza úroková sadzba alebo akékoľvek číselné údaje súvisiace s nákladmi spotrebiteľa spojenými s úverom, obsahovala štandardné informácie v súlade s týmto článkom.

Táto povinnosť sa nevzťahuje na prípady, keď sa vo vnútroštátnom práve vyžaduje uvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov v reklame týkajúcej sa zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania, v ktorej sa neuvádza úroková sadzba ani žiadne číselné údaje súvisiace s akýmikoľvek nákladmi spotrebiteľa spojenými s úverom v zmysle prvého pododseku.

2. Štandardné informácie sú ľahko čitateľné alebo prípadne jasne počuteľné a prispôsobené technickým obmedzeniam média použitého na reklamu a jasne, stručne a zreteľne sa v nich formou reprezentatívneho príkladu uvádzajú všetky tieto prvky:

   a) úroková sadzba úveru, a to pevná, pohyblivá alebo obe, spolu s podrobnosťami o akýchkoľvek poplatkoch zahrnutých v celkových nákladoch spotrebiteľa spojených s úverom;

   b) celková výška úveru;

   c) ročná percentuálna miera nákladov;

   d) prípadne dĺžka trvania zmluvy o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania;

   e) v prípade úveru vo forme odloženej platby za konkrétny tovar alebo konkrétne služby predajná cena a výška akejkoľvek zálohovej platby a

   f) prípadne celková suma, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, a výška splátok.

   V osobitných a odôvodnených prípadoch, keď médium použité na oznámenie štandardných informácií uvedené v prvom pododseku neumožňuje vizuálne zobrazenie týchto informácií, sa písmená e) a f) tohto pododseku na dané prípady nevzťahujú.

3. Ak je podmienkou na získanie úveru alebo na jeho získanie za ponúkaných podmienok uzavretie zmluvy o doplnkovej službe súvisiacej so zmluvou o úvere alebo s úverovými službami hromadného financovania a ak náklady súvisiace s touto službou nemožno určiť vopred, v štandardných informáciách sa zrozumiteľne, stručne a zreteľne uvedie aj povinnosť uzavrieť takúto zmluvu spolu s ročnou percentuálnou mierou nákladov uvedenou v odseku 2 písm. c).

Článok 9

Všeobecné informácie

1. Členské štáty zabezpečia, aby veritelia alebo prípadne sprostredkovatelia úverov či poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania vždy poskytovali spotrebiteľom na papieri alebo na inom trvanlivom nosiči jednoznačné a zrozumiteľné všeobecné informácie o zmluvách o úvere alebo úverových službách hromadného financovania.

2. Všeobecne informácie uvedené v odseku 1 obsahujú aspoň tieto údaje:

   a) identitu, geografickú adresu, telefónne číslo a e-mailovú adresu subjektu, ktorý informácie poskytuje;

   b) účely, na ktoré sa môže úver použiť;

   c) možnú dĺžku trvania zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania;

d) druhy dostupnej úrokovej sadzby úveru, pričom sa uvedie, či je pevná, pohyblivá alebo zmiešaná, so stručným opisom vlastností pevnej a pohyblivej sadzby vrátane súvisiacich dôsledkov pre spotrebiteľa;

e) reprezentatívny príklad celkovej výšky úveru, celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, celkovej sumy, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, a ročnej percentuálnej miery nákladov;

f) uvedenie možných ďalších nákladov nezahrnutých do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ktoré sa majú zaplatiť v súvislosti so zmluvou o úvere alebo s úverovými službami hromadného financovania;

g) škálu rôznych dostupných možností splatenia úveru veriteľovi vrátane počtu, frekvencie a výšky pravidelných splátok;

h) opis podmienok priamo súvisiacich s predčasným splatením;

i) opis práva na odstúpenie od zmluvy;

j) uvedenie doplnkových služieb, ktoré je spotrebiteľ povinný prijať, aby získal úver alebo ho získal za podmienok, za ktorých sa ponúka, a prípadne spresnenie, že doplnkové služby možno zakúpiť od poskytovateľa, ktorý nie je veriteľom, a

k) všeobecné upozornenie na možné dôsledky neplnenia záväzkov spojených so zmluvou o úvere alebo s úverovými službami hromadného financovania.

Článok 10

Predzmluvné informácie

1. Členské štáty vyžadujú, aby veriteľ a prípadne sprostredkovateľ úverov či poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania poskytli spotrebiteľovi predzmluvné informácie potrebné na porovnanie rôznych ponúk, aby sa mohol spotrebiteľ informovane rozhodnúť, či chce uzavrieť zmluvu o úvere alebo využívať úverové služby hromadného financovania na základe úverových podmienok ponúkaných veriteľom či poskytovateľom úverových služieb hromadného financovania a prípadne preferencií spotrebiteľa a informácií, ktoré poskytol. Tieto predzmluvné informácie sa spotrebiteľovi poskytnú aspoň jeden deň predtým, ako začne byť viazaný akoukoľvek zmluvou o úvere alebo jej ponukou, alebo akoukoľvek zmluvou o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania alebo jej ponukou.

Členské štáty vyžadujú, aby v prípade, že sa predzmluvné informácie uvedené v prvom pododseku spotrebiteľovi poskytnú menej než jeden deň predtým, ako začne byť viazaný zmluvou o úvere alebo jej ponukou, alebo akoukoľvek zmluvou o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania alebo jej ponukou, veriteľ a prípadne sprostredkovateľ úverov či poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania spotrebiteľovi na papieri alebo na inom trvanlivom nosiči poslal pripomenutie, že spotrebiteľ má podľa článku 26 možnosť odstúpiť od zmluvy o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania, a oznámil mu v ňom, ako má v prípade tohto odstúpenia postupovať. Toto pripomenutie sa spotrebiteľovi poskytne najneskôr jeden deň po uzavretí zmluvy o úvere, zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania alebo po prijatí ponuky úveru.

2. Predzmluvné informácie uvedené v odseku 1 sa spotrebiteľovi poskytnú na papieri alebo inom trvanlivom nosiči prostredníctvom tlačiva pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere uvedeného v prílohe I. Všetky informácie poskytnuté v tomto tlačive musia byť rovnako zreteľné. Požiadavky na veriteľa uvedené v tomto odseku a v článku 3 ods. 1 a 2 smernice 2002/65/ES týkajúce sa poskytovania informácií sa považujú za splnené, ak veriteľ poskytol štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere.

3. V predzmluvných informáciách uvedených v odseku 1 sa vymedzia všetky tieto prvky:

a) druh úveru;

b) identita, geografická adresa, telefónne číslo a e-mailová adresa veriteľa a prípadne aj identita, geografická adresa, telefónne číslo a e-mailová adresa zapojeného sprostredkovateľa úverov a poskytovateľa úverových služieb hromadného financovania;

c) celková výška úveru a podmienky, ktoré upravujú jeho čerpanie;

d) trvanie zmluvy o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania;

e) v prípade úveru vo forme odloženej platby za konkrétny tovar alebo konkrétne služby a v prípade zmlúv o viazanom úvere tento konkrétny tovar alebo tieto konkrétne služby a ich predajná cena;

f) úroková sadzba úveru alebo všetky úrokové sadzby úveru, ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby úveru, podmienky, ktoré upravujú uplatňovanie každej úrokovej sadzby úveru, a v prípade dostupnosti akýkoľvek index alebo referenčná sadzba, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé pôvodné úrokové sadzby úveru, ako aj obdobia, podmienky a postupy týkajúce sa zmeny jednotlivých úrokových sadzieb úveru;

g) ročná percentuálna miera nákladov a celková suma, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, znázornená pomocou reprezentatívneho príkladu, v ktorom sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery. Ak spotrebiteľ informoval veriteľa alebo poskytovateľa úverových služieb hromadného financovania o jednej alebo viacerých zložkách svojho preferovaného úveru, ako je trvanie zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania a celková výška úveru, veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania tieto zložky zohľadní;

h) ak zmluva o úvere alebo úverové služby hromadného financovania stanovujú rozličné spôsoby čerpania úveru s rôznymi poplatkami alebo úrokovými sadzbami úveru a veriteľ používa predpoklad uvedený v časti II písm. b) prílohy IV, informácia, že iné mechanizmy čerpania pre príslušný druh zmluvy o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania môžu viesť k vyššej ročnej percentuálnej miere nákladov;

i) výška, počet a frekvencia splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia;

j) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých povinných účtov na zaznamenávanie platobných transakcií a čerpania, poplatky za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpanie, akékoľvek iné poplatky vyplývajúce zo zmluvy o úvere alebo z úverových služieb

hromadného financovania a podmienky, na základe ktorých sa ktorýkoľvek z týchto poplatkov môže zmeniť;

k) prípadne akékoľvek náklady hradené spotrebiteľom notárovi pri uzatváraní zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania;

l) prípadná povinnosť uzavrieť zmluvu o doplnkovej službe súvisiacej so zmluvou o úvere alebo s úverovými službami hromadného financovania, ak je uzavretie takejto zmluvy povinné na získanie úveru alebo na jeho získanie za ponúkaných podmienok;

m) úroková sadzba uplatniteľná v prípade oneskorených platieb a spôsoby jej úpravy a prípadne poplatky v prípade omeškania;

n) upozornenie na dôsledky chýbajúcich alebo oneskorených platieb;

o) prípadne vyžadované záruky;

p) existencia práva na odstúpenie od zmluvy;

q) právo na predčasné splatenie úveru a prípadne informácie o práve veriteľa na náhradu a spôsob, akým sa táto náhrada určí;

r) právo spotrebiteľa na bezodkladné a bezplatné informácie v súlade s článkom 19 ods. 2 o výsledku nahliadnutia do databázy na účely posúdenia jeho úverovej bonity;

s) právo spotrebiteľa uvedené v odseku 8 dostať na vlastnú žiadosť a bezplatne vyhotovenie návrhu zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, ak veriteľ v čase podania tejto žiadosti je ochotný so spotrebiteľom uzavrieť zmluvu o úvere alebo zmluvu o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania;

t) prípadne informácia, že cena bola prispôsobená na základe automatizovaného spracúvania vrátane profilovania;

u) prípadne obdobie, počas ktorého je veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania viazaný predzmluvnými informáciami poskytovanými v súlade s týmto článkom;

v) možnosť využiť mechanizmus mimosúdneho vybavovania sťažností a zaistenia nápravy pre spotrebiteľa a spôsoby, akými sa k nemu dá získať prístup.

Ak sa v zmluve o úvere alebo v rámci úverových služieb hromadného financovania odkazuje na referenčnú hodnotu, ako je vymedzené v článku 3 ods. 1 bode 3 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1011[43], názov danej referenčnej hodnoty a jej správcu a jej prípadné dôsledky pre spotrebiteľa poskytne spotrebiteľovi veriteľ alebo prípadne sprostredkovateľ úverov či poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania v samostatnom dokumente, ktorý môže byť pripojený k tlačivu pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere.

[43] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1011 z 8. júna 2016 o indexoch používaných ako referenčné hodnoty vo finančných nástrojoch a finančných zmluvách alebo na meranie výkonnosti investičných fondov, ktorým sa menia smernice 2008/48/ES a 2014/17/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 596/2014 (Ú. v. EÚ L 171, 29.6.2016, s. 1).

4. Zároveň s tlačivom pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere veriteľ a prípadne sprostredkovateľ úverov alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania poskytne spotrebiteľovi tlačivo pre štandardný európsky prehľad spotrebiteľského úveru uvedené v prílohe II, ktoré obsahuje tieto predzmluvné informácie:

   a) celkovú výšku úveru;

   b) trvanie zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania;

   c) úrokovú sadzbu úveru alebo všetky úrokové sadzby úveru, ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby úveru;

   d) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú sumu, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť;

   e) v prípade úveru vo forme odloženej platby za konkrétny tovar alebo konkrétne služby a v prípade zmlúv o viazanom úvere tento konkrétny tovar alebo tieto konkrétne služby a ich predajnú cenu;

   f) náklady v prípade oneskorených platieb.

5. Informácie uvedené v tlačive pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere a v tlačive pre štandardný európsky prehľad spotrebiteľského úveru sa zhodujú. Tieto tlačivá sú jasne čitateľné a zohľadňujú sa v nich technické obmedzenia nosiča, na ktorom sú zobrazené. Informácie sú zobrazené primeraným a vhodným spôsobom cez rôzne kanály.

   Všetky dodatočné informácie, ktoré veriteľ môže spotrebiteľovi poskytnúť, sa uvedú v samostatnom dokumente, ktorý sa môže priložiť k tlačivu pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere alebo tlačivu pre štandardný európsky prehľad spotrebiteľského úveru.

6. Odchylne od odseku 3 v prípade telefonickej komunikácie uvedenej v článku 3 ods. 3 smernice 2002/65/ES opis hlavných vlastností finančnej služby, ktorý sa má poskytnúť podľa článku 3 ods. 3 písm. b) druhej zarážky uvedenej smernice, zahŕňa prinajmenšom prvky uvedené v odseku 3 písm. c), d), e), f) a i) tohto článku, ročnú percentuálnu mieru nákladov znázornenú pomocou reprezentatívneho príkladu a celkovú sumu, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

7. Ak sa zmluva na žiadosť spotrebiteľa uzavrela s využitím prostriedku diaľkovej komunikácie, ktorý neumožňuje poskytnúť informácie v súlade s týmto článkom, veriteľ a prípadne sprostredkovateľ úverov alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania poskytne spotrebiteľovi tlačivo pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere a tlačivo pre štandardný európsky prehľad spotrebiteľského úveru ihneď po uzavretí zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania.

8. Na základe žiadosti spotrebiteľa mu veriteľ a prípadne sprostredkovateľ úverov či poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania okrem tlačiva pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere a tlačiva pre štandardný európsky prehľad spotrebiteľského úveru poskytne bezplatne vyhotovenie návrhu zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, a to za predpokladu, že je veriteľ v čase podania tejto žiadosti ochotný so spotrebiteľom uzavrieť zmluvu o úvere alebo zmluvu o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania.

9. V prípade zmluvy o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania, pri ktorých splátky spotrebiteľa nevedú k okamžitej zodpovedajúcej amortizácii celkovej výšky úveru, ale v obdobiach a za podmienok stanovených v zmluve o úvere, zmluve o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania alebo v doplnkovej zmluve sa použijú na vytvorenie istiny, veriteľ a prípadne sprostredkovateľ úverov alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania zahrnie do predzmluvných informácií uvedených v odseku 1 zrozumiteľný a stručný údaj o tom, že takéto zmluvy o úvere alebo úverové služby hromadného financovania nezaručujú splatenie celkovej výšky úveru čerpaného na základe zmluvy o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania, ak sa takáto záruka výslovne neposkytne.

10. Tento článok sa nevzťahuje na dodávateľov tovaru ani poskytovateľov služieb, ktorí konajú ako sprostredkovatelia úverov v rámci svojej doplnkovej činnosti. Nie je tým dotknutá povinnosť veriteľa alebo prípadne sprostredkovateľa úveru alebo poskytovateľa úverových služieb hromadného financovania zabezpečiť, aby sa spotrebiteľovi poskytli predzmluvné informácie uvedené v tomto článku.

Článok 11

Predzmluvné informácie v súvislosti so zmluvami o úvere uvedenými v článku 2 ods. 5 alebo 6

1. Predzmluvné informácie uvedené v článku 10 ods. 1 súvisiace so zmluvami o úvere uvedenými v článku 2 ods. 5 alebo 6 sa odchylne od odseku 2 daného článku poskytnú na papieri alebo inom trvanlivom nosiči prostredníctvom tlačiva pre európske informácie o spotrebiteľskom úvere uvedeného v prílohe III. Všetky informácie poskytnuté v tomto tlačive musia byť rovnako zreteľné. Požiadavky na veriteľa uvedené v tomto odseku a v článku 3 ods. 1 a 2 smernice 2002/65/ES týkajúce sa poskytovania informácií sa považujú za splnené, ak veriteľ poskytol európske informácie o spotrebiteľskom úvere.

2. V predzmluvných informáciách uvedených v článku 10 ods. 1 súvisiacich so zmluvami o úvere uvedenými v článku 2 ods. 5 alebo 6 sa odchylne od odseku 3 daného článku uvedú všetky tieto prvky:

   a) druh úveru;

   b) identita, geografická adresa, telefónne číslo a e-mailová adresa veriteľa a prípadne aj identita, geografická adresa, telefónne číslo a e-mailová adresa zapojeného sprostredkovateľa úverov;

   c) celková výška úveru;

   d) trvanie zmluvy o úvere;

   e) úroková sadzba úveru a podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, akýkoľvek index alebo referenčná sadzba, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú úrokovú sadzbu úveru, poplatky uplatniteľné od uzavretia zmluvy o úvere a prípadne podmienky, za ktorých sa tieto poplatky môžu zmeniť;

   f) ročná percentuálna miera nákladov znázornená pomocou reprezentatívnych príkladov, v ktorých sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery;

g) výška, počet a frekvencia splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia;

h) podmienky a postup ukončenia zmluvy o úvere;

i) právo na predčasné splatenie úveru a prípadne informácie o práve veriteľa na náhradu a spôsob, akým sa táto náhrada určí;

j) prípadne skutočnosť, že spotrebiteľa možno kedykoľvek požiadať, aby splatil úver v plnej výške;

k) úroková sadzba uplatniteľná v prípade oneskorených platieb a spôsoby jej úpravy a prípadne poplatky v prípade omeškania;

l) právo spotrebiteľa na bezodkladné a bezplatné informácie v súlade s článkom 19 ods. 2 o výsledku nahliadnutia do databázy na účely posúdenia jeho úverovej bonity;

m) prípadne informácia, že cena bola prispôsobená na základe automatizovaného spracúvania vrátane profilovania;

n) prípadne obdobie, počas ktorého je veriteľ viazaný predzmluvnými informáciami poskytovanými v súlade s týmto článkom;

o) možnosť využiť mechanizmus mimosúdneho vybavovania sťažností a zaistenia nápravy pre spotrebiteľa a spôsoby, akými sa k nemu dá získať prístup.

3. Zároveň s tlačivom pre európske informácie o spotrebiteľskom úvere veriteľ a prípadne sprostredkovateľ úveru poskytne spotrebiteľovi tlačivo pre štandardný európsky prehľad spotrebiteľského úveru uvedené v prílohe II.

4. Informácie uvedené v tlačive pre európske informácie o spotrebiteľskom úvere a v tlačive pre štandardný prehľad spotrebiteľského úveru sa zhodujú. Tieto tlačivá sú jasne čitateľné a zohľadňujú sa v nich technické obmedzenia nosiča, na ktorom sú zobrazené. Informácie sú zobrazené primeraným a vhodným spôsobom cez rôzne kanály.

5. Odchylne od odseku 2 v prípade telefonickej komunikácie, ako sa uvádza v článku 3 ods. 3 smernice 2002/65/ES, opis hlavných znakov finančnej služby, ktorý sa má poskytnúť podľa článku 3 ods. 3 písm. b) druhej zarážky uvedenej smernice, obsahuje prinajmenšom prvky uvedené v odseku 2 písm. c) až f) a písm. l) tohto článku.

6. Na základe žiadosti spotrebiteľa mu veriteľ a prípadne sprostredkovateľ úverov okrem tlačiva pre európske informácie o spotrebiteľskom úvere a tlačiva pre štandardný európsky prehľad spotrebiteľského úveru poskytne bezplatne vyhotovenie návrhu zmluvy o úvere, a to za predpokladu, že veriteľ v čase podania tejto žiadosti je ochotný so spotrebiteľom uzavrieť zmluvu o úvere.

7. Ak sa zmluva na žiadosť spotrebiteľa uzavrela s využitím prostriedku diaľkovej komunikácie, ktorý neumožňuje poskytnúť informácie v súlade s týmto článkom, veriteľ poskytne spotrebiteľovi tlačivo pre európske informácie o spotrebiteľskom úvere a tlačivo pre štandardný európsky prehľad spotrebiteľského úveru ihneď po uzavretí zmluvy o úvere.

8. Tento článok sa nevzťahuje na dodávateľov tovaru ani poskytovateľov služieb, ktorí konajú ako sprostredkovatelia úverov v rámci svojej doplnkovej činnosti. Nie je tým

dotknutá povinnosť veriteľa alebo prípadne sprostredkovateľa úveru zabezpečiť, aby sa spotrebiteľovi poskytli predzmluvné informácie uvedené v tomto článku.

Článok 12

Primerané vysvetlenia

1. Členské štáty zabezpečia, aby veritelia a prípadne sprostredkovatelia úverov a poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania boli povinní poskytnúť spotrebiteľovi primerané vysvetlenia týkajúce sa navrhovaných zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania a akýchkoľvek doplnkových služieb tak, aby spotrebiteľ mohol posúdiť, či sú navrhované zmluvy o úvere alebo úverové služby hromadného financovania a doplnkové služby prispôsobené jeho potrebám a finančnej situácii. Dané vysvetlenia obsahujú tieto prvky:

   a) informácie uvedené v článkoch 10, 11 a 38;

   b) základné vlastnosti navrhovanej zmluvy o úvere, navrhovaných úverových služieb hromadného financovania alebo doplnkových služieb;

   c) konkrétne účinky, ktoré môže mať navrhovaná zmluva o úvere, navrhované úverové služby hromadného financovania alebo doplnkové služby na spotrebiteľa, vrátane dôsledkov omeškania s platbou alebo oneskorenej platby zo strany spotrebiteľa;

   d) či v prípade, keď sa doplnkové služby nachádzajú v balíku so zmluvou o úvere alebo s úverovými službami hromadného financovania, možno každú zložku balíka ukončiť samostatne a dôsledky takéhoto konania pre spotrebiteľa.

2. Členské štáty si môžu upraviť požiadavku uvedenú v odseku 1 z hľadiska spôsobu a rozsahu poskytovania vysvetlení s ohľadom na:

   a) okolnosti situácie, v ktorej sa úver ponúka;

   b) osobu, ktorej sa úver ponúka;

   c) povahu ponúkaného úveru.

Článok 13

Ponuky prispôsobené na základe automatizovaného spracúvania

Členské štáty vyžadujú, aby veritelia, sprostredkovatelia úverov a poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania informovali spotrebiteľov v prípade, ak im predkladajú prispôsobenú ponuku na základe profilovania alebo iných druhov automatizovaného spracúvania osobných údajov.

KAPITOLA III

VIAZANIE PRODUKTOV A SPÁJANIE PRODUKTOV DO BALÍKOV, ZMLUVA O DOPLNKOVÝCH SLUŽBÁCH, PORADENSKÉ SLUŽBY A NEVYŽIADANÝ PREDAJ ÚVEROV

Článok 14

Viazanie produktov a spájanie produktov do balíkov

1. Členské štáty môžu umožniť spájanie produktov do balíkov, viazanie produktov však zakážu.

2. Odchylne od odseku 1 a bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie práva hospodárskej súťaže, môžu členské štáty veriteľom alebo poskytovateľom úverových služieb hromadného financovania umožniť, aby od spotrebiteľa požadovali, aby si otvoril alebo ponechal platobný alebo sporiaci účet, ak jediným účelom takého účtu je:

   a) zhromaždenie kapitálu na splácanie úveru;

   b) obsluha úveru;

   c) združenie zdrojov na získanie úveru;

   d) poskytnutie dodatočnej zábezpeky veriteľovi pre prípad omeškania.

3. Odchylne od odseku 1 a bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie práva hospodárskej súťaže, môžu členské štáty povoliť viazanie produktov v prípade, že veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania môže príslušnému orgánu preukázať, že z viazaných produktov alebo kategórií produktov, ktoré sa ponúkajú za podobných podmienok, majú spotrebitelia jednoznačný prospech, a to s náležitým zreteľom na dostupnosť a ceny príslušných produktov ponúkaných na trhu.

4. Členské štáty môžu veriteľom alebo poskytovateľom úverových služieb hromadného financovania povoliť, aby od spotrebiteľa požadovali, aby mal v súvislosti so zmluvou o úvere alebo s úverovými službami hromadného financovania uzavreté náležité poistenie, pričom sa zohľadnia otázky primeranosti. V takých prípadoch členské štáty zabezpečia, aby veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania mal povinnosť akceptovať poistenie od iného poskytovateľa, ako je ním uprednostňovaný poskytovateľ, ak toto poistenie poskytuje úroveň záruk rovnocennú poisteniu, ktoré navrhol veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania, bez toho, aby sa zmenili podmienky úveru ponúkaného spotrebiteľovi.

Článok 15

Vyvodený súhlas s nákupom doplnkových služieb

1. Členské štáty zabezpečia, aby veritelia, sprostredkovatelia úverov a poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania nevyužívali štandardné možnosti na vyvodenie súhlasu spotrebiteľa s nákupom doplnkových služieb. Medzi štandardné možnosti patria vopred označené polia.

2. Súhlas spotrebiteľov s nákupom doplnkových služieb vyjadrený označením polí sa poskytuje jasným schvaľujúcim úkonom, ktorý je slobodne poskytnutým, osobitným, informovaným a jednoznačným prejavom súhlasu spotrebiteľov s obsahom a podstatou týchto polí.

Článok 16

Poradenské služby

1. Členské štáty vyžadujú, aby veriteľ a prípadne sprostredkovateľ úverov a poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania výslovne informovali

spotrebiteľa v kontexte danej transakcie, či sa poskytujú alebo či možno poskytnúť spotrebiteľovi poradenské služby.

2. Členské štáty vyžadujú, aby veriteľ a prípadne sprostredkovateľ úverov a poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania pred poskytnutím poradenských služieb alebo pred uzavretím zmluvy o poskytnutí takýchto služieb poskytol spotrebiteľovi na papieri alebo na inom trvanlivom nosiči tieto informácie:

   a) to, či bude odporúčanie založené len na jeho vlastnej škále produktov alebo na širokej škále produktov ponúkaných na celom trhu v súlade s odsekom 3 písm. c);

   b) prípadne výšku poplatku, ktorý spotrebiteľ musí zaplatiť za poradenské služby, alebo ak v čase poskytovania týchto informácií nie je možné výšku tohto poplatku stanoviť, metódu, ktorá sa použije na jeho výpočet.

   Informácie uvedené v prvom pododseku písm. a) a b) možno poskytnúť spotrebiteľovi vo forme dodatočných predzmluvných informácií v súlade s článkom 10 ods. 5 druhým pododsekom.

3. V prípade poskytovania poradenských služieb spotrebiteľom členské štáty vyžadujú, aby veritelia a prípadne sprostredkovatelia úverov alebo poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania:

   a) získali informácie týkajúce sa finančnej situácie, preferencií a cieľov spotrebiteľa v súvislosti so zmluvou o úvere alebo s úverovými službami hromadného financovania, ktoré sú nevyhnutne potrebné pre veriteľa, sprostredkovateľa úveru alebo poskytovateľov úverových služieb hromadného financovania na odporúčanie zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania vhodných pre daného spotrebiteľa;

   b) posúdili finančnú situáciu a potreby spotrebiteľa na základe informácií uvedených v písmene a), ktoré musia byť v čase posúdenia aktuálne, a zohľadnili pritom odôvodnené predpoklady týkajúce sa rizík pre finančnú situáciu spotrebiteľa počas trvania odporúčanej zmluvy či zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania;

   c) zvážili dostatočne veľký počet zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania vo svojej škále produktov a na základe toho z nej odporučili jednu alebo viacero zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania, ktoré vyhovujú potrebám, finančnej a osobnej situácii spotrebiteľa;

   d) konali v najlepšom záujme spotrebiteľa;

   e) odovzdali spotrebiteľovi poskytnuté odporúčania zaznamenané na papieri alebo inom trvanlivom nosiči.

4. Členské štáty môžu zakázať používanie pojmu „poradenstvo“ a „poradca“ alebo podobných pojmov, ak poradenské služby ponúkajú a poskytujú spotrebiteľom veritelia alebo prípadne sprostredkovatelia úverov či poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania.

   Ak členské štáty nezakážu používanie pojmu „poradenstvo“ a „poradca“ alebo podobných pojmov, uložia na používanie pojmu „nezávislé poradenstvo“ alebo „nezávislý poradca“ zo strany veriteľov, sprostredkovateľov úverov alebo poskytovateľov úverových služieb hromadného financovania, ktorí poskytujú poradenské služby, tieto podmienky:

a) veritelia a prípadne sprostredkovatelia úverov alebo poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania zvážia dostatočne veľký počet zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania dostupných na trhu;

b) sprostredkovatelia úverov nie sú odmenení za tieto poradenské služby jedným veriteľom alebo viacerými veriteľmi.

Písmeno b) druhého pododseku sa uplatňuje, len ak je počet posudzovaných veriteľov nižší, ako je počet predstavujúci väčšinu trhu.

Členské štáty môžu na používanie pojmu „nezávislé poradenstvo“ a „nezávislý poradca“ zo strany veriteľov a prípadne sprostredkovateľov úverov alebo poskytovateľov úverových služieb hromadného financovania uložiť prísnejšie požiadavky.

5. Členské štáty požadujú, aby veritelia a prípadne sprostredkovatelia úverov alebo poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania upozornili spotrebiteľa, ak zo zmluvy o úvere alebo z úverových služieb hromadného financovania môže pre neho vzhľadom na jeho finančnú situáciu vyplývať osobitné riziko.

6. Členské štáty zabezpečia, aby poradenské služby mohli poskytovať len veritelia a prípadne sprostredkovatelia úverov alebo poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania.

Členské štáty môžu odchylne od prvého pododseku povoliť poskytovanie poradenských služieb iným osobám, ako sú osoby uvedené v prvom pododseku, ak je splnená jedna z týchto podmienok:

a) poradenské služby sa poskytujú príležitostne v rámci odbornej činnosti, ktorá je regulovaná právnymi alebo regulačnými ustanoveniami alebo etickým kódexom, ktoré nevylučujú poskytovanie týchto služieb;

b) poradenské služby sú poskytované v súvislosti s riadením existujúceho dlhu správcami, pričom toto riadenie je regulované právnymi alebo regulačnými ustanoveniami;

c) poradenské služby sú poskytované v súvislosti s riadením existujúceho dlhu poskytovateľmi verejných či dobrovoľných dlhových poradenských služieb, ktorí fungujú na nekomerčnom základe;

d) poradenské služby sú poskytované osobami oprávnenými zo strany príslušných orgánov, nad ktorými tieto orgány vykonávajú dohľad.

Článok 17

Zákaz nevyžiadaného predaja úverov

Členské štáty zakážu predaj úverov spotrebiteľom bez ich predchádzajúcej žiadosti a výslovného súhlasu.

KAPITOLA IV

POSÚDENIE ÚVEROVEJ BONITY A PRÍSTUP K DATABÁZAM

Článok 18

Povinnosť posudzovať úverovú bonitu spotrebiteľa

1. Členské štáty vyžadujú, aby veriteľ alebo prípadne poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania pred uzavretím zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania vykonal dôkladné posúdenie úverovej bonity spotrebiteľa. Toto posúdenie sa vykoná v záujme spotrebiteľa, aby sa zabránilo nezodpovednému poskytovaniu úverov a nadmernej zadlženosti, a náležite sa v rámci neho zohľadnia faktory relevantné z hľadiska overenia perspektívy spotrebiteľa dodržať svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania.

2. Posúdenie úverovej bonity sa vykonáva na základe relevantných a presných informácií o príjme a výdavkoch spotrebiteľa a o ďalších finančných a ekonomických okolnostiach, ktoré sú nevyhnutné a primerané, ako sú napríklad dôkazy o príjme alebo iných zdrojoch splácania, informácie o finančných aktívach a pasívach alebo informácie o iných finančných záväzkoch. Tieto informácie sa získajú z príslušných vnútorných alebo vonkajších zdrojov vrátane spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do databázy uvedenej v článku 19.

   Informácie získané v súlade s týmto odsekom sa primeraným spôsobom overia, a to v prípade potreby aj prostredníctvom nezávisle overiteľnej dokumentácie.

3. Členské štáty vyžadujú, aby veriteľ alebo prípadne poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania stanovil postupy na vykonanie posúdenia uvedeného v odseku 1 a aby veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania tieto postupy dokumentoval a zachovával.

   Členské štáty zároveň vyžadujú, aby veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania dokumentoval a uchovával informácie uvedené v odseku 2.

4. Členské štáty zabezpečia, aby veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania poskytol úver spotrebiteľovi len vtedy, keď výsledok posúdenia úverovej bonity naznačuje, že je pravdepodobné, že povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania budú splnené spôsobom, ktorý sa podľa danej zmluvy vyžaduje.

   Bez ohľadu na prvý pododsek ak výsledok posúdenia úverovej bonity naznačuje, že povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere alebo zo zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania nebudú pravdepodobne splnené spôsobom, ktorý sa podľa danej zmluvy vyžaduje, veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania môže úver výnimočne poskytnúť spotrebiteľovi za osobitných a odôvodnených okolností.

5. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania uzavrie so spotrebiteľom zmluvu o úvere alebo zmluvu o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania túto zmluvu následne nezrušil ani ju nezmenil v neprospech spotrebiteľa s odôvodnením, že sa posúdenie úverovej bonity vykonalo nesprávne. Tento odsek sa neuplatňuje, ak sa preukáže, že spotrebiteľ vedome zatajil alebo sfalšoval informácie poskytnuté veriteľovi alebo poskytovateľovi úverových služieb hromadného financovania uvedené v odseku 2.

6. Ak sa v rámci posúdenia úverovej bonity využíva profilovanie alebo iné automatizované spracúvanie osobných údajov, členské štáty zabezpečia, aby mal spotrebiteľ právo:

a) požiadať o ľudský zásah zo strany veriteľa alebo poskytovateľa úverových služieb hromadného financovania na účely preskúmania rozhodnutia a dosiahnuť takýto zásah;

b) požiadať veriteľa alebo poskytovateľa úverových služieb hromadného financovania o jasné vysvetlenie posúdenia úverovej bonity vrátane logiky a rizík v súvislosti s automatizovaným spracúvaním osobných údajov a ich významu a účinku vo vzťahu k rozhodnutiu, a dosiahnuť takéto vysvetlenie;

c) vyjadriť svoje stanovisko a napadnúť posúdenie úverovej bonity a rozhodnutie.

7. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade zamietnutia žiadosti o úver mal veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania povinnosť spotrebiteľa bezodkladne informovať o tomto zamietnutí a prípadne o skutočnosti, že posúdenie úverovej bonity je založené na automatizovanom spracúvaní údajov.

8. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že sa zmluvné strany po uzavretí zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania dohodnú na zmene celkovej výšky úveru, veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania bol povinný pred schválením akéhokoľvek výrazného zvýšenia celkovej výšky úveru opätovne posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe aktualizovaných informácií.

9. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľom alebo poskytovateľom úverových služieb hromadného financovania povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto požiadavku zachovať.

Článok 19

1. **Databázy** Každý členský štát v prípade cezhraničného úveru zabezpečí veriteľom a poskytovateľom úverových služieb hromadného financovania z iných členských štátov prístup k databázam používaným v danom členskom štáte na účel posudzovania úverovej bonity spotrebiteľov. Podmienky na prístup k takýmto databázam nie sú diskriminačné.

2. Odsek 1 sa vzťahuje na verejné aj súkromné databázy.

3. Databázy, na ktoré sa odkazuje v odseku 1, obsahujú aspoň informácie o omeškaní spotrebiteľa s platbou.

4. Ak je žiadosť o úver zamietnutá na základe výsledku nahliadnutia do databázy uvedenej v odseku 1, členské štáty vyžadujú, aby veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania bezprostredne a bezplatne informoval spotrebiteľa o výsledku tohto nahliadnutia a o podrobnostiach o nahliadnutej databáze.

KAPITOLA V

FORMA A OBSAH ZMLÚV O ÚVERE

Článok 20

Forma zmluvy o úvere a zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania

1. Členské štáty stanovia povinnosť, aby boli zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania vypracované na papieri alebo na inom trvanlivom nosiči a aby všetky zmluvné strany dostali kópiu zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania.

2. Členské štáty môžu zaviesť alebo zachovať vnútroštátne pravidlá týkajúce sa platnosti uzavretia zmlúv o úvere alebo zmlúv o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, ktoré sú v súlade s právom Únie.

Článok 21

Informácie, ktoré sa majú uviesť v zmluve o úvere alebo v zmluve o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania

1. Členské štáty vyžadujú, aby sa v zmluve o úvere alebo v zmluve o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania jasným a stručným spôsobom uvádzali všetky z týchto prvkov:

   a) druh úveru;

   b) identita, geografická adresa, telefónne čísla a e-mailové adresy zmluvných strán a prípadne identita a geografická adresa zapojeného sprostredkovateľa úverov či poskytovateľa úverových služieb hromadného financovania;

   c) celková výška úveru a podmienky, ktoré upravujú jeho čerpanie;

   d) trvanie zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania;

   e) v prípade úveru vo forme odloženej platby za konkrétny tovar alebo konkrétne služby a v prípade zmlúv o viazanom úvere tento konkrétny tovar alebo tieto konkrétne služby a ich predajnú cena;

   f) úroková sadzba úveru alebo všetky úrokové sadzby úveru, ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby úveru, podmienky, ktoré upravujú uplatňovanie každej úrokovej sadzby úveru, a v prípade dostupnosti akýkoľvek index alebo referenčná sadzba, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé pôvodné úrokové sadzby úveru, ako aj obdobia, podmienky a postupy týkajúce sa zmeny jednotlivých úrokových sadzieb úveru;

   g) ročná percentuálna miera nákladov a celková suma, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania a všetky predpoklady použité pri tomto výpočte;

   h) výška, počet a frekvencia splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia;

   i) v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania s dobou určitou právo spotrebiteľa dostať na požiadanie výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky; a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania;

   j) ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, výpis, v ktorom sa uvádzajú lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich opakujúcich sa a neopakujúcich sa poplatkov;

k) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých povinných účtov na zaznamenávanie platobných transakcií a čerpania, poplatky za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpanie, akékoľvek iné poplatky vyplývajúce zo zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania a podmienky, na základe ktorých sa tieto poplatky môžu zmeniť;

l) úroková sadzba uplatniteľná v prípade oneskorených platieb platná v čase uzavretia zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania a spôsob jej úpravy, a prípadne poplatky v prípade omeškania;

m) upozornenie na dôsledky chýbajúcich alebo oneskorených platieb;

n) prípadne informácia, že sa musia zaplatiť notárske poplatky;

o) prípadne vyžadované záruky a poistenie;

p) existencia alebo neexistencia práva na odstúpenie od zmluvy, obdobie, počas ktorého možno toto právo uplatniť, a iné podmienky jeho uplatnenia vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa splatiť čerpanú istinu a úrok v súlade s článkom 26 ods. 3 písm. b) a výška úroku za deň;

q) informácie o právach uvedených v článku 27, ako aj o podmienkach ich uplatnenia;

r) právo na predčasné splatenie úveru uvedené v článku 29, postup pri predčasnom splatení úveru a prípadne informácia o práve veriteľa na náhradu a o spôsobe, akým sa táto náhrada určí;

s) postup, ktorý sa má dodržať pri uplatnení práva na ukončenie zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania;

t) možnosť využiť mechanizmus mimosúdneho vybavovania sťažností a zaistenia nápravy pre spotrebiteľa a spôsoby, akými sa k nemu dá získať prístup;

u) prípadne iné zmluvné podmienky;

v) prípadne názov a sídlo príslušného orgánu dohľadu.

Tieto informácie uvedené v prvom pododseku sú jasne čitateľné a prispôsobené tak, aby sa v nich zohľadnili technické obmedzenia nosiča, na ktorom sú zobrazené. Informácie sú zobrazené primeraným a vhodným spôsobom cez rôzne kanály.

2. Ak sa uplatňuje odsek 1 písm. i), veriteľ a prípadne poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania sprístupní spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania.

V amortizačnej tabuľke uvedenej v prvom pododseku sa uvádzajú splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady.

Táto amortizačná tabuľka obsahuje aj rozpis každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby úveru a prípadne akékoľvek dodatočné náklady.

Ak úroková sadzba úveru nie je pevná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania môžu zmeniť, v amortizačnej tabuľke sa zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny danej úrokovej sadzby úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o úvere alebo zmluvou o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania.

3. V prípade zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, pri ktorých splátky spotrebiteľa nevedú k okamžitej zodpovedajúcej amortizácii celkovej výšky úveru, ale v obdobiach a za podmienok ustanovených v zmluve o úvere, zmluve o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania alebo v doplnkovej zmluve sa použijú na vytvorenie istiny, sa v zmluve o úvere alebo zmluve o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania okrem informácií uvedených v odseku 1 uvedie zrozumiteľný a stručný údaj o tom, že takéto zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania nezaručujú splatenie celkovej výšky úveru čerpaného na základe zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, ak sa takáto záruka výslovne neposkytne.

KAPITOLA VI

ÚPRAVY ZMLUVY O ÚVERE A ZMENY ÚROKOVEJ SADZBY ÚVERU

Článok 22

Informácie o úpravách zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania

Bez toho, aby boli dotknuté iné povinnosti stanovené v tejto smernici, členské štáty zabezpečia, aby veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania predtým, než upravia podmienky zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, oznámili spotrebiteľovi tieto informácie:

a) jasný opis navrhovaných zmien a prípadne potreby súhlasu zo strany spotrebiteľa alebo zmien vyplývajúcich zo zákona;

b) časový rámec vykonávania uvedených zmien;

c) spôsoby sťažnosti, ktoré má spotrebiteľ k dispozícii v súvislosti s uvedenými úpravami;

d) obdobie na podanie akejkoľvek takejto sťažnosti;

e) názov a sídlo príslušného orgánu, ktorému môže byť podaná uvedená sťažnosť.

Článok 23

Zmeny úrokovej sadzby úveru

1. Členské štáty uložia veriteľovi alebo poskytovateľovi úverových služieb hromadného financovania povinnosť informovať spotrebiteľa o každej zmene úrokovej sadzby úveru na papieri alebo na inom trvanlivom nosiči, a to skôr, ako táto zmena nadobudne účinnosť.

   Informácie uvedené v prvom pododseku zahŕňajú výšku splátok, ktoré sa majú zaplatiť po tom, ako nadobudne účinnosť nová úroková sadzba úveru, a ak sa zmení počet alebo frekvencia splátok, podrobnosti o ich počte a frekvencii.

2. Odchylne od odseku 1 sa informácie uvedené v danom odseku môžu spotrebiteľovi poskytovať v pravidelných intervaloch, ak sú splnené všetky tieto podmienky:

a) zmluvné strany sa dohodli na tomto pravidelnom poskytovaní informácií v rámci zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania;

b) zmena úrokovej sadzby úveru je spôsobená zmenou referenčnej úrokovej sadzby;

c) nová referenčná úroková sadzba je vhodným spôsobom sprístupnená verejnosti;

d) informácie o novej referenčnej úrokovej sadzbe sú dostupné aj v priestoroch veriteľa alebo poskytovateľa úverových služieb hromadného financovania.

KAPITOLA VII

POVOLENÉ PREČERPANIA A PREKROČENIE

Článok 24

Povolené prečerpania

1. V prípade poskytnutia úveru vo forme povoleného prečerpania členské štáty vyžadujú, aby veriteľ počas celej dĺžky trvania zmluvy o úvere spotrebiteľa pravidelne informoval prostredníctvom výpisu z účtu na papieri alebo na inom trvanlivom nosiči, ktorý obsahuje tieto prvky:

   a) presné obdobie, ktorého sa výpis z účtu týka;

   b) výšku čerpaných prostriedkov a dátumy ich čerpania;

   c) zostatok z predchádzajúceho výpisu a jeho dátum;

   d) nový zostatok;

   e) dátumy a výšku splátok spotrebiteľa;

   f) uplatňovanú úrokovú sadzbu úveru;

   g) všetky uplatnené poplatky;

   h) prípadne minimálnu sumu, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť.

2. V prípade poskytnutia úveru vo forme povoleného prečerpania členské štáty vyžadujú, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na papieri alebo na inom trvanlivom nosiči o zvýšeniach úrokovej sadzby úveru alebo akýchkoľvek iných splatných poplatkov, ešte než daná zmena nadobudne účinnosť.

   Odchylne od prvého pododseku sa informácie uvedené v danom pododseku môžu poskytovať pravidelne spôsobom stanoveným v odseku 1, ak sú splnené tieto podmienky:

   a) zmluvné strany sa dohodli na takomto pravidelnom poskytovaní informácií v rámci zmluvy o úvere;

   b) zmena úrokovej sadzby úveru je spôsobená zmenou referenčnej úrokovej sadzby;

   c) nová referenčná úroková sadzba je vhodným spôsobom sprístupnená verejnosti;

   d) informácie o novej referenčnej úrokovej sadzbe sú dostupné aj v priestoroch veriteľa.

Článok 25

Prekročenie

1. Ak v prípade zmluvy o otvorení bežného účtu existuje možnosť, že sa spotrebiteľovi umožní prekročenie, členské štáty uložia veriteľovi povinnosť zahrnúť tieto informácie do tejto zmluvy spolu s informáciami uvedenými v článku 11 ods. 2 písm. e). Veriteľ v každom prípade poskytuje spotrebiteľovi tieto informácie pravidelne na papieri alebo na inom trvanlivom nosiči.

2. V prípade výrazného prekročenia, ktoré trvá viac ako jeden mesiac, členské štáty vyžadujú. aby veriteľ bezodkladne informoval spotrebiteľa na papieri alebo na inom trvanlivom nosiči o všetkých týchto prvkoch:

   a) prekročenie;

   b) príslušná suma;

   c) úroková sadzba úveru;

   d) akékoľvek uplatniteľné sankcie, poplatky alebo úroky z omeškania.

   Okrem toho v prípade pravidelného prekračovania ponúkne veriteľ spotrebiteľovi poradenské služby, ak sú k dispozícii, alebo nasmeruje spotrebiteľov na dlhové poradenské služby.

3. Týmto článkom nie je dotknuté žiadne ustanovenie vnútroštátneho práva, v ktorom sa od veriteľa požaduje, aby v prípade výrazne dlhého trvania prekročenia ponúkol iný druh úverového produktu.

KAPITOLA VIII

ODSTÚPENIE OD ZMLUVY, UKONČENIE ZMLUVY A PREDČASNÉ SPLATENIE

Článok 26

Právo na odstúpenie od zmluvy

1. Členské štáty zabezpečia, aby mal spotrebiteľ právo odstúpiť od zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania bez udania dôvodu v lehote 14 kalendárnych dní.

   Lehota na odstúpenie uvedená v prvom pododseku sa začne počítať:

   a) odo dňa uzavretia zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania alebo

   b) odo dňa, keď sú spotrebiteľovi doručené zmluvné podmienky a informácie v súlade s článkami 20 a 21, ak tento deň nasleduje po dni uvedenom v písmene a) tohto pododseku.

   Lehota uvedená v prvom pododseku sa považuje za splnenú, ak spotrebiteľ pred uplynutím tejto lehoty odošle veriteľovi alebo poskytovateľovi úverových služieb hromadného financovania oznámenie uvedené v odseku 3 písm. a).

2. Ak v prípade zmluvy o viazanom úvere vnútroštátne právne predpisy platné dňa [*dátum nadobudnutia účinnosti tejto smernice*] už stanovujú, že finančné prostriedky nemožno spotrebiteľovi poskytnúť pred uplynutím osobitnej lehoty, môžu členské

štáty odchylne od odseku 1 určiť, že lehotu uvedenú v tomto odseku možno skrátiť na rovnakú dĺžku, akú má táto osobitná lehota, a to na výslovnú žiadosť spotrebiteľa.

3. Ak spotrebiteľ uplatní právo na odstúpenie od zmluvy, prijme tieto opatrenia:

   a) informuje veriteľa alebo poskytovateľa úverových služieb hromadného financovania na základe informácií, ktoré mu veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania poskytol podľa článku 21 ods. 1 písm. p) na papieri alebo inom trvanlivom nosiči v lehote stanovenej v odseku 1;

   b) splatí veriteľovi alebo poskytovateľovi úverových služieb hromadného financovania istinu a vzniknutý úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny, a to bezodkladne a najneskôr do 30 kalendárnych dní po odoslaní oznámenia uvedeného v písmene a).

   Úrok uvedený v prvom pododseku písm. b) sa vypočíta na základe dohodnutej úrokovej sadzby úveru. Veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania nemá v prípade odstúpenia od zmluvy právo na žiadnu inú náhradu od spotrebiteľa okrem náhrady nenávratných poplatkov, ktoré veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania zaplatil akémukoľvek orgánu verejnej správy.

4. Ak veriteľ, poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania alebo tretia strana na základe zmluvy medzi touto treťou stranou a veriteľom alebo poskytovateľom úverových služieb hromadného financovania poskytujú doplnkovú službu súvisiacu so zmluvou o úvere alebo s úverovými službami hromadného financovania, spotrebiteľ už nie je touto zmluvou o doplnkovej službe viazaný, ak uplatní svoje právo na odstúpenie od zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania v súlade s týmto článkom.

5. Ak má spotrebiteľ právo na odstúpenie podľa odsekov 1, 3 a 4 tohto článku, články 6 a 7 smernice 2002/65/ES sa neuplatňujú.

6. Členské štáty môžu stanoviť, že odseky 1 až 4 tohto článku sa nevzťahujú na zmluvy o úvere ani zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, ktoré sa podľa vnútroštátneho práva musia uzavrieť prostredníctvom notára, pod podmienkou, že notár potvrdí, že spotrebiteľovi sú zaručené práva vyplývajúce z článkov 10 a 11 a článkov 20 a 21.

7. Tento článok sa uplatňuje bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek ustanovenie vnútroštátneho práva, ktorým sa stanovuje obdobie, počas ktorého sa zmluva nemôže začať plniť.

Článok 27

Zmluvy o viazanom úvere

1. Členské štáty zabezpečia, aby spotrebiteľ, ktorý na základe práva Únie uplatní právo na odstúpenie od zmluvy o dodaní tovaru alebo poskytnutí služieb, prestal byť viazaný zmluvou o viazanom úvere.

2. Ak tovar alebo služby, na ktoré sa vzťahuje zmluva o viazanom úvere, neboli dodané či poskytnuté alebo boli dodané či poskytnuté len čiastočne, alebo nie sú v súlade so zmluvou o ich dodaní či poskytnutí, spotrebiteľ má právo uplatniť voči veriteľovi alebo poskytovateľovi úverových služieb hromadného financovania prostriedky

nápravy, ak spotrebiteľ uplatnil prostriedky nápravy voči dodávateľovi, ale jeho nárok nebol uspokojený tak, ako vyplýva zo zákona alebo zmluvy o dodaní tovaru alebo poskytnutí služieb. Členské štáty určia, v akej miere a za akých podmienok budú tieto prostriedky nápravy uplatniteľné.

3. Týmto článkom nie sú dotknuté žiadne vnútroštátne predpisy, podľa ktorých je veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania spoločne a nerozdielne zodpovedný za akýkoľvek nárok, ktorý môže mať spotrebiteľ voči dodávateľovi, ak bola kúpa tovaru alebo služieb od dodávateľa financovaná zmluvou o úvere alebo zmluvou o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania.

Článok 28

Zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania na dobu neurčitú

1. Členské štáty zabezpečia, aby spotrebiteľ mohol kedykoľvek bezplatne štandardným spôsobom ukončiť zmluvu o úvere alebo zmluvu o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania na dobu určitú, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodli na výpovednej lehote. Takáto lehota nepresiahne jeden mesiac.

   Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že sa tak zmluvné strany dohodli v zmluve o úvere alebo zmluve o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania mohol štandardným spôsobom ukončiť zmluvu o úvere alebo zmluvu o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania na dobu určitú, a to tak, že spotrebiteľovi zašle výpoveď aspoň s dvojmesačnou výpovednou lehotou na papieri alebo na inom trvanlivom nosiči.

2. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že sa tak zmluvné strany dohodli v zmluve o úvere alebo zmluve o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania mohol z objektívne opodstatnených dôvodov ukončiť právo spotrebiteľa čerpať finančné prostriedky na základe zmluvy o úvere na dobu neurčitú. Veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania informuje spotrebiteľa o tomto ukončení a o jeho dôvodoch na papieri alebo na inom trvanlivom nosiči podľa možnosti pred týmto ukončením, ale najneskôr hneď po ňom, pokiaľ poskytnutie takejto informácie nezakazuje právo Únie či vnútroštátne právo alebo nie je v rozpore s cieľmi verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti.

Článok 29

Predčasné splatenie

1. Členské štáty zabezpečia, aby spotrebiteľ mal právo úver kedykoľvek predčasne splatiť. V takých prípadoch má spotrebiteľ právo na zníženie celkových nákladov spojených s úverom, ktoré tvoria úroky a náklady v rámci zvyšnej dĺžky trvania zmluvy. Pri výpočte takéhoto zníženia sa zohľadnia všetky náklady, ktoré spotrebiteľovi stanovil veriteľ.

2. Členské štáty zabezpečia, aby mal veriteľ v prípade predčasného splatenia úveru právo na spravodlivú a objektívne opodstatnenú náhradu možných nákladov priamo spojených s predčasným splatením, ak predčasné splatenie úveru patrí do obdobia, pre ktoré je úroková sadzba úveru pevná.

Náhrada uvedená v prvom pododseku nemôže presiahnuť 1 % výšky predčasne splateného úveru, ak obdobie medzi predčasným splatením a dohodnutým ukončením zmluvy o úvere presahuje jeden rok. Ak toto obdobie nepresahuje jeden rok, náhrada nepresiahne 0,5 % výšky predčasne splateného úveru.

3. Členské štáty zabezpečia, aby veriteľ nemal nárok na náhradu uvedenú v odseku 2, ak je splnená jedna z týchto podmienok:

   a) k splateniu došlo na základe poistnej zmluvy, ktorou sa má zaručiť splatenie úveru;

   b) úver je poskytnutý vo forme povoleného prečerpania;

   c) splatenie úveru patrí do obdobia, pre ktoré nie je úroková sadzba úveru pevná.

4. Odchylne od odseku 2 členské štáty môžu stanoviť, že:

   a) veriteľ má nárok na náhradu uvedenú v odseku 2 len pod podmienkou, že suma predčasného splatenia úveru je vyššia ako limit stanovený vnútroštátnym právom, ktorý počas žiadneho obdobia dvanástich mesiacov nepresiahne sumu 10 000 EUR;

   b) veriteľ môže výnimočne požadovať vyššiu náhradu, ak môže preukázať, že strata, ktorú v dôsledku predčasného splatenia úveru utrpel, presahuje sumu určenú v súlade s odsekom 2.

5. Ak náhrada požadovaná veriteľom presiahne skutočnú stratu utrpenú v dôsledku predčasného splatenia úveru, spotrebiteľ má nárok na primerané zníženie.

   Na účely prvého pododseku strata predstavuje rozdiel medzi pôvodne dohodnutou úrokovou sadzbou a úrokovou sadzbou, za ktorú môže veriteľ poskytnúť predčasne splatenú sumu ako úver na trhu v čase predčasného splatenia, a zároveň sa berie do úvahy vplyv predčasného splatenia úveru na administratívne náklady.

6. Náhrada uvedená v odseku 2 v žiadnom prípade nepresiahne výšku úroku, ktorý by spotrebiteľ zaplatil počas obdobia medzi predčasným splatením úveru a dohodnutým dátumom ukončenia zmluvy o úvere.

KAPITOLA IX

ROČNÁ PERCENTUÁLNA MIERA NÁKLADOV A HORNÁ HRANICA PRE SADZBY A NÁKLADY

Článok 30

Výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov

1. Ročná percentuálna miera nákladov sa vypočíta v súlade s matematickým vzorcom uvedeným v časti I prílohy IV. Na ročnom základe sa rovná súčasnej hodnote všetkých záväzkov (čerpaných prostriedkov, splátok a poplatkov), či už budúcich, alebo súčasných, na ktorých sa dohodol veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania so spotrebiteľom.

2. Na účel výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa určia celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o úvere alebo v zmluve o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania, a iných

poplatkov okrem kúpnej ceny, ktoré je povinný zaplatiť v prípade kúpy tovaru alebo služieb bez ohľadu na to, či sa transakcia vykoná v hotovosti alebo na úver.

Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpanie, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpanie a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, pokiaľ otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o úvere, v zmluve o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom.

3. Pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov sa vychádza z predpokladu, že zmluva o úvere alebo zmluva o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania zostane platná počas dohodnutého obdobia a že veriteľ alebo poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách stanovených v zmluve o úvere alebo v zmluve o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania.

4. V prípade zmlúv o úvere alebo zmlúv o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania s doložkami, ktoré umožňujú zmeny úrokovej sadzby alebo zmeny určitých poplatkov zahrnutých v ročnej percentuálnej miere nákladov, ktoré sa v čase výpočtu nedajú stanoviť, sa pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov vychádza z predpokladu, že úroková sadzba úveru a ostatné poplatky zostanú pevné vo vzťahu k pôvodnej úrovni a budú platiť až do konca platnosti zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania.

5. V prípade potreby sa pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov môžu použiť dodatočné predpoklady uvedené v časti II prílohy IV.

Ak predpoklady uvedené v tomto článku a v časti II prílohy IV na jednotný výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov nestačia alebo už nie sú prispôsobené obchodnej situácii na trhu, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 45 s cieľom zmeniť tento článok a časť II prílohy IV a doplniť nevyhnutné dodatočné predpoklady na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov alebo upraviť existujúce predpoklady.

Článok 31

Horná hranica pre úrokovú sadzbu, ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom

1. Členské štáty zavedú hornú hranicu pre jednu alebo viacero z týchto položiek:

   a) úrokové sadzby, ktoré sa vzťahujú na zmluvy o úvere alebo úrokové služby hromadného financovania;

   b) ročnú percentuálnu mieru nákladov;

   c) celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom.

2. Členské štáty môžu zaviesť dodatočnú hornú hranicu pre revolvingové úverové nástroje.

KAPITOLA X

POVINNOSTI V OBLASTI OBCHODNÉHO SPRÁVANIA A POŽIADAVKY NA ZAMESTNANCOV

Článok 32

Povinnosti v oblasti obchodného správania pri poskytovaní úveru spotrebiteľom

1. Členské štáty uložia veriteľovi, sprostredkovateľovi úverov a poskytovateľovi úverových služieb hromadného financovania povinnosť konať čestne, spravodlivo, transparentne a profesionálne a zohľadňovať práva a záujmy spotrebiteľov pri vykonávaní týchto činností:

   a) tvorba úverových produktov;

   b) poskytovanie, sprostredkovanie alebo uľahčovanie poskytovania úveru;

   c) poskytovanie poradenských služieb týkajúcich sa úveru;

   d) poskytovanie doplnkových služieb spotrebiteľom;

   e) plnenie zmluvy o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania.

   Činnosti uvedené v prvom pododseku písm. a), b) a c) vychádzajú z informácií o okolnostiach spotrebiteľa a akejkoľvek osobitnej požiadavky, ktorú spotrebiteľ oznámi, a z odôvodnených predpokladov týkajúcich sa rizík pre situáciu spotrebiteľa počas trvania zmluvy o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania.

   Činnosti uvedené v prvom pododseku písm. c) vychádzajú aj z informácií požadovaných podľa článku 16 ods. 3 písm. a).

2. Členské štáty zabezpečia, aby spôsob, akým veritelia odmeňujú svojich zamestnancov a sprostredkovateľov úverov, a spôsob, akým sprostredkovatelia úverov a poskytovateľ úverových služieb hromadného financovania odmeňujú svojich zamestnancov, nebránil splneniu povinnosti stanovenej v odseku 1.

3. Členské štáty zabezpečia, aby pri stanovovaní a uplatňovaní politík odmeňovania zamestnancov zodpovedných za posudzovanie úverovej bonity dodržali veritelia tieto zásady, a to spôsobom a v rozsahu, ktorý je primeraný ich veľkosti, vnútornej organizácii a povahe, rozsahu a zložitosti ich činností:

   a) politika odmeňovania je v súlade s riadnym a účinným riadením rizík a podporuje ho, pričom sa ňou nepodnecuje k podstupovaniu rizika prekračujúceho úroveň rizika tolerovanú veriteľom;

   b) politika odmeňovania je v súlade s obchodnou stratégiou, cieľmi, hodnotami a dlhodobými záujmami veriteľa a zahŕňa opatrenia na predchádzanie konfliktom záujmov, a to najmä tak, že stanovia, že odmena nezávisí od počtu alebo podielu prijatých žiadostí o úver.

4. Členské štáty zabezpečia, že ak veritelia, sprostredkovatelia úverov alebo poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania poskytujú poradenské služby, štruktúrou odmeňovania príslušných zamestnancov nie je dotknutá ich schopnosť konať v najlepšom záujme spotrebiteľa a nezávisí od predajných cieľov. Na dosiahnutie tohto cieľa môžu členské štáty takisto zakázať provízie, ktoré veriteľ platí sprostredkovateľovi úverov.

5. Členské štáty môžu zakázať platby spotrebiteľa veriteľovi, sprostredkovateľovi úverov alebo poskytovateľom úverových služieb hromadného financovania pred uzavretím zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania alebo môžu na takéto platby uložiť obmedzenia.

Článok 33

Požiadavky na vedomosti a spôsobilosť zamestnancov

1. Členské štáty zabezpečia, aby veritelia, sprostredkovatelia úverov a poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania od svojich zamestnancov vyžadovali, aby mali primeranú úroveň vedomostí a spôsobilosti a aby si ich pravidelne aktualizovali, pokiaľ ide o vypracúvanie, ponúkanie a poskytovanie zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania, vykonávanie činností sprostredkovania úverov, poskytovanie poradenských služieb či úverových služieb hromadného financovania. V prípade, že uzavretie zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania zahŕňa doplnkové služby, vyžadujú sa primerané vedomosti a spôsobilosť súvisiace s týmito doplnkovými službami.

2. Členské štáty stanovia minimálne požiadavky na vedomosti a spôsobilosť pre zamestnancov veriteľov, sprostredkovateľov úverov a poskytovateľov úverových služieb hromadného financovania.

3. Členské štáty zabezpečia, aby dohľad nad dodržiavaním požiadaviek uvedených v odseku 1 vykonávali príslušné orgány a aby mali tieto príslušné orgány právomoc od veriteľov, sprostredkovateľov úverov a poskytovateľov úverových služieb hromadného financovania požadovať predloženie dôkazov, ktoré príslušný orgán považuje nevyhnutné na účely umožnenia takéhoto dohľadu.

KAPITOLA XI

FINANČNÉ VZDELÁVANIE A PODPORA PRE SPOTREBITEĽOV S FINANČNÝMI ŤAŽKOSŤAMI

Článok 34

Finančné vzdelávanie

1. Členské štáty presadzujú opatrenia na podporu vzdelávania spotrebiteľov, pokiaľ ide o zodpovedné prijímanie úverov a riadenie dlhu, najmä v súvislosti so zmluvami o spotrebiteľskom úvere. Na usmernenie spotrebiteľov, najmä tých, ktorí si berú spotrebiteľský úver po prvýkrát, sa poskytnú jasné a všeobecné informácie o postupe poskytovania úverov, a najmä o digitálnych nástrojoch.

   Členské štáty zároveň šíria informácie o tom, aké usmernenie môžu spotrebiteľom poskytnúť spotrebiteľské organizácie a vnútroštátne orgány.

   Tento odsek nebráni členských štátom, aby poskytovali dodatočné finančné vzdelávanie.

2. Komisia posúdi a zverejní správu o finančnom vzdelávaní, ktoré majú spotrebitelia v členských štátoch k dispozícii, a identifikuje príklady najlepších postupov, ktoré by sa mohli ďalej rozvíjať s cieľom zvýšiť informovanosť spotrebiteľov vo finančnej oblasti.

Článok 35

Omeškanie a úprava podmienok splácania

1. Členské štáty od veriteľov požadujú, aby mali vhodné politiky a postupy na to, aby sa mohli v náležitých prípadoch vynasnažiť primerane upraviť podmienky splácania

pred začatím vymáhacieho konania. V rámci takejto úpravy podmienok splácania sa okrem iných prvkov zohľadnia okolnosti spotrebiteľa a môžu sa okrem iného použiť tieto možnosti:

a) celkové alebo čiastočné refinancovanie zmluvy o úvere;

b) úprava existujúcich podmienok zmluvy o úvere, ktorá môže okrem iného zahŕňať:

i) predĺženie trvania zmluvy o úvere;

ii) zmenu druhu zmluvy o úvere;

iii) odklad platby všetkých splátok v danom období alebo časti z nich;

iv) zmenu úrokovej sadzby;

v) ponuku platobných prázdnin;

vi) čiastočné splátky;

vii) menové prepočty;

viii) čiastočné odpustenie a konsolidáciu dlhu.

2. Zoznam potenciálnych opatrení v odseku 1 písm. b) nemá vplyv na pravidlá stanovené vo vnútroštátnom práve, pričom sa od členských štátov nevyžaduje, aby všetky tieto opatrenia stanovili vo vnútroštátnom práve.

3. Členské štáty môžu vyžadovať, aby v prípade, keď veriteľ môže spotrebiteľovi v súvislosti s omeškaním stanoviť a uložiť poplatky, tieto poplatky neboli vyššie, ako je nevyhnutné na náhradu nákladov, ktoré veriteľovi vznikli v dôsledku takéhoto omeškania.

4. Členské štáty môžu veriteľom umožniť, aby spotrebiteľovi v prípade omeškania ukladali dodatočné poplatky. V takomto prípade členské štáty zavedú hornú hranicu takýchto poplatkov.

5. Členské štáty zmluvným stranám zmluvy o úvere nebránia v tom, aby sa výslovne dohodli na tom, že navrátenie alebo prevod tovaru, na ktorý sa vzťahuje zmluva o viazanom úvere, alebo výnosov z predaja tohto tovaru veriteľovi budú dostatočné na splatenie úveru.

Článok 36

Dlhové poradenské služby

Členské štáty zabezpečia, aby sa spotrebiteľom sprístupnili dlhové poradenské služby.

KAPITOLA XII

VERITELIA A SPROSTREDKOVATELIA ÚVERU

Článok 37

Oprávnenia na činnosť neúverových inštitúcií, ich registrácia a dohľad nad nimi

Členské štáty zabezpečia, aby veritelia, sprostredkovatelia úverov a poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania, ktorí nie sú úverové inštitúcie, ako sa stanovuje v článku 4 ods. 1

bode 1 nariadenia (EÚ) č. 575/2013, podliehali primeranému postupu udelenia oprávnenia na činnosť a mechanizmom registrácie a dohľadu stanoveným nezávislým príslušným orgánom.

Článok 38

Osobitné povinnosti sprostredkovateľov úverov

Členské štáty vyžadujú, aby sprostredkovatelia úverov:

a) uviedli v reklame a dokumentoch určených pre spotrebiteľov rozsah svojich právomocí a či pracujú výlučne s jedným alebo viacerými veriteľmi alebo ako nezávislí sprostredkovatelia;

b) oznámili spotrebiteľovi všetky poplatky, ktoré má sprostredkovateľovi úverov zaplatiť za poskytnuté služby;

c) dosiahli so spotrebiteľom dohodu o akýchkoľvek poplatkoch uvedených v písmene b), ktorú zaznamenajú na papieri alebo inom trvanlivom nosiči ešte pred uzavretím zmluvy o úvere;

d) oznámili akékoľvek poplatky uvedené v písmene b) veriteľovi na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov.

KAPITOLA XIII

POSTÚPENIE PRÁV A UROVNÁVANIE SPOROV

Článok 39

Postúpenie práv

1. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade postúpenia práv veriteľa vyplývajúcich zo zmluvy o úvere alebo zmluvy o poskytovaní úverových služieb hromadného financovania alebo samotnej zmluvy tretej strane mal spotrebiteľ právo uplatniť voči nadobúdateľovi akékoľvek prostriedky obrany, ktoré mal k dispozícii proti pôvodnému veriteľovi, vrátane vzájomného započítania pohľadávok, ak je takýto prostriedok obrany v príslušnom členskom štáte povolený.

2. Členské štáty uložia pôvodnému veriteľovi alebo poskytovateľovi úverových služieb hromadného financovania povinnosť informovať spotrebiteľa o postúpení uvedenom v odseku 1 okrem prípadov, keď pôvodný veriteľ po dohode s nadobúdateľom práv naďalej spravuje úver vo vzťahu k spotrebiteľovi.

Článok 40

Mimosúdne riešenie sporov

1. Členské štáty zabezpečia, aby mali spotrebitelia prístup k primeraným a účinným postupom na mimosúdne riešenie sporov medzi spotrebiteľmi a veriteľmi, sprostredkovateľmi úverov alebo poskytovateľmi úverových služieb hromadného financovania týkajúcich sa práv a povinností stanovených touto smernicou, vo vhodnom prípade s využitím existujúcich subjektov. Takéto postupy na mimosúdne riešenie sporov a subjekty, ktoré ich ponúkajú, spĺňajú kvalitatívne požiadavky stanovené v smernici 2013/11/EÚ.

2. Členské štáty podporujú subjekty, ktoré vykonávajú riešenie sporov uvedené v odseku 1, aby spolupracovali pri riešení cezhraničných sporov týkajúcich sa zmlúv o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania.

KAPITOLA XIV

PRÍSLUŠNÉ ORGÁNY

Článok 41

Príslušné orgány

1. Členské štáty určia príslušné vnútroštátne orgány oprávnené zabezpečovať uplatňovanie a presadzovanie tejto smernice (ďalej len „príslušné orgány“) a zabezpečia, aby sa im udelili právomoci v oblasti vyšetrovania a presadzovania, ako aj primerané zdroje potrebné na efektívne a účinné plnenie ich úloh.

   Príslušné orgány sú buď orgány verejnej moci, alebo subjekty uznané vnútroštátnym právom alebo orgánmi verejnej moci výslovne oprávnenými na tieto účely na základe vnútroštátneho práva. Nie sú to veritelia, sprostredkovatelia úverov ani poskytovatelia úverových služieb hromadného financovania.

2. Členské štáty zabezpečia, aby príslušné orgány, všetky osoby, ktoré pre ne pracujú alebo pracovali, ako aj audítori a experti, ktorým tieto príslušné orgány dávali pokyny, boli viazaní povinnosťou služobného tajomstva. Žiadne dôverné informácie, ktoré môžu získať počas vykonávania svojich úloh, sa nesmú prezradiť žiadnej inej osobe alebo orgánu, s výnimkou prípadu, keď sa uvádzajú v súhrnnej alebo agregovanej forme, okrem výmeny alebo prenosu takýchto informácií, ktoré si výslovne vyžaduje právo Únie alebo vnútroštátne právo.

3. Členské štáty zabezpečia, aby boli tieto príslušné orgány jedným či oboma z týchto orgánov:

   a) príslušné orgány, ako sú vymedzené v článku 4 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010[44];

   a) orgány, ktoré nie sú príslušnými orgánmi uvedenými v písmene a), za predpokladu, že vo vnútroštátnych zákonoch, iných právnych predpisoch alebo správnych opatreniach sa od týchto orgánov vyžaduje, aby spolupracovali s príslušnými orgánmi uvedenými v písmene a) vždy, keď je to potrebné na vykonávanie ich úloh podľa tejto smernice.

4. Členské štáty zabezpečia, aby orgány určené ako príslušné na zabezpečenie uplatňovania a presadzovania tejto smernice spĺňali kritériá uvedené v článku 5 nariadenia (EÚ) 2017/2394.

5. Členské štáty informujú Komisiu o určení príslušných orgánov a všetkých následných zmenách, a ak sa na ich území nachádza viacero príslušných orgánov, uvedú akékoľvek rozdelenie príslušných úloh medzi týmito príslušnými orgánmi. Prvé takéto oznámenie sa vykoná čo najskôr a najneskôr dva roky od dátumu nadobudnutia účinnosti smernice.

---

[44] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12).

6. Príslušné orgány vykonávajú svoje právomoci v súlade s vnútroštátnym právom buď:

   a) priamo na základe vlastnej kompetencie alebo pod dohľadom súdnych orgánov, alebo

   b) podaniami na súdoch, ktoré sú príslušné vydať potrebné rozhodnutie, v relevantných prípadoch aj prostredníctvom odvolania, ak podanie na vydanie potrebného rozhodnutia nie je úspešné.

7. Ak je na ich území viac ako jeden príslušný orgán, členské štáty zabezpečia, aby sa ich príslušné úlohy jasne vymedzili a aby tieto orgány úzko spolupracovali, aby mohli účinne plniť svoje príslušné úlohy.

8. Komisia uverejňuje zoznam príslušných orgánov aspoň raz za rok v *Úradnom vestníku Európskej únie* a priebežne ho aktualizuje na svojom webovom sídle.

KAPITOLA XV

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 42

Úroveň harmonizácie

1. Keďže táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice, ak nie je v tejto smernici stanovené inak.

2. Ak členský štát využije regulačné možnosti uvedené v článku 2 ods. 5 a 6, článku 8 ods. 1 a ods. 2 písm. c), článku 20 ods. 2, článku 26 ods. 2 a článku 29 ods. 4, oznámi túto skutočnosť, ako aj všetky nasledujúce zmeny Komisii. Členské štáty zároveň prijmú vhodné opatrenia na poskytnutie týchto informácií veriteľom, sprostredkovateľom úverov, poskytovateľom úverových služieb hromadného financovania a spotrebiteľom vo svojich štátoch.

Článok 43

Záväzný charakter tejto smernice

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa spotrebitelia nesmeli vzdať práv, ktoré sa im priznávajú vnútroštátnymi opatreniami, ktorými sa transponuje táto smernica.

2. Členské štáty zabezpečia, aby sa ustanovenia prijaté na účely transpozície tejto smernice nedali obísť spôsobom formulácie zmlúv.

3. Členské štáty prijmú potrebné opatrenia na zabezpečenie toho, aby spotrebitelia nestratili ochranu, ktorú im poskytuje táto smernica, v dôsledku výberu práva tretej krajiny ako rozhodného práva zmluvy o úvere alebo úverových služieb hromadného financovania, ak zmluva o úvere alebo úverové služby hromadného financovania úzko súvisia s územím jedného členského štátu alebo viacerých členských štátov.

Článok 44

Sankcie

1. Členské štáty stanovia pravidlá o sankciách uplatniteľných pri porušení vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice a prijmú všetky opatrenia

potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Členské štáty oznámia uvedené pravidlá a opatrenia Komisii najneskôr do … [*OP: doplňte dátum: šesť mesiacov od uplynutia lehoty na transpozíciu*] a bezodkladne oznámia akúkoľvek zmenu, ktorá sa ich týka.

2. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, keď sa majú v súlade s článkom 21 nariadenia (EÚ) 2017/2394 uložiť sankcie, tieto sankcie obsahovali buď možnosť uložiť pokuty prostredníctvom správnych postupov, začať súdne konanie o uložení pokút, alebo obidve tieto možnosti, pričom maximálna výška takýchto pokút je minimálne 4 % ročného obratu veriteľa, sprostredkovateľa úverov alebo poskytovateľa úverových služieb hromadného financovania vo všetkých dotknutých členských štátoch na základe koordinovaného postupu na presadzovanie práva.

3. Členské štáty stanovia, že príslušný orgán môže sprístupniť verejnosti akúkoľvek administratívnu sankciu, ktorá je uložená za porušenie opatrení prijatých na základe tejto smernice, s výnimkou prípadu, keď by takéto sprístupnenie závažne ohrozilo finančné trhy alebo by spôsobilo neprimeranú škodu zúčastneným stranám.

Článok 45

Vykonávanie delegovania právomocí

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.

2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 30 ods. 5 sa Komisii udeľuje na obdobie piatich rokov od xx. xx. xxxx. Komisia vypracuje správu týkajúcu sa delegovania právomoci najneskôr deväť mesiacov pred uplynutím tohto päťročného obdobia. Delegovanie právomoci sa automaticky predlžuje na rovnako dlhé obdobia, pokiaľ Európsky parlament alebo Rada nevznesú voči takémuto predĺženiu námietku najneskôr tri mesiace pred koncom každého obdobia.

3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 30 ods. 5 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.

4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.

5. Komisia oznámi delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.

6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 30 ods. 5 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote troch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 46

Preskúmanie a monitorovanie

1. Komisia každých päť rokov, a prvýkrát päť rokov od dátumu začatia uplatňovania, vykoná hodnotenie tejto smernice. Súčasťou tohto hodnotenia je posúdenie limitov ustanovených v článku 2 ods. 2 písm. c) a v časti II prílohy IV, ako aj percentuálnych podielov použitých na výpočet náhrady splatnej v prípade predčasného splatenia úveru, ako sa uvádza v článku 29, z hľadiska hospodárskeho vývoja v Únii a situácie na príslušnom trhu.

2. Komisia zároveň monitoruje vplyv existencie regulačných možností uvedených v článku 42 na vnútorný trh a spotrebiteľov.

3. Komisia predloží správu o výsledkoch hodnotenia a posúdenia uvedených v odsekoch 1 a 2 Európskemu parlamentu a Rade a v prípade potreby k nej pripojí legislatívny návrh.

Článok 47

Zrušovacie a prechodné ustanovenia

Smernica 2008/48/ES sa zrušuje s účinnosťou od [*OP: doplňte dátum: šesť mesiacov od uplynutia lehoty na transpozíciu*]. Pokiaľ ide o vzťahy v rozsahu pôsobnosti tejto smernice medzi spotrebiteľmi a veriteľmi alebo sprostredkovateľmi úverov a poskytovateľmi úverových služieb hromadného financovania, ktorí spĺňajú kritériá na mikropodniky, malé a stredné podniky, ako sa uvádza v článku 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ[45], smernica 2008/48/ES sa bude naďalej uplatňovať do [*OP: doplňte dátum: 18 mesiacov od uplynutia lehoty na transpozíciu*].

Smernica 2008/48/ES sa takisto naďalej uplatňuje na zmluvy o úvere existujúce k [*OP: doplňte dátum: šesť mesiacov od uplynutia lehoty na transpozíciu*] do [*dátumy ich zrušenia*].

Články 23 a 24, článok 25 ods. 1, druhá veta, článok 25 ods. 2 a články 28 a 39 tejto smernice sa však uplatňujú na všetky otvorené zmluvy o úvere existujúce k [*OP: doplňte dátum: šesť mesiacov od uplynutia lehoty na transpozíciu*].

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a vykladajú sa v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe V.

Článok 48

Transpozícia

1. Členské štáty prijmú a uverejnia zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do [*OP: doplňte dátum: 24 mesiacov od dátumu prijatia smernice*]. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení. Tieto opatrenia začnú uplatňovať od [*OP: doplňte dátum: šesť mesiacov od uplynutia lehoty na transpozíciu*].

   Pokiaľ ide o vzťahy v rozsahu pôsobnosti tejto smernice medzi spotrebiteľmi a veriteľmi alebo sprostredkovateľmi úverov a poskytovateľmi úverových služieb hromadného financovania, ktorí spĺňajú kritériá na mikropodniky, malé a stredné podniky, ako sa uvádza v článku 3 smernice 2013/34/EÚ, členské štáty uplatňujú

[45] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ z 26. júna 2013 o ročných účtovných závierkach, konsolidovaných účtovných závierkach a súvisiacich správach určitých druhov podnikov, ktorou sa mení smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/43/ES a zrušujú smernice Rady 78/660/EHS a 83/349/EHS (Ú. v. EÚ L 182, 29.6.2013, s. 19).

uvedené opatrenia od [*OP: doplňte dátum: 18 mesiacov od uplynutia lehoty na transpozíciu*].

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijmú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 49

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 50

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli

Za Európsky parlament	*Za Radu*
predseda	*predseda*